

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
28-30 Haziran 2019
SİVAS

KONGRE ÖZET KİTABI

Editörler

Doç. Dr. Bülent Cercis TANRITANIR
Atabek MOVLYANOV

ISBN-978-605-7875-94-5

KONGRE ÖZET KİTABI

ATLAS 3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ 28-30 Haziran 2019 SİVAS

Editörler

Doç. Dr. Bülent Cercis TANRITANIR
Atabek MOVLYANOV

by
ATLAS JOURNAL International Refereed & Indexed Journal of Social Sciences
ISSN 2619-936X

Bu kitabın tüm hakları İKSAD Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.

İKSAD Yayınevi - 2019©

Yayın Tarihi: 15.07.2019

ISBN-978-605-7875-94-5

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

ATLAS 3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TARİH ve YER

28-30 Haziran 2019, SİVAS/TÜRKİYE

ORGANİZATÖR

ATLAS DERGİSİ

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Necati DEMİR

ULUSLARARASI KATILIMCILAR

Natela B. POPKHADZE - *Gürcistan (sy. 42)*

Tulkin JUMASHEVA - *Kırgızistan (sy. 55)*

Amin MORADI & Akbar VALADBİGİ - *Iran (sy. 55)*

Seda YAZGAN HADZIBULIC - *ABD (69)*

Muhammad Ali KHAN - *Pakistan (sy. 103)*

ISSN 2619-936X

ATLAS

Uluslararası Hakemli & İndeksli Sosyal Bilimler

DERGİSİ

ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

20-28 Haziran 2019 SIVAS

BİLİM VE DANIŞMA
KURULU

Members of Science Committee

Dr. A.S. KISTAUBAYEVA
Al – Farabi Kazakh National University

Dr. Abdikalık KUNIMJAN
Kazakh State Women’s Teacher Training University

Dr. Abdigappar MAVLYANOV
Kyrgyzstan National University

Dr. Adil AKINCI
Kırklareli University

Dr. Akira HIBIKI
Tohoku University

Dr. Alma T. AKAJANOVA
Abai Kazakh National University

Dr. Alla A. TIMOFEVA
Vladivostok State Economy University

Dr. Alia R. MASALIMOVA
Al – Farabi Kazakh National University

Dr. Amanbay MOLDIBAEV
Taraz State Pedagogy University

Dr. Akmaral S. SYRGAKBAYEVA
Al – Farabi Kazakh National University

Dr. Anatoliy LOGINOV
Ukraine Shevchenko Lugan National University

Dr. A.S. KIDIRSAEV
Makhambet U. Batı Kazakhstan State University

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA
Orleu National Development Institute

Dr. Bahit KULBAEVA
S.Baybeshev Aktobe University

Dr. Bakit OSPANOVA
H.Ahmet Yasawi International Kazakh-Turk University

Dr. Bayram BOLAT
Ömer Halisdemir University

Dr. Mehmet MURAT
Gaziantep Üniversiti

***Dr. Bazarhan IMANGALIEVA
Aktobe State Region University***

***Dr. Rauf KERİMOV
Erciyes Üniversitesi***

***Dr. Bekzhan B. MEYRBAEV
Al – Farabi Kazakh National University***

***Dr. Bigamila TORSIKBAEVA
Astana Medical University***

***Dr. B.K.ZAYADAN
Al – Farabi Kazakh National University***

***Dr. Botagul TURGUNBAEVA
Kazakh State Women’s Teacher Training University***

***Dr. Caner KARAVIT
Mimar Sinan University***

***Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kyrgyz Economy University***

***Dr. D.K.TÖLEGENOVA
Makhambet U. West Kazakhstan State University***

***Dr. Dinarakhan TURSUNALIVA
Rasulbekov Kyrgyz Economy University***

***Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAEV
Al – Farabi Kazakh National University***

***Dr. Elvan YALCINKAYA
Ömer Halisdemir University***

***Dr. Elena Belik VENIAMINOVNA
Vladivostok State Economy University***

***Dr. George RUDIC
Montreal Pédagogie Moderne Institute***

***Dr. Guzel SADYKOVA
Kastamonu University***

***Dr. Nurcan PERDAHCI
Altınbaş Üniversitesi***

***Dr. Gulmira ABDIRASULOVA
Kazakh State Women’s Teacher Training University***

***Dr. Gulsat SUGAYEVA
Dosmukhamedov Atyrau State University***

***Dr. G.I. ERNAZAROVA
Al – Farabi Kazakh National University***

Dr. Halil AKMESE
Necmettin Erbakan University

Dr. Hasan TUTAR
Sakarya University

Dr. Isaevna URKIMBAEVA
Abilai Khan International Relations University

Dr. Jun NAGAYASU
Tohoku University

Dr. Gökhan OFLUOĞLU
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Kalemkas KALIBAEVA
Kazakh State Women's Teacher Training University

Dr. Karligash BAYTANASOVA
Al - Farabi Kazakh National University

Dr. Kasım KARAMAN
Erciyes University

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA
Kazakh State Women's Teacher Training University

Dr. Kadir ÖZKAYA
Pamukkale University

Dr. Kenes JUSUPOV
M. Tinisbaev Kazakh Communication Academy

Dr. Latkin A. PAVLOVIC
Vladivostok State Economy University

Dr. Keles Nurmasuli JAYLIBAY
Kazakh State Women's Teacher Training University

Dr. Kulas MAMIROVA
Kazakh State Women's Teacher Training University

Dr. Machabbat OSPANBAEVA
Taraz State Pedagogy University

Dr. Maha Hamdan ALANAZI
Riyad King Abdulaziz Technology Institute

Dr. Malik YILMAZ
Ataturk University

Dr. Mavlyanov ABDIGAPPAR
Kyrgyz Elaralık University

Dr. Sonay AYYILDIZ
Kocaeli Üniversitesi

Dr. Maira ESIMBOLOVA
Kazakhstan Narkhoz University

Dr. Maira MURZAHMEDOVA
Al – Farabi Kazakh National University

Dr. Velittin KALINKARA
Pamukkale Üiversity

Dr. Merina B. VLADIMIROVNA
Vladivostok State Economy University

Dr. Metin KOPAR
Adiyaman University

Dr. Mustafa GULEC
Ankara University

Dr. Nadezhda Khan
E.A. Buketov Karaganda State University

Dr. Necati DEMIR
Gazi University

Dr. N.N. KERMANOVA
Kazakh State Women’s Teacher Training University

Dr. Orhan ELMACI
Dumlupinar University

Dr. Osman Kubilay GUL
Cumhuriyet University

Dr. P.S. PANKOV
Kazakh State Women’s Teacher Training University

Dr. Rustem KOZBAGAROV
M. Tinisbayev Kazakh Communication Academy

Dr. Salima N. KAIRZHANOVA
Dosmukhamedov Atyrau State University

Dr. Mehtap ÖZBAYRAKTAR
Kocaeli Üiversity

Dr. Nergüz BULUT SERİN
Lefke European Üiversity

Dr. Zeynep SELÇUK
Fenerbahche Üiversity

Dr. Cemile TUNA
Altinbash Üiversity

*Dr. Sevcan YILDIZ
Akdeniz University*

*Dr. Sara MAZHITAYEVA
E.A. Buketov Karaganda State University*

*Dr. Takashi HASUNI
Sapparo City University*

*Dr. Tsendiin BATTULGA
Mongolia State University*

*Dr. T.O. ABISEVA
Kazakh State Women's Teacher Training University*

*Dr. Ulbosin KIYAKBAEVA
Abai Kazakh National Pedagogy University*

*Dr. Umran TURKYILMAZ
Gazi University*

*Dr. Wakako SADAHIRO
Sapparo City University*

*Dr. Vera ABRAMENKOVA
Russia Family Studies Institute*

*Dr. Vlademir VISLIVYI
Ukraine National Technical University*

*Dr. Yang ZITONG
Wuhan University*

*Dr. Zharkyn BALTABAEVA
Abai Kazakh National Pedagogy University*

*Dr. Zhaparkwlova N. IKSANOVA
Al – Farabi Kazakh National University*

*Dr. Zongxian FENG
Xi'an Jiatong University*

*Dr. Kadir ÖZKAYA
Pamukkale University*

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Kongre Programı

KONGRE TARİHLERİ : 28-29 Haziran 2019 / Sivas
KONGRE YERİ : SİVAS RAMADA OTELİ

Kongre Hakkında
Başvurulan Bildiri Sayısı : 123
Red Edilen Bildiri Sayısı : 5
Kabul Edilen Bildiri Sayısı : 118
Katılımcı Sayısı : 214
Katılımcı Ülkeleri : Türkiye, Azerbaycan, Rusya, Gürcistan, Kazakistan, İran, Pakistan

Kongre Kuralları

- Program bilimsel DİSİPLİN'ler gözetilerek hazırlanmıştır. Lütfen programı dikkatlice kontrol ediniz. Programda çalışmanıza ilişkin eksiklik/hata olduğunu düşünüyorsanız en geç **22 Haziran 2019** tarihine kadar atlaskongre@gmail.com adresi ile iletişime geçiniz. Programın yoğunluğu sebebiyle değişiklik taleplerinin karşılanamayacağını özellikle belirtmek isteriz
- Her bir sunum için ayrılan süre 15 dk'dır. **Bir yazarın birden fazla sunumu varsa her bir sunum için en çok 10 dk.** kullanabilir.
Lütfen sürenizi aşmamaya özen gösteriniz
- Oturumun başlatılması, sunum sıralamasının belirlenmesi, soru cevap alınması, ara verilmesi oturumun kapatılması ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Kongre Tüzel Kişiliği'ni temsilen **Oturum Başkanları TAM YETKİLİDİR**
- Katılım belgeleri, oturum sonunda Oturum Başkanları tarafından teslim edilecektir
- Kongre özet ve tam metin kitapları, kongre takviminde belirtilen süre içerisinde yayınlanacaktır
- Diğer yayın alternatifleri için kongre sonrasında ayrıca bilgilendirme mesajı gönderilecektir
- Kongreyle ilgili her konuda düzenleme ve yürütme kurulu üyelerimiz ile koordinatörlerimizin sizlere hizmet etmekten kıvanç duyacağını ayrıca belirtmek isterim.
Çok değerli çalışmanızla kongremize katılarak katkıda bulunduğunuz için yürekten teşekkür ederim.

Düzenleme Kurulu Başkanı:
PROF. DR. NECATİ DEMİR

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ 28-30 Haziran 2019, SİVAS

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
28.06.2019 CUMA / 10 ⁰⁰ -12 ⁰⁰		Prof. Dr. AKBAR VALADBİGİ	ATLAS
sayı	YAZARLAR	BAŞLIK	
1	Dr. Öğr. Üyesi Yavuz TÜRKAN Öğr. Gör. Ethem KILIÇ Semih OLGUN	KATILIM BANKALARININ "İSLAMİ BANKALAR" OLARAK DEĞİŞTİRİLMESİNİN TOPLUMSAL ALGI ÜZERİNE ETKİSİ, TRB1 BÖLGESİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA ÇALIŞMASI	
2	Dr. Öğr. Üyesi Yavuz TÜRKAN	YENİ BİR İSLAMİ FİNANSMAN MODELİ OLARAK: AHİ MODELİ	
3	Dr. Öğr. Üyesi Yavuz TÜRKAN Uğur ÇOBAN Fuat ÇELİKER	KATILIM BANKALARI İLE TOKİ İŞBİRLİĞİNE DAYALI MURİS MODELİ	
4	Dr. Öğr. Üyesi Mualla AKÇADAĞ Tuba AHISKALI BOZKURT	FAST-FOOD ÜRÜNLERİNİN TERCİH EDİLME NEDENLERİNİN BELİRLENMESİ: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA	
5	Dr. Arş. Gör. Yavuz YAYLA	ADAM SMITH VE JEREMY BENTHAM: ARILARIN MASALI; BİREYSEL ÇIKAR VE FAYDACILIK	
6	Öğr. Gör. Dr. Mehmet TATOĞLU	KÜRESELLEŞME BAĞLAMINDA FRANCHİSİNG SİSTEMİNİN İLETİŞİM STRATEJİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	
7	Öğr. Gör. Dr. Mehmet TATOĞLU	KÜRESEL PAZARDA POSTMODERNİZMLE DEĞİŞEN PAZARLAMA İLETİŞİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	
8	Dr. Öğr. Üyesi Özcan IŞIK	ENTROPİ TEMELLİ COPRAS YÖNTEMİYLE ALLIANZ SİGORTA ŞİRKETİNİN 2012-2018 YILLARI ARASINDAKİ PERFORMANSININ ANALİZİ	
9	Dr. Öğr. Üyesi Özcan IŞIK	ÇALIŞMA SERMAYESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: BORSA İSTANBUL ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME SEKTÖRÜNDEN KANITLAR	
10	Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ Tulkin JUMASHEVA	AN OVERVIEW OF THE SOCIO-POLITICAL ASPECTS OF STRUCTURAL POVERTY IN THE EURASIAN REGION	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir.,
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, her bir sunum için en çok 10 dk kullanabilirsiniz

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

28-30 Haziran 2019, SİVAS

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
28.06.2019 CUMA / 12 ¹⁵ -14 ¹⁵		Doç. Dr. Osman Kubilay GÜL	ATLAS
sayı	YAZARLAR	BAŞLIK	
1	Dr. Öğr. Üyesi Fatih ŞANTAŞ Dr. Öğr. Üyesi Gülcan ŞANTAŞ	SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER SEÇİMİNE ETKİ EDEN KARIYER ÇAPALARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	
2	Dr. Öğr. Üyesi Gülcan ŞANTAŞ Dr. Öğr. Üyesi Fatih ŞANTAŞ	TÜRKİYE'DE MALPRAKTİK UYGULAMALARI İLE İLGİLİ KAVRAMSAL BİR İNCELEME	
3	Beyzanur Ece ACAR Onur GÜLEÇ Dr. Öğr. Üyesi Esra ALNIAÇIK	HASTANELERDE ALGILANAN GÜÇLENDİRMEİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
4	Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ÇANKAYA	LİDERLİĞİN KARANLIK YÖNÜ TOKSİK LİDERLİK: SAĞLIK KURUMUNDA BİR UYGULAMA	
5	Dr. Öğr. Üyesi Muhammet ÇANKAYA Öğr. Gör. Emre YAMANER Öğr. Gör. Abdullah Bedir KAYA	E-SPOR TAKIMLARI VE LİDERLİK TARZI	
6	Begüm Sena EKŞİ Dr. Öğr. Üyesi Yasin POYRAZ	YABANCILARIN TÜRKİYE' DE TAŞINMAZ EDİNİMİ	
7	Dr. Öğr. Üyesi Aynur HASOĞLU	DANIŞTAY KARARLARI IŞIĞINDA İDARİ İŞLEMLERDE ASLİ / TALİ BİÇİM KURALLARI AYRIMI	
8	Öğr. Gör. Kürşat YURDAKOŞ Dr. Öğr. Üyesi Enis Baha BİÇER Öğr. Gör. Tolgay ERCAN	HİZMETKÂR LİDERLİK TARZİNİN ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞINA OLAN ETKİSİ	
9	Tülay ORUÇ	YERELDE OMBUDSMANLIĞIN UYGULANABİLİRLİĞİ: DANİMARKA VE TÜRKİYE	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, her bir sunum için en çok 10 dk kullanabilirsiniz

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

28-30 Haziran 2019, SİVAS

TARİH	OTURUM BAŞKANI	SALON
28.06.2019 CUMA / 14 ³⁰ -16 ³⁰	Prof. Dr. Adem DÖLEK & Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ	ATLAS
sayı	YAZARLAR	BAŞLIK
1	Prof. Dr. Adem DÖLEK Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ	İNTİHAR ÖZELİNDE BİREYİN KENDİSİNE UYGULADIĞI ŞİDDET VE SEBEPLERİ
2	Dr. Öğr. Üyesi Egemen ERMİŞ Dr. Öğr. Gör. Pelin AKYOL Erkan KONCA Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU	FARKLI FAKÜLTE ÖĞRENCİLERİNDE YEME DAVRANIŞLARI
3	Dr. Öğr. Üyesi Egemen ERMİŞ Dr. Öğr. Gör. Pelin AKYOL Erkan KONCA Prof. Dr. Osman İMAMOĞLU	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE BOŞ ZAMAN ENGELLERİNİN CİNSİYETE VE DAVRANIŞ DEĞİŞİM BASAMAKLARINA GÖRE ARAŞTIRILMASI
4	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AKIN Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ	ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TOPLU TAŞIMAYLA İLGİLİ SORUNLARINI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ÇALIŞMA
5	Öğr. Gör. Kutay YÜZÜAK Dr. Öğr. Üyesi Doğan AKÇA	AĞRI İLİNDE YAŞAYAN ENGELLİ BİREYLERDE İKİNCİL SAĞLIK SORUNLARININ SIKLIĞI VE YAŞ GURUPLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI
6	Prof. Dr. Fatma Gül CİRİNİLİOĞLU Yücenur EV Demet DEMİRCİ	ERKEKLERİN "ÇALIŞAN KADIN" SOSYAL TEMSİLLERİ
7	Prof. Dr. Fatma Gül CİRİNİLİOĞLU İlayda AKGÜL Havva DİNÇ Nuriye ÇAVUŞOĞLU Burcu Gül KAPLAN Fulya ALAYBAŞI	"EVDE KALMA" SOSYAL TEMSİLLERİ
8	Sena DOĞRUYOL Doç. Dr. N. Bilge UZUN	ROMANTİK İLİŞKİDE KENDİNİ AÇMA DÜZEYİ ÖLÇEĞİ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 12 dk. süre kullanabilirsiniz.

ATLAS
3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
Kongre Programı

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
28.06.2019 CUMA / 16 ⁴⁵ -18 ⁰⁰		Prof. Dr. Akbar VALADBIGI	ATLAS
sayı	YAZARLAR	BAŞLIK	
1	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DAĞ	TÜRKİYE'DE VE OECD ÜLKELERİNDE VERGİ YÜKÜNÜN KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRMESİ	
2	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DAĞ	TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE CANLI HAYVANLARA YÖNELİK VERGİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME	
3	Dr. Natela B. POPKHADZE	WHAT DID THE METROPOLITAN OF KIEV EVGENII BOLKHOVITDINOV PUBLISH IN 1802 ABOUT ANCIENT KOLKHETI AND ITS MODERN NAMES SAKARTVELO, GEORGIA	
4	Assist. Prof. Dr. Muhammad Ali KHAN	SSR BASED CHARACTERIZATION OF HARNAI SHEEP BREED IN THEIR HOME TRACT AREA OF BALOCHISTAN, PAKISTAN	
5			
6			
7			

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir.,
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 12 dk. süre kullanabilirsiniz.

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

Kongre Programı

TARİH	OTURUM BAŞKANI	SALON
29.06.2019 CUMARTESİ / 9 ³⁰ -11 ³⁰	Prof. Dr. Fadime SUATA ALPASLAN	ATLAS
sayı	YAZARLAR	BAŞLIK
1	Hatice ÇARLI	OĞUZ ATAY'IN "KORKUYU BEKLERKEN" ADLI HİKÂYESİNDE VARLIKSAL GÜVENLİK ALANI
2	Dr. Öğr. Üyesi Hilal ÖZAY	İSLÂM CEZA HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ
3	Prof. Dr. Fadime SUATA ALPASLAN Hatice KUZU	PALEOANTROPOLOJİK ÇALIŞMALARDA PALEOPATOLOJİK ANALİZ
4	Prof. Dr. Fadime SUATA ALPASLAN	PERİSSODACTYL VE ARTİODACTYL TAKIMLARININ ODONTOLOJİK ÖZELLİKLERİ
5	Doç. Dr. Mustafa ÖNDER	TİMUR ve TİMURLULAR DEVLETİNE KARŞI ÖNYARGILI MI BAKIYORUZ? (Türk Eğitim Tarihi Açısından Bir Değerlendirme)
6	Dr. Öğr. Üyesi Serdar SAYGILI	SORGUSU SONRAYA BIRAKILMAMIŞ BİR YAŞAMDA FELSEFENİN DEĞERİ
7	Dr. Öğr. Üyesi Serdar SAYGILI	SEMBOİK BİR ANLATI ALANI OLARAK MİTOLOJİK DÜŞÜNCE: HAKİKATE BİR GİRİŞ DENEMESİ
8	Dr. Mehmet ŞEKER	ARAPÇA KAYNAKLARDA TİMUR İLE YILDIRIM BAYEZİD ARASINDAKİ MÜCADELE

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir.,
Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir
Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 12 dk. süre kullanabilirsiniz.

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ 28-30 Haziran 2019, SİVAS

TARİH	OTURUM BAŞKANI	SALON
29.06.2019 CUMARTESİ / 11 ⁴⁵ -13 ⁴⁵	Doç. Dr. Osman Kubilay GÜL	ATLAS
sayı	YAZARLAR	BAŞLIK
1	Dr. Öğr. Üyesi Hakan KARAASLAN	ULUSLARARASI GÜVENLİKTE BAŞARISIZ DEVLETLER SORUNSALI
2	Öğr. Gör. Dr. Murat KARATAŞ	TÜRKİYE'DE ASKER-SİVİL İLİŞKİLERİNDE BİR DÖNÜM NOKTASI: 1973 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ
3	Doç. Dr. Osman Kubilay GÜL Merve Nil CANKURTARAN	SOĞUK SAVAŞIN ENTELEKTÜEL CEPHESİ: BOBBY FİSCHER – BORİS SPASSKY SATRANÇ MAÇI
4	Dr. Öğr. Üyesi Erhan YILDIRIM	TELEVİZYON DİZİLERİNİN TÜKETİM KÜLTÜRÜNE ETKİSİ
5	Dr. Öğr. Üyesi Onur TAYDAŞ Hale SERT	DEMOKRATİK DEĞERLERDE MEDYANIN ROLÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME
6	Dr. Öğr. Üyesi Onur TAYDAŞ Seren İLDİZ	24 HAZİRAN 2018 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİM KAMPANYALARI SÜRECİNDE SİYASİ PARTİLERİN KULLANDIKLARI NEFRET SÖYLEMİ
7	Doç. Dr. Osman Kubilay GÜL Mehtap KEÇE	MAARİF SÂLNÂMELERİNE GÖRE SİVAS'TA GAYRİMÜSLİMLERİN EĞİTİMİ (1898 - 1903)
8	Seda YAZGAN HADZIBULIC	WHAT LESSONS CAN THE WOMEN CANDIDATES FOR THE 2020 PRESIDENTIAL ELECTION LEARN FROM THE FAILED 2016 PRESIDENTIAL CANDIDACY OF HILLARY CLINTON?
9	Doc. Dr. Bilge GÖZENER Serkan YILDIRIM	ÇİFTÇİLERİN FARKLI ÜRETİM TEKNİKLERİNİ UYGULAMA KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ (TOKAT İLİ KAZOVA YÖRESİ ÖRNEĞİ)

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 12 dk. süre kullanabilirsiniz.

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

28-30 Haziran 2019, SİVAS

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
29.06.2019 CUMARTESİ / 14 ⁰⁰ -16 ⁰⁰		Doç. Dr. Osman Kubilay GÜL	ATLAS
sayı	YAZARLAR	BAŞLIK	
1	Öğr. Gör. Mücella BURSAL Dr. Öğr. Üyesi Şerife GÖÇER Öğr. Gör. Dr. Mehtap BULUT DENİZ	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GELİR VE TÜKETİM İLİŞKİSİ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR İNCELEME	
2	Prof. Dr. Salih BARIŞIK Öğr. Gör. Mücella BURSAL Berrak TEKGÜN	EKONOMİK REFAH YÜKSELİŞİNDE MILLİ GELİR-KİŞİSEL SERVET ETKİSİ TARTIŞMASI	
3	Aliyakezi YIDİRESİ Doç. Dr. Eyyup ECEVİT	SEÇİLMİŞ DEĞİŞKENLER VE YAŞLANMANIN SAĞLIK HARCAMALARINA OLAN ETKİSİ: KIRILGAN BEŞLİ ÖRNEĞİ	
4	Dr. Öğr. Üyesi Demet EROL Ahmet Sencer KAHRAMAN	BEYPAZARI VE SAFRANBOLU'DA KÜLTÜR TURİZMİNİN YEREL EKONOMİK KALKINMAYA ETKİSİ	
5	Salim ÜRE Dr. Öğr. Üyesi Khatereh SADEGHZADEH Dr. Öğr. Üyesi Çağatay KARAKÖY Prof. Dr. Ömer Selçuk EMSEN	GEÇİŞ EKONOMİLERİNDE SİYASAL ÖZGÜRLÜK ÜZERİNE EKONOMİK BÜYÜME VE DIŞA AÇIKLIĞIN ETKİLERİ	
6	Salim ÜRE Dr. Öğr. Üyesi Khatereh SADEGHZADEH Dr. Öğr. Üyesi Çağatay KARAKÖY Prof. Dr. Ömer Selçuk EMSEN	OECD ÜLKELERİNDE BORSA VE EKONOMİK ÖZGÜRLÜK İLİŞKİLERİ	
7	Arş. Gör. Gökhan KONAT Arş. Gör. Dr. Mehmet TEMİZ	TÜRKİYE'DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARININ BELİRLEYİCİLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	
8	Arş. Gör. Gökhan KONAT Arş. Gör. Dr. Mehmet TEMİZ	YABANCI PORTFÖY YATIRIMLARININ EKONOMİK BELİRLEYİCİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	
9	Dr. Öğr. Üyesi Hakan AKYURT	ORDU İL MERKEZİNDEKİ SEYAHAT ACENTESİ SEÇİM KRİTERLERİNİN BELİRLENMESİ: ANALİTİK HİYERARŞİ SÜRECİ YÖNTEMİ İLE UYGULAMA	
10	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet AYTEKİN Mehmet ORHAN	LOJİSTİK YATAY İŞBİRLİĞİ YÖNETİŞİM MEKANİZMALARI	
11	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet AYTEKİN Mehmet ORHAN	LOJİSTİK YATAY İŞBİRLİĞİ KOLAYLAŞTIRICILARI	

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ 28-30 Haziran 2019, SİVAS

TARİH		OTURUM BAŞKANI	SALON
29.06.2019 CUMARTESİ / 16 ¹⁵ -18 ³⁰			ATLAS
sayı	YAZARLAR	BAŞLIK	
1	Prof. Dr. Turan ÖNDEŞ Arş. Gör. Şule ÇİFTÇİ	KRİPTO PARALAR VE BİTCOİN MUHASEBESİ	
2	Prof. Dr. Turan ÖNDEŞ Arş. Gör. Şule ÇİFTÇİ	MUHASEBE MANİPÜLASYONLARININ ÖNLENMESİNDE BAĞIMSIZ DENETÇİNİN ROLÜ: ERZURUM İLİ UYGULAMASI	
3	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf AKGÜL	TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE TAKİBE DÜŞEN KREDİLERİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	
4	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf AKGÜL	ENTROPİ VE EDAS YÖNTEMLERİ İLE ZİRAAT BANKASININ 2007-2017 YILLARI ARASINDAKİ PERFORMANSININ ANALİZ EDİLMESİ	
5	Dr. Öğr. Üyesi Yüksel AYDIN	TÜRKİYE'DE HAYAT DIŞI SİGORTA ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL PERFORMANSINI BELİRLEYEN FAKTÖRLER	
6	Dr. Öğr. Üyesi Yüksel AYDIN	ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEKNİKLERİYLE TÜPRAŞ FİRMASININ 2009-2017 YILLARINA İLİŞKİN PERFORMANSININ ÖLÇÜMÜ	
7	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ELA	TÜRKİYE EKONOMİK VE PARASAL BİRLİK'E GİREBİLİR Mİ? MALİ VE POLİTİK BİR ANALİZ	
8	Doç. Dr. Bilge GÖZENER Nurgül KARADOĞAN	AMASYA İLİ MERKEZ İLÇEDEKİ KURU SOĞAN ÜRETİCİLERİNİN MEVCUT DURUMU	
9	Doç. Dr. Bilge GÖZENER Nurgül KARADOĞAN	TOKAT İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERİNDE BAĞCILIK YAPAN ÜRETİCİLERİN MEVCUT DURUMU (TOKAT İLİ KAZOVA BÖLGESİ ÖRNEĞİ)	
10	Hüdaverdi BİRCAN Gülay DEMİR	KRİTER AĞIRLIKLANDIRMA MODELİ ve BİR UYGULAMA: BEST-WORST METHOD (BWM)	
11	Hüdaverdi BİRCAN Gülay DEMİR	KRİTER AĞIRLIKLANDIRMA MODELİ VE BİR UYGULAMA: FULL CONSISTENCY METHOD (FUCOM)	

Not: Sunum sıralaması, kahve arası verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda Oturum Başkanı yetkilidir. ,

Katılım belgesi oturum sonunda oturum başkanı tarafından verilecektir

Birden çok sunumunuz varsa, 1. Sunum için en fazla 15 dk. Diğer sunumlarınız için en fazla 12 dk. süre kullanabilirsiniz.

FOTOĞRAF GALERİSİ

TÜM FOTOĞRAFLAR IKSAD KONGRE TOPLULUĞU- IKSAD CONGRESS SOCIETY Facebook GURUBUNDA YAYINLANMIŞTIR.

İÇİNDEKİLER

KONGRE KÜNYESİ	İ
BİLİM KURULU	ii
KONGRE PROGRAMI	iii
FOTOĞRAF GALERİSİ	iv
İÇİNDEKİLER	v
Yazar & Konu	No
Sena DOĞRUYOL & N. Bilge UZUN	1
ROMANTİK İLİŞKİDE KENDİNİ AÇMA DÜZEYİ ÖLÇEĞİ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	
Tülay ORUÇ	2
APPLICABILITY OF OMBUDSMAN IN LOCAL GOVERNMENTS: DENMARK AND TURKEY	
Yavuz TÜRKAN & Ethem KILIÇ & Semih OLGUN	3
KATILIM BANKALARININ "İSLAMİ BANKALAR" OLARAK DEĞİŞTİRİLMESİNİN TOPLUMSAL ALGI ÜZERİNE ETKİSİ, TRB1 BÖLGESİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA ÇALIŞMASI	
Yavuz TÜRKAN & Uğur ÇOBAN & Fuat ÇELİKER	5
KATILIM BANKALARI İLE TOKİ İŞBİRLİĞİNE DAYALI MURİS MODELİ	
Yavuz TÜRKAN	7
YENİ BİR İSLAMİ FİNANSMAN MODELİ OLARAK: AHİ MODELİ	
Mualla AKÇADAĞ & Tuba AHISKALI BOZKURT	9
FAST-FOOD ÜRÜNLERİNİN TERCİH EDİLME NEDENLERİNİN BELİRLENMESİ: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA	
Yavuz YAYLA	10
ADAM SMITH VE JEREMY BENTHAM: ARILARIN MASALI; BİREYSEL ÇIKAR VE FAYDACILIK	
Mehmet TATOĞLU	12
KÜRESELLEŞME BAĞLAMINDA FRANCHİSİNG SİSTEMİNİN İLETİŞİM STRATEJİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	
Mehmet TATOĞLU	13
KÜRESEL PAZARDA POSTMODERNİZMLE DEĞİŞEN PAZARLAMA İLETİŞİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	
Özcan IŞIK	14
ENTROPI TEMELLİ COPRAS YÖNTEMİYLE ALLIANZ SİGORTA ŞİRKETİNİN 2012-2018 YILLARI ARASINDAKİ PERFORMANSININ ANALİZİ	
Özcan IŞIK	16
ÇALIŞMA SERMAYESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: BORSA İSTANBUL ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME SEKTÖRÜNDEN KANITLAR	
Fatih ŞANTAŞ & Gülcan ŞANTAŞ	18
SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER SEÇİMİNE ETKİ EDEN KARIYER ÇAPALARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	
Gülcan ŞANTAŞ & Fatih ŞANTAŞ	20
TÜRKİYE'DE MALPRAKTİK UYGULAMALARI İLE İLGİLİ KAVRAMSAL BİR İNCELEME	
Beyzanur Ece ACAR & Onur GÜLEÇ & Esra ALNİAÇIK	22
HASTANELERDE ALGILANAN GÜÇLENDİRMEİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
Muhammet ÇANKAYA	23
LİDERLİĞİN KARANLIK YÖNÜ TOKSİK LİDERLİK: SAĞLIK KURUMUNDA BİR UYGULAMA	
Muhammet ÇANKAYA & Emre YAMANER & Abdullah Bedir KAYA	24
E-SPOR TAKIMLARI VE LİDERLİK TARZI	
Begüm Sena EKŞİ & Yasin POYRAZ	25
YABANCILARIN TÜRKİYE' DE TAŞINMAZ EDİNİMİ	
Aynur HASOĞLU	26
DANIŞTAY KARARLARI İŞİĞİNDA İDARİ İŞLEMLERDE ASLİ / TALİ BİÇİM KURALLARI AYRIMI	

Kürşat YURDAKOŞ & Enis Baha BİÇER & Tolgay ERCAN HİZMETKÂR LİDERLİK TARZININ ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞINA OLAN ETKİSİ	27
Adem DÖLEK & Mehmet ÖZBAŞ İNTİHAR ÖZELİNDE BİREYİN KENDİSİNE UYGULADIĞI ŞİDDET VE SEBEPLERİ	29
Egemen ERMİŞ & Pelin AKYOL & Erkan KONCA & Osman İMAMOĞLU FARKLI FAKÜLTE ÖĞRENCİLERİNDE YEME DAVRANIŞLARI	30
Egemen ERMİŞ & Pelin AKYOL & Erkan KONCA & Osman İMAMOĞLU ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE BOŞ ZAMAN ENGELLERİNİN CİNSİYETE VE DAVRANIŞ DEĞİŞİM BASAMAKLARINA GÖRE ARAŞTIRILMASI	32
Mustafa AKIN & Mehmet ÖZBAŞ ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TOPLU TAŞIMAYLA İLGİLİ SORUNLARINI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ÇALIŞMA	34
Kutay YÜZÜAK & Doğan AKÇA AĞRI İLİNDE YAŞAYAN ENGELLİ BİREYLERDE İKİNCİL SAĞLIK SORUNLARININ SIKLIĞI VE YAŞ GURUPLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI	35
Fatma Gül CIRHINLIOĞLU & Yücenur EV & Demet DEMIRCI ERKEKLERİN “ÇALIŞAN KADIN” SOSYAL TEMSİLLERİ	37
Fatma Gül CIRHINLIOĞLU & İlayda AKGÜL & Havva DİNÇ & Nuriye ÇAVUŞOĞLU & Burcu Gül KAPLAN & Fulya ALAYBAŞI “EVDE KALMA” SOSYAL TEMSİLLERİ	39
Mehmet DAĞ TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE CANLI HAYVANLARA YÖNELİK VERGİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME	40
Mehmet DAĞ TÜRKİYE'DE VE OECD ÜLKELERİNDE VERGİ YÜKÜNÜN KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRMESİ	41
Natela B. POPKHADZE WHAT DID THE METROPOLITAN OF KIEV EVGENII BOLKHOVITDINOV PUBLISH IN 1802 ABOUT ANCIENT KOLKHETI AND ITS MODERN NAMES SAKARTVELO, GEORGIA	42
Hatice ÇARLI OĞUZ ATAY'IN “KORKUYU BEKLERKEN” ADLI HİKÂYESİNDE VARLIKSAL GÜVENLİK ALANI	43
Hilal ÖZAY İSLÂM CEZA HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ	45
Fadime SUATA ALPASLAN & Hatice KUZU PALEOANTROPOLOJİK ÇALIŞMALARDA PALEOPATOLOJİK ANALİZ	47
Fadime SUATA ALPASLAN PERİSSODACTYL VE ARTİODACTYL TAKIMLARININ ODONTOLOJİK ÖZELLİKLERİ	49
Mustafa ÖNDER TİMUR ve TİMURLULAR DEVLETİNE KARŞI ÖNYARGILI MI BAKIYORUZ? (Türk Eğitim Tarihi Açısından Bir Değerlendirme)	51
Serdar SAYGILI SORGUSU SONRAYA BIRAKILMAMIŞ BİR YAŞAMDA FELSEFENİN DEĞERİ	53
Serdar SAYGILI SEMBOİLİK BİR ANLATI ALANI OLARAK MİTOLOJİK DÜŞÜNCE: HAKİKATE BİR GİRİŞ DENEMESİ	54
Amin MORADI & Tulkin JUMASHEVA & Akbar VALADBİGİ DIPLOMACY OF POVERTY AN OVERVIEW OF THE SOCIO-POLITICAL ASPECTS OF STRUCTURAL POVERTY IN THE MIDDLE EAST TODAY	55
Mehmet ŞEKER ARAPÇA KAYNAKLARDA TİMUR İLE YILDIRIM BAYEZİD ARASINDAKİ MÜCADELE	56
Hakan KARAASLAN ULUSLARARASI GÜVENLİKTE BAŞARISIZ DEVLETLER SORUNSALI	57
Murat KARATAŞ TÜRKİYE'DE ASKER-SİVİL İLİŞKİLERİNDE BİR DÖNÜM NOKTASI: 1973 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ	58
Osman Kubilay GÜL & Merve Nil CANKURTARAN SOĞUK SAVAŞIN ENTELEKTÜEL CEPHESİ: BOBBY FİSCHER – BORİS SPASSKY SATRANÇ MAÇI	60

Erhan YILDIRIM TELEVİZYON DİZİLERİNİN TÜKETİM KÜLTÜRÜNE ETKİSİ	62
Onur TAYDAŞ & Hale SERT DEMOKRATİK DEĞERLERDE MEDYANIN ROLÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME	63
Onur TAYDAŞ & Seren İLDİZ 24 HAZİRAN 2018 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİM KAMPANYALARI SÜRECİNDE SİYASİ PARTİLERİN KULLANDIKLARI NEFRET SÖYLEMİ	65
Osman Kubilay GÜL & Mehtap KEÇE MAARİF SÂLNÂMELERİNE GÖRE SİVAS'TA GAYRİMÜSLİMLERİN EĞİTİMİ (1898 - 1903)	67
Seda YAZGAN HADZIBULIC WHAT LESSONS CAN THE WOMEN CANDIDATES FOR THE 2020 PRESIDENTIAL ELECTION LEARN FROM THE FAILED 2016 PRESIDENTIAL CANDIDACY OF HILLARY CLINTON?	69
Bilge GÖZENER & Serkan YILDIRIM ÇİFTÇİLERİN FARKLI ÜRETİM TEKNİKLERİNİ UYGULAMA KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ (TOKAT İLİ KAZOVA YÖRESİ ÖRNEĞİ)	70
Salih BARIŞIK & Mücella BURSAL & Berrak TEKGÜN EKONOMİK REFAH YÜKSELİŞİNDE MİLLİ GELİR-KİŞİSEL SERVET ETKİSİ TARTIŞMASI	71
Mücella BURSAL & Şerife GÖÇER & Mehtap BULUT DENİZ CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GELİR VE TÜKETİM İLİŞKİSİ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR İNCELEME	73
Aliyakezi YIDİRESİ & Eyyup ECEVİT SEÇİLMİŞ DEĞİŞKENLER VE YAŞLANMANIN SAĞLIK HARCAMALARINA OLAN ETKİSİ: KIRILGAN BEŞLİ ÖRNEĞİ	75
Demet EROL & Ahmet Sencer KAHRAMAN BEYPAZARI VE SAFRANBOLU'DA KÜLTÜR TURİZMİNİN YEREL EKONOMİK KALKINMAYA ETKİSİ	76
Salim ÜRE & Khatereh SADEGHZADEH & Çağatay KARAKÖY & Ömer Selçuk EMSEN GEÇİŞ EKONOMİLERİNDE SİYASAL ÖZGÜRLÜK ÜZERİNE EKONOMİK BÜYÜME VE DIŞA AÇIKLIĞIN ETKİLERİ	78
Salim ÜRE & Khatereh SADEGHZADEH & Çağatay KARAKÖY & Ömer Selçuk EMSEN OECD ÜLKELERİNDE BORSA VE EKONOMİK ÖZGÜRLÜK İLİŞKİLERİ	80
Gökhan KONAT & Mehmet TEMİZ TÜRKİYE'DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARININ BELİRLEYİCİLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	82
Gökhan KONAT & Mehmet TEMİZ YABANCI PORTFÖY YATIRIMLARININ EKONOMİK BELİRLEYİCİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	83
Hakan AKYURT ORDU İL MERKEZİNDEKİ SEYAHAT ACENTESİ SEÇİM KRİTERLERİNİN BELİRLENMESİ: ANALİTİK HİYERARŞİ SÜRECİ YÖNTEMİ İLE UYGULAMA	84
Mehmet AYTEKİN & Mehmet ORHAN LOJİSTİK YATAY İŞBİRLİĞİ YÖNETİŞİM MEKANİZMALARI	86
Mehmet AYTEKİN & Mehmet ORHAN LOJİSTİK YATAY İŞBİRLİĞİ KOLAYLAŞTIRICILARI	87
Turan ÖNDEŞ & Şule ÇİFTÇİ KRİPTO PARALAR VE BITCOİN MUHASEBESİ	88
Turan ÖNDEŞ & Şule ÇİFTÇİ MUHASEBE MANİPÜLASYONLARININ ÖNLENMESİNDE BAĞIMSIZ DENETÇİNİN ROLÜ: ERZURUM İLİ UYGULAMASI	89
Yusuf AKGÜL TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE TAKİBE DÜŞEN KREDİLERİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	90
Yusuf AKGÜL ENTROPİ VE EDAS YÖNTEMLERİ İLE ZİRAAT BANKASININ 2007-2017 YILLARI ARASINDAKİ PERFORMANSININ ANALİZ EDİLMESİ	91
Yüksel AYDIN TÜRKİYE'DE HAYAT DIŞI SİGORTA ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL PERFORMANSINI BELİRLEYEN FAKTÖRLER	92

Yüksel AYDIN	
ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEKNİKLERİYLE TÜPRAŞ FİRMASININ 2009-2017 YILLARINA İLİŞKİN PERFORMANSININ ÖLÇÜMÜ	94
Mehmet ELA	
TÜRKİYE EKONOMİK VE PARASAL BİRLİK'E GİREBİLİR Mİ? MALİ VE POLİTİK BİR ANALİZ	96
Bilge GÖZENER & Nurgül KARADOĞAN	
AMASYA İLİ MERKEZ İLÇEDEKİ KURU SOĞAN ÜRETİCİLERİNİN MEVCUT DURUMU	97
Bilge GÖZENER & Nurgül KARADOĞAN	
TOKAT İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERİNDE BAĞCILIK YAPAN ÜRETİCİLERİN MEVCUT DURUMU (TOKAT İLİ KAZOVA BÖLGESİ ÖRNEĞİ)	99
Hüdaverdi BIRCAN & Gülay DEMİR	
KRİTER AĞIRLIKLANDIRMA MODELİ VE BİR UYGULAMA: BEST-WORST METHOD (BWM)	100
Hüdaverdi BIRCAN & Gülay DEMİR	
KRİTER AĞIRLIKLANDIRMA MODELİ VE BİR UYGULAMA: FULL CONSİSTENCY METHOD (FUCOM)	101
Muhammad Ali KHAN	
SSR BASED CHARACTERIZATION OF HARNAI SHEEP BREED IN THEIR HOME TRACT AREA OF BALOCHISTAN, PAKISTAN	103

ROMANTİK İLİŞKİDE KENDİNİ AÇMA DÜZEYİ ÖLÇEĞİ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

LEVEL OF SELF-DISCLOSURE IN ROMANTIC RELATIONSHIP SCALE: A SCALE DEVELOPMENT STUDY

Sena DOĞRUYOL

Mersin Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, Doktora Öğrencisi

N. Bilge UZUN

Doç.Dr., Mersin Üniversitesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Bölümü

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, yetişkin bireylerin Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeylerini ölçen güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı geliştirmektir. Bu amaçla alanyazın incelenmiş, yanı sıra madde havuzu oluştururken yararlanmak üzere bir anket formu oluşturulmuştur. Bu anket formu 6 kişiye uygulanmış olup elde edilen cevaplar iki araştırmacı tarafından incelenerek 55 aday ölçek maddesi elde edilmiştir. 55 aday ölçek maddesinden oluşturulan deneme formu ilgililik ve açıklık bakımından değerlendirmek üzere 13 uzmana gönderilmiştir. Bu inceleme ile ölçeğin yapı ve kapsam geçerliği açısından da kanıt toplanmıştır. Uzman geri dönütleri doğrultusunda, kapsam geçerlik oranı .80'in altında olan maddeler araştırma kapsamından çıkarılmıştır. 12 madde de dilsel bakımdan düzenlemeler yapılmıştır. 49 maddeden oluşan deneme formu 18-34 yaş aralığında olan toplam 300 üniversite öğrencisi (205 kadın, 95 erkek) üzerinde uygulanmıştır. Çok değişkenli bir analiz olan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)'nin temel sayıtları sinanmış ve Açıklık, İletişim, Cinsel Yakınlık ve Duygulanım olmak üzere 4 boyutlu toplam 25 maddeden oluşan yapı doğrulanmıştır. Ölçekten elde edilen Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ise .94 olarak saptanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, geliştirilen ölçeğin romantik ilişkilerde partnere kendini açma düzeyini ölçmek amacıyla kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kendini Açma, Romantik İlişkiler, Yetişkin İlişkileri, Partnere Kendini Açma

ABSTRACT

The aim of the current study is to develop a valid and reliable measurement tool that measures the level of self-disclosure in romantic relationships of adult individuals. For this purpose, the literature was examined and created a questionnaire form to benefit while creating item pool. After the questionnaire was applied to 6 people, the answers were examined by two researchers and 55 candidate scale items were obtained. The pilot form which consisted of 55 candidate scale items was sent to 13 specialists to assess its relevance and clarity. In this process, evidence was obtained in terms of structure and scope validity of the scale. In consideration of specialists' feedback, the items coverage validity of which is below .80 were excluded from the scope of the research. Also, 12 items were corrected linguistically. The pilot form, which consisted of 49 items, was applied to 300 university students (205 females and 95 males) whose age ranged from 18 to 34 years. The basic assumptions of Exploratory Factor Analysis (EFA) were tested and the structure consisting of 25 items and 4 dimension which were Openness, Communication, Sexual Intimacy and Affection was confirmed. Cronbach Alpha internal consistency coefficient obtained from the scale was found to be .94. According to the findings, it was concluded that the developed scale is a valid and reliable measurement tool that can be used to measure the level of self-disclosure in romantic relationships.

Keywords: Self-Disclosure, Romantic Relationships, Adult Relationships, Partner Self-Disclosure

APPLICABILITY OF OMBUDSMAN IN LOCAL GOVERNMENTS: DENMARK AND TURKEY**YERELDE OMBUDSMANLIĞIN UYGULANABİLİRLİĞİ: DANİMARKA VE TÜRKİYE****Tülay ORUÇ***Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ABD, Doktora Öğrencisi***ÖZET**

Kamu Denetçiliği Kurumu, Türk idari sistemi içinde kendine yer edinmeye çalışırken, bir taraftan muhatap olduğu sorunlara çözüm bulma gayretiyle çaba sarf eden, diğer taraftansa kurumsallaşma sürecini devam ettiren bir mekanizma olarak akademik incelenmeye konu olmuş bir birimdir. Çalışmamız, Ombudsmanlık kurumunun tanımı ve kurumsal gelişimini, Ombudsmanlığın kavramsal analiziyle birlikte yaparak, kurumun tarihçesi, ortaya çıkma nedeni, kurum için yapılan eleştiriler, yerel Ombudsmanlığın tanımı ve gerekliliğinin nedenleri üzerinde durarak Ombudsmanlık hakkında genel bir bilgilendirme ile Türkiye ve Danimarka'da yerel Ombudsmanlığın uygulanabilirliği ve buki ülkedeki yerel Ombudsmanlığın uygulaması hakkında farklı boyutları tartışma amacıyla hazırlanmıştır. Ombudsmanlık, geçmişi çok eski dönemlere dayanmakla beraber bu kurumun amacı, idarenin kötü uygulamalarına yönelik, gelen şikayetleri incelemek ve bu sorunlara kamuoyunun dikkatini çekmektir. Ombudsmanlık, bir denetim kurumu olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca idare ile kamu yönetimi arasında arabulucu görevini üstlenmektedir. Yerel yönetimlerin işgücünün artması ile yerel ombudsmanlık kurumu birçok ülke tarafından uygulanmaya başlamıştır. Danimarka'da ombudsmanın yerel yönetimleri denetleme yetkisi sınırlıdır. Sadece çalışanları ve komiteleri denetleyebilmektedir; yerel yönetimlerin şikayetleri üzerine yetki dışı konuları da denetleyebilmektedir. Türkiye'de ise yerelombudsmanlık kurumu, 2004 yılında kanun tasarısı olarak sunulmuş fakat cumhurbaşkanı tarafından veto edilince bu konu ile ilgili başka çalışma yapılmamıştır. Türkiye'de yerel ombudsmanlığın kurulması büyük bir ihtiyaçtır. Yapacağımız bu çalışma ile yerel ombudsmanlık kurumuna ülkemizde neden ihtiyaç duyulduğunu Danimarka örneği üzerinden analiz etme ve Türkiye'de ihtiyaç duyulan durumun Türk idari sistemine uyumunun değerlendirilmesi yapılacaktır. Yerel yönetim alanında uzmanlaşmış bir denetim biriminin birçok avantajı vardır. Fakat başka ülke tecrübelerinin bizim sisteme ne ölçüde örnek olacağı çalış

Anahtar Kelimeler:Ombudsmanlık (Kamu Denetçiliği), Yerel Ombudsmanlık, Ombudsmanlığın Uygulanabilirliği, Danimarka'da Ombudsmanlık, Türkiye'de Ombudsmanlık

ABSTRACT

The Ombudsman institution, while trying to get a place in Turkish administrative system, on the one hand, and seek solutions to problems that deal with the effort of institutionalization process, on the other hand, is a subject for analysis in academic context. In study I will explain what an ombudsman is and its development, history, necessity and some of the critics about the institution. In this article local ombudsman in Denmark was reviewed and the possibility to apply this system in Turkey. The idea of an ombudsman has a long history. An ombudsman is an official, usually appointed by the government but with a significant degree of independence, who represents the interests of the public by investigating and addressing complaints of maladministration or a violation of rights. As the local governments get more to do they are in need of an ombudsman. In many countries ombudsman is now used. In Denmark the power of the ombudsman is limited when it comes to controlling the local governments. The idea of ombudsman was introduced in Turkey for the first time in 2004 but was voted down by the president. Turkey is in great need of a system that controls and regulate the government. With this study, we will explain why Turkey is in need of a local ombudsman institution. I will analyze this through the example of Denmark and the relevant institutions in Turkey will be carried out to evaluate the compliance of the Turkish administrative system. An audit system specializing in local government has many advantages. However, the extent to which the experiences of the countries will contribute to the Turkish system will form the basis of our study.

Key words: Ombudsman, Local Ombudsman, Practicality of Ombudsman, Ombudsman in Denmark, Ombudsman in Turkey.

KATILIM BANKALARININ “İSLAMİ BANKALAR” OLARAK DEĞİŞTİRİLMESİNİN TOPLUMSAL ALGI ÜZERİNE ETKİSİ, TRB1 BÖLGESİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA ÇALIŞMASI

THE EFFECTS OF CHANGING THE NAME OF PARTICIPATION BANKS TO “ISLAMIC
BANKS” ON SOCIAL PERCEPTION, AN APPLICATION STUDY ON THE TRB1 REGION

Yavuz TÜRKAN

Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi

Ethem KILIÇ

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi

Semih OLGUN

Yüksek Lisans Öğrencisi, Bingöl Üniversitesi

ÖZET

İlk İslami Bankacılık faaliyetleri Osmanlı toprakları içinde yer alan Adapazarı'nda 1913 yılında kurulan “Hacı Adem Beyzade İbrahim Sipahizade Hamdi Ve Şürekası Adapazarı İslam Ticaret Bankası” ile başlamıştır. Ancak İslami bankacılık faaliyetleri tam olarak oturmamış ve savaşların patlak göstermesiyle istenen işlem hacmine ulaşamamıştır. Daha sonra Mısır'ın Mith Gamr kasabasında Ahmed en-Neccar tarafından 1963 yılında İslami Bankacılık faaliyetlerine başlanılmış ancak Mısır'daki siyasi olaylardan dolayı varlığını sürdürememiştir. Ülkemizde ilk sistematik İslami Bankacılık faaliyetlerine 1983 yılında Özel Finans Kuruluşları adıyla başlanmış ve 2005 yılında Katılım Bankaları ismiyle anılmıştır. Dünya'da hızlı bir gelişim gösteren bu bankacılık işlemleri, ülkemizde de artış göstermiş ancak istenilen seviye ulaşmamıştır. Krize karşı son derece etkili olan Katılım Bankacılığının doğru bir şekilde anlaşılması gerekmektedir. Çünkü Ülkemizde Katılım Bankaları konvansiyonel (geleneksel) bankalardan farklı görülmemekte, bu durum muhafazakar kesimin bankalardan uzak durmasına neden olmaktadır.

Bu bankaların bilinirlik düzeyinin artırılması amacıyla, çalışmada “Katılım Bankaları” isminin “İslami Bankalar” olarak değiştirilmesi durumunda toplumun bu bankacılık anlayışına bakış açılarının nasıl olacağını araştırılmaktadır. Katılım bankalarının İslami usulleri temsil edip etmediği, isim değişikliği durumunda yatırımcıların bu bankacılık anlayışına olan taleplerinin nasıl olacağı, İslami Bankacılık kavramının etkilerinin hangi yönde olacağı belirlenmektedir. Çalışmanın evrenini TRB1 Bölgesini oluşturan Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illeri oluşturmaktadır. Tabakalı örneklem yoluyla belirlenen illerde 1.150 kişiye anket çalışması uygulanmıştır, elde edilen veriler SPSS paket programı aracılığıyla analiz edilerek sonuçlar ortaya konulmuştur. Çalışmaya katılan bireylerin büyük çoğunluğu Katılım Bankaları isminin “İslami Bankalar” olarak değiştirilmesini uygun gördükleri, Katılım Bankalarının isminin “İslami Bankalar” olarak değiştirilmesi durumunda büyük çoğunluğunun bu bankalara yatırım yapabilecekleri görülmüştür. Ayrıca çalışmaya katılan bireylerin yine büyük bir çoğunluğu Katılım Bankalarının isminin İslami Bankalar olarak değiştirilmesinin katılım bankalarının işlem hacmini de arttıracaklarını, bu konunun devlet tarafından desteklenmesi gerektiğini ve dini hassasiyeti olan bireylerin bu bankaları daha fazla tercih edeceklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankaları, İslami Bankacılık, TRB1

NOT: Bu çalışma Bingöl Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından (Proje no: BAP-İİBF.2018.00.001) desteklenmiştir.

ABSTRACT

The first Islamic Banking activities started with “Hacı Adem Beyzade İbrahim Sipahizade Hamdi and Şürekası Adapazarı Islamic Trade Bank”, It established in 1913 in Adapazarı within the Ottoman territory. However, Islamic banking activities were not fully established and the desired volume of transactions could not be achieved with the outbreak of wars. Afterwards, Islamic banking activities started in 1963 by Ahmed en-Neccar in Mith Gamr, Egypt, but could not survive due to political events in Egypt. The first systematic Islamic Banking activities in Turkey started in 1983 under the name of

Private Finance Institutions and became known as “Participation Banks” in 2005. These banking transactions, which have developed rapidly in the world, have also increased in our country, but the desired level has not been reached. Participation banking, which is extremely effective against the crisis, needs to be understood correctly. Because participation banks in our country are not different from conventional banks, this situation causes the conservative sector to stay away from the banks.

In order to increase the awareness level of these banks, the study will investigate how the society's viewpoints on this banking approach will be if the name of “Participation Banks” is changed to “Islamic Banking”. In the study, it will be determined whether the participation banks represent Islamic procedures, how the requests of investors for this banking understanding in case of name change, and the effects of the Islamic Banking concept will be determined. The universe of the work is composed of Malatya, Elazığ, Bingöl and Tunceli which form TRB1 Region. A questionnaire survey of 1,100 individuals will be conducted in the cases determined by stratified sampling and the obtained data will be analyzed by means of SPSS package program and the results will be revealed. Most of the individuals who participated in the study deemed it appropriate to change the name of Participation Banks to “Islamic Banks, in addition, if the name of the Participation Banks was changed to “Islamic Banks, the majority of them could invest in these banks. In addition, the majority of the individuals who participated in the study also have expressed that changing the name of the Participation Banks to Islamic Banks would increase the transaction volume of the participation banks, this issue should be supported by the government and religiously sensitive individuals would prefer these banks more.

Key Words: Participation Banks, Islamic Banking, TRB1

NOTE: This paper was produced from project (Number: BAP-İİBF.2018.00.001) supported by The Scientific Research Projects Coordination Unit of Bingol University.

KATILIM BANKALARI İLE TOKİ İŞBİRLİĞİNE DAYALI MURİS MODELİ MURIS MODEL BASED ON PARTICIPATION BANKS AND TOKİ COOPERATION

Yavuz TÜRKAN

Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi

Uğur ÇOBAN

Doktora Öğrencisi, Bingöl Üniversitesi

Fuat ÇELİKER

Doktora Öğrencisi, Bingöl Üniversitesi

ÖZET

İnancı gereği tasarruflarını meşru alanlarda kullanmaya çalışan müslümanların bu tutumları katılım bankalarının doğmasına neden olmuştur. İslami prensiplere uygun olarak faaliyet göstermeye çalışan katılım bankaları veya İslami finans kurumlarının sayısı dünya genelinde her geçen gün artmaktadır. Bu artış sadece İslam ülkelerinde değil Avrupa ülkelerinde de görülmektedir. Katılım bankaları veya İslami finans kurumlarınca kullanılan finansal araçların İslami kurallara uygun olması temel zorunluluktur. Bu çalışmada, katılım bankaları ile Toplu Konut İdaresi (TOKİ) işbirliğinde kurulacak yeni bir sistemle konut finansmanının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu finansmanın ise Murabaha (Mur) ve İstisna (İs) finansal araçları ile yapılması düşünülmektedir. Murabaha; mal veya hizmetin fiyatı belirlenirken, maliyete kar marjının eklenmesini ifade etmektedir. İstisna ise; bir mal veya hizmeti taraflardan birinin önceden satın almasını, diğer tarafın da üretimi gerçekleştirmesini öngörmektedir.

Bu modelde TOKİ tarafından uygulanan enflasyon belirsizliğinin ortadan kaldırılması ve ayrıca ödeme işlemlerinin konvansiyonel bankalar aracılığıyla yapılmasının ortaya çıkardığı faize bulaşma tereddütlerinin kaldırılması hedeflenmektedir. Modelin uygulama aşamasında öncelikle konut ihtiyacının olduğu bölgeler belirlenecektir. Daha sonra müşterilerin başvuruları alınarak gerekli sözleşmeler düzenlenecektir. İhtiyaca uygun olarak yapılacak konutların %70'i İstisna yoluyla, geriye kalan %30'u ise Murabaha yoluyla satışa çıkarılacaktır. İstisna yoluyla satışa çıkarılan dairelerden taksitler alınmaya başlanacaktır. Ödenecek miktarlar başta belirlendiği için enflasyon belirsizliği de ortadan kaldırılmış olacaktır. Geriye kalan %30'luk daireler ise karlı bir şekilde murabaha yoluyla satışa sunulacaktır. İstisna yoluyla satışa çıkarılan konutlar, murabaha yoluyla satışa çıkarılan konutlardan daha uygun fiyata ihtiyaç sahiplerine sunulacaktır. Yapılacak satışlarda Katılım Bankaları ile TOKİ işbirliği içerisinde olacaktır. Yapılan işlemler İslami Finansal araçlarla gerçekleştirilecektir. Böylece katılım bankalarının vekalet yoluyla konut satışını uygun görmeyen mütebedeyin kesim için uygun bir yöntem geliştirilmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslami Finans, Murabaha, İstisna, Katılım Bankası, TOKİ

ABSTRACT

These attitudes of Muslims who try to use their savings in legitimate areas due to their beliefs have led to the birth of participation banks. The number of participation banks or Islamic financial institutions trying to operate in accordance with Islamic principles is increasing day by day throughout the world. This increase is seen not only in Islamic countries but also in European countries. It is essential that financial instruments used by participation banks or Islamic financial institutions comply with Islamic rules. In this study, it is aimed to provide housing finance with a new system to be established in cooperation with the participation banks and the Housing Development Administration (TOKİ). This financing is planned to be made with Murabaha (Mur) and Istisna (Is) financial instruments. Murabaha; it refers to the addition of a profit margin to the cost of the goods or services. The Istisna (Is) foresee that purchase of one goods or services by one of the parties in advance and make production of the other side.

In this model, it is aimed to eliminate the uncertainty of inflation implemented by TOKİ and also to eliminate the hesitation of interest transmission caused by payment transactions through conventional banks. At the application stage of the model firstly regions where housing needs will be determined.

Afterwards, the necessary contracts will be drawn up by taking the customers' applications. In this context, 70% of the dwellings to be constructed in accordance with the need will be sold through Istisna (Is) and the remaining 30% will be sold through Murabaha (Mur). Inflation uncertainty will be eliminated as the amounts to be paid are initially determined. The remaining 30% flats will be sold profitably through murabaha. The housing units sold through Istisna will be offered to those in need at a more affordable price than the housing units sold through murabaha. Participation Banks will cooperate with TOKİ in the sales. Transactions will be carried out with Islamic financial instruments. Thus, an appropriate method will be put forward for those who do not look positively on the sale of housing by participation banks by proxy.

Key Words: Islamic Finance, Murabaha, Istisna, Participation Bank, TOKI

YENİ BİR İSLAMİ FİNANSMAN MODELİ OLARAK: AHİ MODELİ AS A NEW ISLAMIC FINANCE MODEL: AKHI MODEL

Yavuz TÜRKAN

Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi

ÖZET

İslami finansın son yıllardaki gelişimi, işlem hacminde ki artış, yeni kurulan katılım bankalarının etkinliği İslami finansın kabuğuna sığmadığını ve yeni finansal araçlarla katılım bankacılığı sektörünün daha da geliştirilebileceğini ortaya koymuştur. Atıl tasarrufları yatırıma dönüştüren, krize karşı etkili bir çözüm olan ve aktiflerin etkili bir şekilde kullanımına imkân tanıyan İslami finansal araçların geliştirilmesi gerekmektedir. Bu amaç doğrultusunda kardeşlik kavramını vurgulayan AHİ Modeli geliştirilmiştir. AHİ Modeli; bireysel emeklilik ve gün sistemi esas alınarak minimum 5 kişilik grupların bir araya geldiği, 5 ile 10 yıllık süreci kapsayan, devlet katkısının ön planda tutulduğu bir model olarak geliştirilmiştir. Ahi modelinde gayrimenkul yatırımı yapmayı düşünen, konvansiyonel bankalardaki faizli işlemlerden uzak duran bireylerin âtil durumdaki küçük tasarruflarını bir araya getirilerek arzu edilen yatırımlara dönüştürülmesi planlanmaktadır. -Yapılacak yatırımlara tamamen imkân sağlanmaması durumunda hiç olmazsa peşinat olarak ifade edilen küçük tasarruflarla ihtiyaç sahibi bireylere katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Ahi modelinde minimum 5 maksimum 10 bireyden oluşan kardeş, arkadaş ya da akraba bir araya gelerek Ahi Grubunu oluşturacaktır. Modele katılacak bireyler en az 500 TL, en fazla 5.000 TL'lik aylık yatırım yapabilecektir. Yapılacak yatırımlar BES ya da sendika kesintilerinde olduğu gibi direkt maaş kesintisi şeklinde gerçekleştirilecektir. Yapılacak ödemeler katılım bankaları tarafından kullanılabilir. Katılım bankaları faydalandıkları bu tasarrufların sonucunda grubun çekilmesi durumunda kar payı verecektir. Yıllara göre devlet katkısı %10 ile %20 arasında değişecektir. Bu model sayesinde faize bulaşmak istemeyen mütedeyyin bireyler küçük tasarruflarını bir araya getirerek büyük yatırımlarda kullanabilecekleri gelirlere elde etmiş olacaktırlar. Bankalar bu tasarrufları yatırımlarda kullanarak ekonomik kalkınmaya katkı sağlarken büyük karlı işlemlerini gerçekleştirebilecekleri kaynağa sahip olabilecektir. Devletin farklı şekillerde verdiği teşvik ve hibeler daha ekonomik yatırım araçlarına kaydırılmış olacak ve ülkenin ekonomik kalkınması sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslami Finans, Katılım Bankacılığı, Ahi Modeli

ABSTRACT

Development of Islamic finance in last years, the raise in trading size and efficiency of new established participation banks have revealed that Islamic finance exceeded its border and participation bank sector will develop more with new financial means. Islamic financial means should be developed by changing passive saving into investment, having an effective solution against crisis and giving chance to use actives effectively. In accordance with this purpose, the AKHI Model, which emphasizes the concept of brotherhood, has been developed. AKHI Model which prioritises with respect individual retirement and day system, groups with minimum 5 people come together, state subsidy surrounding 5 or 10 yearly process developed. In the AKHI Model, it is planned to bring together the small savings in the idle state of individuals who are considering making real estate investments and avoiding interest rate transactions in conventional banks and turning them into desired investments. In the event that investments are not provided completely, it is thought that at least small savings, which are expressed as down payment, will contribute to the individuals in need.

In the AKHI model, siblings, friends or relatives consisting of a minimum of 5 and a maximum of 10 individuals will come together to form the Akhi Group. Individuals who will participate in the model will be able to invest at least 500 TL and at most 5.000 TL monthly. Investments will be made in the form of direct salary cuts, as in the case of PPS or union cuts. Payments to be made can be used by participation banks. Participation banks will give dividends if the group withdraws as a result of these savings. Government contribution will vary between 10% and 20% by year. Thanks to this model, the

individuals who do not want to get involved in interest will be able to bring their small savings together and generate revenues that they can use in large investments. By using these savings in investments, banks will have the resources to make large profitable transactions while contributing to economic development. Incentives and grants given by the government in different ways will be shifted to more economic investment instruments and economic development of the country will be ensured.

Key Words: Islamic Finance, Participate Banking, Akhi Model

FAST-FOOD ÜRÜNLERİNİN TERCİH EDİLME NEDENLERİNİN BELİRLENMESİ: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA DETERMINING THE REASONS OF CHOOSING FAST-FOOD PRODUCTS: AN APPLICATION ON THE STUDENTS OF SIVAS CUMHURİYET UNIVERSITY

Mualla AKÇADAĞ

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İ.İ.B.F. Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Öğretim Üyesi

Tuba AHISKALI BOZKURT

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İ.İ.B.F. Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi

ÖZET

Dünya genelinde, hayatın hemen her alanını kolaylaştırmak adına, pratikleşmeye yönelik alternatiflerin ortaya çıkması, yeme alışkanlıklarını da evrilmeye yöneltmiştir. Öyle ki, yapılan araştırmalar sonucunda geleneksel yeme alışkanlıklarından fast-food yeme şekline büyük bir geçiş yapıldığı görülmektedir. Fast-food yeme şeklinin hitap ettiği büyük bir hedef kitle vardır ki, bu kitlenin önemli bir bölümünü gençler özellikle de öğrenciler oluşturmaktadır.

Bu çalışma, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerinin fast-food ürünlerini tercih etme nedenlerini belirlemek amacı ile yapılmıştır. Çalışmanın anakütlesini Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile toplanmıştır. Ankette fast-food ürünlerini tercih etme nedenlerini anlamaya yönelik Öncü ve ark. (2007) tarafından uygulanan ölçekten yararlanılmıştır. Ölçek 6 boyuttan oluşmakta ve boyutlar toplamda 19 ifade ile ölçülmektedir. Uygulanan anket formunun ikinci bölümünde ise öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik ifadeler yer almaktadır.

Anahtar kelimeler: Fast- Food Alışkanlığı, Tüketici, Tüketici Tercihleri

ABSTRACT

In order to facilitate almost all aspects of life worldwide, the emergence of alternatives to practicality has led to the evolution of eating habits. As a result of the researches, it is seen that a great transition has been made from the traditional eating habits to the way of eating fast food. There is a big target group that the way of eating fast-food, a significant part of this mass is composed of young people; especially students. The aim of this study was to determine the reasons why the students of Sivas Cumhuriyet University prefer fast food products. The sample of the study consisted of students studying at Sivas Cumhuriyet University. The data of the study were collected by simple random sampling method. To understand the reasons for preferring fast food products in the survey, Öncü et al. (2007).

The scale consists of 6 dimensions and the dimensions are measured with 19 expressions in total. In the second part of the survey, there are statements that determine the demographic characteristics of the students.

Key words: Fast - Food Habits, Consumer, Consumer Preferences

**ADAM SMITH VE JEREMY BENTHAM:
ARILARIN MASALI; BİREYSEL ÇIKAR VE FAYDACILIK
ADAM SMITH & JEREMY BENTHAM:
THE FABLE OF THE BEES, SELF-INTEREST AND UTILITARIANISM**

Yavuz YAYLA

Dr. Araştırma Görevlisi, OMÜ İİBF İktisat Bölümü

ÖZET

Biz bu çalışmada, ana-akım iktisat yani Neo-klasik iktisat teorisinin varsayımlarının ve ekonomik olgulara yönelik çıkarımlarının kaynağını oluşturan iki temel kavramını yani bireysel çıkar ve faydacılık kavramlarının tarihsel sürecini ele alacağız. Bu bağlamda ayrıca özellikle Adam Smith ve Jeremy Bentham'ın ekonomik ve toplumsal olguları değerlendirirken savundukları ahlâk felsefesi incelenecek ve değerlendirilecektir.

Klasik teorinin önemli iktisatçılarından biri olan Jeremy Bentham savunduğu “faydacılık” ilkesi çerçevesinde bir yandan klasik iktisat teorisinin “bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler” görüşünü savunurken diğer yandan iktisatta fayda ve marjinal fayda kavramlarını analizine dahil etmiştir. Bentham'ın faydacılık kavramı çerçevesinde oluşturduğu ahlak felsefesini anlamak için Adam Smith'in çözümlenmelerinde önem verdiği ekonomi politığın kendisini yeniden üretmesine olanak veren bireysel çıkar kavramı ve toplumsal sözleşmenin, uyumun kaynağı olarak tanımladığı sempati kavramına nasıl yaklaştığından hareket edeceğiz. Adam Smith'in ahlak felsefesine yaklaşımını değerlendirmek için de Smith'in büyük bir yanlgı içerisinde olduğunu belirttiği Bernard Mandeville'nin Arılar Masalı'nı değerlendirmeye çalışacağız.

Çalışmamıza Adam Smith'in ahlâk ve iktisat ilişkisine yaklaşımını ele alarak başlayacağız. Smith'in Mandeville'nin yaklaşımına yönelik eleştirilerine değinecek ve bireysel çıkar ve sempati kavramlarına bakışı değerlendirilecektir. Daha sonra Jeremy Bentham'ın faydacılık ilkesini ele alacağız ve Bentham'a yönelik eleştirilere değineceğiz. Tüm bu tartışmaların ve değerlendirmelerin ardından ise ulaştığımız sonuçlara değineceğiz.

Anahtar Kelimeler: Adam Smith, Bernard Mandeville, Faydacılık, Bireysel Çıkar

ABSTRACT

In this study, we will consider the historical processes of the self-interest and utilitarianism concepts which form the two basic implications towards economic facts and considerations of the neo-classical theory of economics that is the main stream economics. In this context, the moral philosophy of Adam Smith and Jeremy Bentham will be particularly examined and assessed for their economical and societal considerations in this context.

As one of the important economists of classical theory, Jeremy Bentham argued in the framework of the principle of “utilitarianism” by defending “laissez faire, laissez passer” approach of classical theory economics at one hand, he also included the marginal benefit concept in economics in analysis at the other hand. In order to understand the moral philosophy of Bentham in the context of utilitarianism, we will refer to how Adam Smith approached the concepts of self-interest which allows the political economy that was given importance in his analysis to reproduce itself, and the sympathy, which he describes as the source of harmony. To evaluate Adam Smith's approach to moral philosophy, we will try to evaluate the Fable of the Bees by Bernard Mandeville, who Smith claimed wrong.

We will begin our study by examining Adam Smith's approach to morality and economics. We will mention the Smith's criticism of Mandeville's approach and evaluate his view of the concepts of self-interest and sympathy. We will then discuss Jeremy Bentham's utilitarian principle and address the

criticisms to Bentham. After all these discussions and evaluations, we will address the results we have concluded.

Keywords: Adam Smith, Bernard Mandeville, Utilitarianism, Self-Interest

**KÜRESELLEŞME BAĞLAMINDA FRANCHİSİNG SİSTEMİNİN İLETİŞİM
STRATEJİLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**
AN INVESTIGATION ON THE STRATEGIES OF THE FRANCHISING SYSTEM IN THE
CONTEXT OF GLOBALIZATION

Mehmet TATOĞLU

Öğr. Gör. Dr. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ÖZET

Küreselleşme markaların, fikirlerin, kültürlerin ve farklı dünya görüşlerinin tartışılmasıyla ortaya çıkan uluslararası bir süreci ifade etmektedir. Yaşanan siyasal, ekonomik, kültürel ve sosyal gelişmeler küreselleşmenin bileşenlerini oluşturmakta bu bağlamda SSCB'nin yıkılması ile ABD'nin ekonomik ve siyasal anlamda dünya üzerindeki hegemonyasını arttırması uluslararası şirketlerin dünya ekonomisindeki etkileri, finans piyasalarının küresel hale gelmesi, iletişim ve ulaşım teknolojilerinin gelişmesi, yerel değerlerin sınırları aşması küreselleşmenin bileşenlerini tamamlamaktadır. Küresel pazarda Franchising ise varlık sahibinin ücret karşılığında bir firmaya belirlenen şekilde işletmecilik faaliyetini yürütmesi ve marka adını kullanması konusunda anlaştığı lisans anlaşmasıdır. Bu çalışmada küreselleşme ile franchising sisteminin iletişim stratejileri doküman inceleme yöntemine göre incelenecek ve veriler ışığında sonuçlar değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: Küreselleşme, Franchising, Strateji

ABSTRACT

Globalization refers to an international process that arises from the discussion of brands, ideas, cultures and different world views. The political, economic, cultural and social developments are the components of globalization. In this context, with the collapse of the USSR and the US's economic and political hegemony in the world, the effects of international companies on the world economy, globalization of financial markets, the development of communication and transportation technologies, crossing the borders complements the components of globalization. In the global market, Franchising is the license agreement which the owner of the asset agrees to carry out business activity and use the brand name as determined by a firm for a fee. In this study, the communication strategies of the franchising system will be examined according to the method of document review and the results will be evaluated in the light of the data.

Key words: Globalization, Franchising, Strategy

KÜRESEL PAZARDA POSTMODERNİZMLE DEĞİŞEN PAZARLAMA İLETİŞİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME AN INVESTIGATION ON MARKETING COMMUNICATION WITH POSTMODERNISM IN THE GLOBAL MARKET

Mehmet TATOĞLU

Öğr. Gör. Dr. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ÖZET

Günümüzde küresel pazarlar dünyadaki tüm girişimcilere birçok fırsatlar sunmaktadır. Küresel pazarlarda başarılı olmak için ülke dışındaki ihtiyaçlar belirlenmeli, müşteri bulmalı ve buna ilişkin ürün üretilmelidir. Ülke sınırları dışında üretmek, pazarın içinde olmak, hammadde temini, ulaşım, gümrük, tüketiciye yakınlık, tedarik zincirini etkin kontrol ve maliyet gibi avantajları sağlamaktadır. Dolayısıyla küresel yatırımlar şirketlere dış pazarlarda güçlü ve kalıcı marka oluşturma imkanı sunmaktadır. Küresel pazarlarda faaliyet göstermek şirketlerin iç pazar risklerini azaltacak, iç piyasada talebin düşmesi veya rakiplerinin üstünlükleri nedeniyle meydana gelecek sorunlardan daha az etkilenecektir. Küresel pazarda müşteri ile en iyi iletişimi sağlayan işletmeler başarılı olmaktadır bu nedenle pazarlama iletişimi konusu tüm şirketlerin üzerinde titizlikle durduğu bir çalışma alanıdır. Bu çalışmada postmodernizmle değişen pazarlama iletişimi doküman inceleme yöntemine göre incelenecek ve veriler ışığında sonuçlar değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: Küresel Pazar, Postmodernizm, İletişim

ABSTRACT

Nowadays, global markets offer many opportunities to all entrepreneurs in the world. In order to be successful in global markets, needs outside the country should be determined, customers should find and produce related products. Producing outside the country borders, being in the market, providing raw materials, transportation, customs, proximity to the consumer, supply chain effective control and cost provides advantages. Therefore, global investments provide companies with the opportunity to create strong and permanent brands in foreign markets. Operating in global markets will reduce the internal market risks of companies, will be less affected by problems in the domestic market or the problems that will arise due to the superiority of competitors. Businesses that provide the best communication with the customer in the global market are successful, therefore marketing communication is a field of study on which all companies are meticulously focused. In this study, the changing marketing communication with postmodernism will be examined according to the document review method and the results will be evaluated in the light of the data.

Keywords: Global Market, Postmodernism, Communication

ENTROPI TEMELLİ COPRAS YÖNTEMİYLE ALLIANZ SİGORTA ŞİRKETİNİN 2012-2018 YILLARI ARASINDAKİ PERFORMANSININ ANALİZİ ANALYZING THE PERFORMANCE OF ALLIANZ SIGORTA COMPANY BETWEEN 2012-2018 YEARS BY ENTROPY BASED COPRAS METHOD

Özcan IŞIK

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Zara Veysel Dursun UBYO, Bankacılık ve Finans Bölümü

ÖZET

Sigortacılığın toplumsal, sosyal ve ekonomik alanlarda birçok fonksiyona sahip olduğu söylenebilir. Sigortalıların maruz kalabilecekleri rizikoların gerçekleşmesi halinde büyük hasarlar meydana gelebilmektedir. Hatta kimi zaman deprem gibi katastrofik riskler belirli bir bölgede telafisi imkansız hasarlara neden olmaktadır. Bu hasarların ortaya çıkardığı maddi kayıpların karşılanması konusunda sigortacılık önemli bir rol üstlenmektedir. İşte bu noktada sigortacılık sektörü sağladığı teminat fonksiyonu sayesinde hem sigortalılara tazminat ödemesi yapmakta hem de devletin omzundaki ekonomik yükü hafifletmektedir. Buna karşın, sigorta şirketlerinin tazminat ödemelerini karşılayabilecek finansal güce sahip olması gerekmektedir. Bunun için de sigorta şirketlerinin gelecekte karşılaşılabilecekleri finansal riskleri analiz ederek, gerekli tedbirleri almaları hayati önem arz etmektedir.

Gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında Türk sigorta sektöründe üretilen prim miktarının en yüksek olduğu branşların hayat dışı sigorta branşları olduğu söylenebilir. Hayat dışı sigorta alanında faaliyet gösteren sigorta şirketleri incelendiğinde, 2012-2018 yılları arasında Allianz sigorta şirketinin prim üretiminde en yüksek pazar payına sahip olduğu gözlemlenmektedir. 2018 yılı verilerine göre Allianz sigorta şirketi 5.809,8 milyon Türk Lirası prim üretimiyle %12,17'lik pazar payına sahiptir. Ayrıca, sektörün prim üretimine en yüksek katkıyı sağlayan trafik sigortası dalında da 2018 yılı verilerine göre Allianz sigorta şirketi %10'luk pay ile ilk sıradadır.

Bu çalışmanın amacı Çok Kriterli Karar Verme yöntemlerinden Entropi ve Copras yöntemleri ile Türkiye'de hayat dışı sigorta sektöründe faaliyette bulunan Allianz sigorta şirketinin 2012-2018 yıllarındaki performansları değerlendirmektir. Çalışmanın uygulama kısmının ilk aşamasında Allianz sigorta şirketinin 2012-2018 yıllarına ait sekiz adet kriter (Prim üretimi, gerçekleşen hasar, vergi öncesi kar, özkaynaklar, toplam aktifler, toplam yükümlülükler ve personel sayısı) belirlenmiş ve bu değişkenler Entropi yöntemi kullanılarak önem düzeylerine göre ağırlıklandırılmıştır. Entropi yaklaşımı sonucunda Allianz sigorta şirketinin en önemli kriterinin gerçekleşen hasar kriteri olduğu tespit edilmiştir. İkinci aşamada Entropi yaklaşımı ile hesaplanan kriter ağırlıkları Copras yaklaşımının uygulamasında kullanılmıştır. Bu yöntemden elde edilen sonuçlara göre Allianz sigorta şirketinin 2017 yılındaki performansının diğer yıllara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Performans sıralamasında 2017 yılını sırasıyla 2016, 2018, 2013, 2015, 2014 ve 2012 yılları takip etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Allianz Sigorta Şirketi, Performans Ölçümü, Entropi ve Copras

ABSTRACT

It can be said that insurance has many functions in social, social and economic fields. When risks come up which is insured may encounter, major damages can occur. Sometimes catastrophic risks such as earthquakes cause irreparable damage in a certain region. Insurance plays an important role in compensating the financial losses caused by these damages. At this point, the insurance sector pays compensation to the insured and provides economic support to the government thanks to the indemnification function it provides. However, insurance companies must have the financial strength to provision the compensation payments. In this context, it is significant that insurance companies analyze the financial risks which they may face in the future and take the necessary prevention.

Compared to developed countries, it can be said that the branches with the highest amount of premiums produced in the Turkish insurance sector are non-life insurance branches. When the insurance companies operating in the non-life insurance sector are analyzed, it is observed that Allianz insurance company

has the highest market share in premium production between 2012-2018 years. According to 2018 data, Allianz insurance company has a market share of %12.17 with a premium production of 5.809.8 million Turkish Liras. In addition, according to 2018 data, it ranks first in the traffic insurance branch, which provides the highest contribution to the premium production of the sector. Allianz insurance company has %10 market share.

The aim of this study is evaluate the performance in the years 2012-2018 of Allianz insurance company which is operating in Turkish non-life insurance sector by Entropy and Copras methods, which are types of Multi-Criteria Decision Making Methods. In the first stage of the application part of the study, eight criteria (premium production, realized damage, profit before tax, shareholders' equity, total assets, total liabilities and number of personnel) of Allianz insurance company for 2012-2018 are determined and these variables are weighted according to their importance level using Entropy method. As a result of the Entropy approach, the most important criterion of the Allianz insurance company is the realized damage criterion. In the second stage, the criteria weights calculated with the Entropy approach are used in the application of Copras approach. According to the results obtained from this method, the performance of Allianz insurance company in 2017 is found to be higher than the other years. In terms of performance, 2017 is followed by 2016, 2018, 2013, 2015, 2014 and 2012 respectively.

Keywords: Allianz Insurance Company, Performance Measurement, Entropy and Copras

**ÇALIŞMA SERMAYESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: BORSA İSTANBUL ULAŞTIRMA
VE HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE KANITLAR**
FACTORS AFFECTING WORKING CAPITAL: EVIDENCE FROM BORSA ISTANBUL
TRANSPORT AND COMMUNICATION SECTOR

Özcan IŞIK

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Zara Veysel Dursun UBYO, Bankacılık ve Finans Bölümü

ÖZET

Çalışma sermayesi yönetimi finans literatüründe sıklıkla üzerinde durulan önemli konulardan biridir. Çalışma sermayesi en genel anlamda bir firmanın faaliyetlerini aksama olmadan devam ettirebilmesi ve yükümlülüklerinin zamanında karşılayabilmesi için ihtiyaç duyduğu sermayedir. Çalışma sermayesi yönetimi ise firmaların kısa vadeli yatırımları ve bu yatırımların finansmanı üzerine odaklanmaktadır. Çalışma sermayesi yönetimi firmaların karlılık, likidite ve risk düzeyi ile yakından ilgili olduğundan, firma değerini arttırabilmek için optimum çalışma sermayesi miktarının belirlenmesi firmalar açısından hayati önem taşımaktadır. Bilindiği üzere, toplam varlıklara oranla çalışma sermayesinin gereğinden fazla olması likiditenin artmasına, riskin ve buna bağlı olarak da karlılığın azalmasına yol açabilmektedir. Bununla beraber, toplam varlıklara oranla çalışma sermayesi düzeyinin gereğinden az olması ise likiditenin azalmasına, riskin ve karlılık düzeyinin artmasına katkı sağlayabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı firmaların çalışma sermayesi üzerinde etkili olan faktörleri araştırmaktır. Çalışma kapsamını Borsa İstanbul Ulaştırma ve Haberleşme Sektörü oluşturmakta olup bu sektörde 2010-2018 dönemine ilişkin verilerine ulaşılabilen 10 firma analize dahil edilmiştir. Tesadüfi etkiler panel veri regresyon analiz bulguları incelendiğinde; firma büyüklüğü, aktif karlılık oranı, finansal kaldıraç, ve kredi faiz oranı (bankalarca açılan kredilere uygulanan ortalama faiz oranı) gibi değişkenlerin çalışma sermayesi değişkenini istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde etkilediği tespit edilmiştir. Daha açık bir ifade ile, çalışma sermayesi değişkeni; aktif karlılık oranı ve finansal kaldıraç oranı değişkenlerinden negatif yönde etkilenirken kredi faiz oranı değişkeninden ise pozitif yönde etkilenmektedir. Buna ilaveten, çalışmada firma büyüklüğü ile çalışma sermayesi arasında ters-U şeklinde doğrusal olmayan bir ilişkinin varlığı da tespit edilmiştir. Ayrıca, çalışmada nakit dönüş süresi ve nakit akışı gibi değişkenlerinin ulaştırma ve haberleşme firmalarının çalışma sermayesini pozitif yönde etkilediği ancak bu etkinin istatistiksel olarak anlamsız olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Sermayesi, Ulaştırma ve Haberleşme Sektörü, Panel Veri Analizi

ABSTRACT

Working capital management is one of the most important issues in the financial literature. In general, working capital is the capital that a company needs to carry out its activities without disruptions and to meet its obligations on time. As for working capital management, it focuses on short-term investments and financing of these investments. Since working capital management is closely related to the profitability, liquidity and risk level of the firms, determining the optimum working capital amount is vital for the firms in order to increase the firm value. As it is known, the excess of working capital compared to the total assets may lead to an increase in liquidity and a decrease in risk and consequently profitability. However, the fact that the working capital level is less than necessary compared to the total assets may contribute to the decrease in liquidity and the increase in risk and profitability level.

The aim of this study is to investigate the factors affecting the working capital of firms. The scope of the study constitutes Borsa İstanbul (BIST) Transportation and Communication Sector, and 10 companies in this sector, whose data are available for the period 2010-2018, have been included in the analysis. When the panel data regression analysis findings are examined; the variables such as firm size, asset profitability ratio, financial leverage, and loan interest rate (average interest rate applied to loans opened by banks) have been found to have a statistically significant effect on the working capital variable. More specifically, the working capital variable is negatively associated with the asset profitability ratio and the financial leverage ratio, while it is positively affected by the credit interest rate

variable. In addition, the presence of a non-linear relationship between firm size and working capital is found in the study. Furthermore, the study suggests that the variables such as cash conversion cycle and cash flow positively affect the working capital of transport and communication firms, but this effect is statistically insignificant.

Keywords: Working Capital, Transportation and Communication Sector, Panel Data Analysis

SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER SEÇİMİNE ETKİ EDEN KARIYER ÇAPALARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA
A RESEARCH ON THE DETERMINATION OF CAREER ANCHORS EFFECTING CAREER SELECTION OF THE STUDENTS IN THE HEALTH MANAGEMENT DEPARTMENT

Fatih ŞANTAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Yozgat

Gülcan ŞANTAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Yozgat

ÖZET

Kariyer çapası, bireyin kariyerine yönelik bir seçim yapmak zorunda kaldığında, vazgeçemeyeceği değerleri ve sebepleri ortaya koymaktadır. Her bireyin kariyer seçiminde kariyerine bakış açısını yansıtan kariyer çapaları bulunmaktadır. Kariyer çapası, bireyin gelecekte yönelmeyi düşündüğü kariyer kararlarına rehberlik etmek için dengeleyici bir güç olmaktadır. Kariyer çapası ortaya konulduğunda, aynı zamanda bireyin mesleğine ve kariyerine yönelik planlama yaparken önemsendiği kariyer değerleri de anlaşılabilir. Dolayısıyla kariyer çapası, bireylerin işten duydukları memnuniyetinin artmasına ve işteki sürekliliğine de katkı sağlayabilmektedir. Kariyer çapası teknik fonksiyonel yetkinlik, genel yönetsel yetkinlik, otonomi/özerklik, güvenlik/istikrar, girişimcilik, hizmet veya bir olaya kendini adanma, saf meydan okuma ve hayat tarzı boyutlarından oluşmaktadır. Bu çalışmada sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin kariyer seçimine etki eden kariyer çapalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini, bir devlet üniversitesinin iktisadi ve idari bilimler fakültesi sağlık yönetimi bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Bölümün 2017-2018 akademik yılında aktif hale gelmesi nedeniyle sadece birinci sınıfta eğitim gören öğrencileri bulunmaktadır. Bölümde öğrenim gören öğrenci sayısı 70 olup, bu çalışmada 68'ine ulaşılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı analizler, güvenilirlik analizi, iki bağımsız grupta t testi, tek yönlü varyans analizi ve Kruskal-Wallis analizi gerçekleştirilmiştir. Farklılığın hangi grup ya da gruplardan kaynaklandığının belirlenmesi için ise Tukey testinden yararlanılmıştır. Analizler beşli Likert ölçeği doğrultusunda yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, katılımcıların boyutlara ilişkin algılarının 3,25 ile 4,20 arasında değiştiği saptanmıştır. Buna göre öğrencilerin kariyer çapası algılarının orta ve orta-üst düzeyinde olduğu söylenebilir. Analizler sonucunda otonomi boyutunun cinsiyete, güvenlik boyutunun yaşa, girişimcilik boyutunun yaş ve cinsiyete, meydan okuma boyutunun yaş ve mesleği yapmaya göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Buna göre otonomi ve girişimcilik erkeklerde; güvenlik, girişimcilik ve meydan okuma yaşı 20 ve üzerinde olanlarda ve meydan okuma mezun olduktan sonra mesleği yapmak istemeyenlerde istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Seçimi, Kariyer Çapası, Öğrenci

ABSTRACT

Career anchor reveals the values and reasons that cannot be abandoned when the individual has to make a choice for his / her career. Each individual has career anchors reflecting his / her career perspective in career choice. A career anchor is a balancing force to guide career decisions that the individual is considering in the future. When the career anchor is put forward, it is also possible to understand the career values of the individual who cares about his / her profession and career. Therefore, the career anchor can also contribute to increasing the job satisfaction and the continuity of the job. The career anchor consists of technical or functional competence, general management competence, autonomy / independence, security / stability, entrepreneurial creativity, service / dedication to a cause, pure challenge and lifestyle dimensions. This study aims to examine the career anchors that affect the career choice of the students in the health management department. The population of the study is composed of the students in the health management department at the Faculty of Economics and Administrative Sciences of a public university. As the department is active in the 2017-2018 academic year, there are only first year students. The number of students studying in the department is 70 and 68 of them have been reached in this study. In the analysis of the data, descriptive analysis, reliability analysis, t test in two independent groups, one-way analysis of variance and Kruskal-Wallis analysis were performed.

The Tukey test was used to determine which group or groups were caused by the difference. The analyzes were performed according to the five-point Likert scale. According to the results obtained from the study, it was found that the perceptions of the participants varied between 3.25 and 4.20. It can be said that the students' perceptions of career anchor are at the middle and middle-upper level. As a result of the analysis, it is seen that the autonomy dimension has statistically significant differences according to the gender, the security / stability dimension has statistically significant differences according to the age, entrepreneurial creativity dimension has statistically significant differences according to the age and gender, pure challenge dimension has statistically significant differences according to the age and occupation. Accordingly, autonomy and entrepreneurial creativity dimensions are statistically significantly higher in males; security / stability, entrepreneurial creativity and pure challenge dimensions are statistically significantly higher in those aged 20 and over; pure challenge is statistically significantly higher in those who do not want to practice after graduation.

Keywords: Career Selection, Career Anchor, Student

TÜRKİYE’DE MALPRAKTİS UYGULAMALARI İLE İLGİLİ KAVRAMSAL BİR İNCELEME**A CONCEPTUAL REVIEW FOR MALPRACTICE APPLICATIONS IN TURKEY****Gülcan ŞANTAŞ***Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Yozgat***Fatih ŞANTAŞ***Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Yozgat***ÖZET**

Malpraktis, Latince’de “male” (kötü) ve “praxis” (uygulama) kelimelerinden türemiş bir kavramdır. Çok çeşitli tanımları olmakla birlikte “kötü veya hatalı uygulama” anlamına gelmektedir. Bir diğer ifadeyle malpraktis, hekimin tedavi sırasında standart uygulamayı yapmaması, beceri eksikliği veya hastanın ihtiyaç duyduğu tedavinin eksikliği ile oluşan zarar olarak tanımlanmaktadır. Hata türü açısından malpraktis; ilaç hataları, cerrahi hatalar, tanı koymada hatalar, sistem yetersizliğine bağlı hatalar ve diğer hatalar olmak üzere beş grupta incelenmektedir. İlaçlar yanlış dozda veya yanlış şekilde verildiğinde, başka ilaçlar ile etkileşime yol açtığında veya alerji durumu olan bir hastaya alerjik maddeli ilaç verildiğinde “ilaç hataları” meydana gelmektedir. Hastaya yanlış taraf cerrahisi yapıldığında veya yanlış organ cerrahisinde bulunulduğunda “cerrahi hatalar” ortaya çıkmaktadır. Laboratuvar testlerinin yanlış uygulandığı veya yorumlandığı durumlar “tanı koymada hatalar” olarak tanımlanmaktadır. Sağlık hizmetinin sunumu sırasında sistemde ortaya çıkan hatalar “sistem yetersizliklerine bağlı hatalar” olmaktadır. Hastanede hastanın enfeksiyon kapması, hastaya yanlış kan transfüzyonu yapılması gibi hatalar ise diğer tıbbi hata türleri olarak ele alınmaktadır. Yapılan çalışmalarda tıbbi hataların nedenleri genellikle üç faktör ile ilişkilendirilmektedir. İnsana bağlı tıbbi hata nedenleri yorgunluk, eğitim eksikliği, yeterli özeni göstermeme, ihmal, dikkatsizlik, iletişim eksikliği, yanlış kararlar verme gibi faktörlerdir. Çalışma ortamının yapısı, politikalar, hastanenin idari veya finansal yapısı, personelin iş yükü dengesizliği gibi faktörler tıbbi hatalara neden olan kurumsal faktörler olmaktadır. Son olarak otomasyon sistemi eksikliği, tıbbi cihazların yetersizliği, entegrasyon eksikliği gibi nedenler tıbbi hatalara neden olan teknik faktörler arasındadır. Son yıllarda, dünya genelinde tıbbi hatalardan kaynaklanan dava ve tazminatların arttığı görülmektedir. Malpraktis davalarının büyük bölümü hekimlere açılmaktadır. Malpraktis uygulamaları, gelişmemiş ve gelişmekte olan ülkelerde daha fazla gerçekleşmektedir. Bu ülkelerde yeterli teknik bilginin eksikliği, alt yapı sorunu, güvenli ilaç sorunu gibi sebepler malpraktise yol açabilmektedir. Türkiye’de malpraktis ile ilgili detaylı bilgileri ortaya koyan istatistiklerin yeterli olmadığı söylenebilir. Ayrıca, tıbbi hataların türleri, nedenleri ve önlemek için neler yapılması gerektiğiyle ilgili yürütülen araştırmaların mikro ölçekte yapıldığı ve çeşitli sınırlılıklar içerdiği söylenebilir. Bu çalışmanın amacı, çeşitli yönleriyle malpraktis kavramının tanıtılması ve dünyada ve Türkiye’deki malpraktis uygulamalarının incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Malpraktis, Tıbbi Hata, Türkiye**ABSTRACT**

Malpractice is a concept derived from the words of “male” (bad) and “praxis” (practice) in Latin. Although there are many different definitions, malpractice means “bad implementation or misimplementation”. In other words, it is defined as the damage due to the lack of performing standard practice during treatment of physician, the lack of physician skill or the lack of the needed treatment for patient. In terms of error type, malpractice is examined in five groups as drug errors, surgical errors, errors in diagnosis, errors due to system failure and other errors. When the drugs are given at the wrong dose or in the wrong way, a drug interfere with other drugs, or allergic drug is given to a patient with allergies, “drug errors” occur. When wrong side surgery or wrong organ surgery is performed for patient, “surgical errors” occur. The cases in which laboratory tests are misapplied or interpreted are defined as “errors in diagnosis”. Errors in the system during the provision of health services are “errors due to system failures”. Errors such as infection of the patient in the hospital and the wrong blood transfusion to the patient are considered as “other types of medical errors”. The causes of medical errors are generally associated with three factors. “Human-related causes of medical failure” include fatigue, lack

of education, disregarding, neglect, carelessness, lack of communication, and incorrect decisions. Factors such as the structure of the work environment, policies, the administrative or financial structure of the hospital, and the work load imbalance of the staff are “the institutional factors” that cause medical errors. Finally, lack of automation system, lack of medical devices and lack of integration are among the “technical factors” that cause medical errors. In recent years, there has been an increase in the number of cases and damages arising from medical errors worldwide. Most of the malpractice lawsuits are for physicians. Malpractice practices are more common in the underdeveloped and developing countries. In these countries, the lack of sufficient technical knowledge, infrastructure problems and safe drug problems can lead to malpractice. It can be said that the statistics revealing detailed information about malpractice are not enough in Turkey. In addition, it can be said that researches about the types of medical errors, their causes and what should be done to prevent the medical errors are performed in micro scales and contain various limitations. The aim of this study is to introduce various aspects of malpractice, and to investigate the malpractice applications in the world and Turkey.

Keywords: Malpractice, Medical Error, Turkey

HASTANELERDE ALGILANAN GÜÇLENDİRMENİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ EVALUATION OF THE EFFECT OF THE PERCEPED EMPOWERMENT ON THE ORGANIZATIONAL RELIABILITY IN HOSPITALS

Beyzanur Ece ACAR

Department of Business Administration, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Kocaeli University, Turkey

Onur GÜLEÇ

Department of Business Administration, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Kocaeli University, Turkey

Esra ALNIAÇIK

Dr. Öğr. Üyesi, Department of Business Administration, Faculty of Economic and Administrative Sciences, Kocaeli University, Turkey

ÖZET

Günümüzde küreselleşme ile birlikte artan rekabet koşullarında diğer işletmeler gibi sağlık işletmeleri de rekabet üstünlüğünü sağlayabilmek için rekabet güçlerini hızlı ve sürdürülebilir bir şekilde artırması gerekmektedir. Bir işletmenin değerli kaynaklarından biri olan insan kaynakları, rekabet avantajı sağlamada oldukça önemli bir unsurdur. Bu açıdan çalışanların yaptıkları işlerle ve örgütle bütünleşmesini sağlamak, örgüte karşı gösterdiği sadakat duygusunu ve çabalarını, başka bir ifadeyle çalışanların örgütsel bağlılığını sağlamak ve geliştirmek günümüz iş dünyasında gereklilik haline gelmiştir. Bu kapsamda işletmeler çeşitli çalışmalar ve stratejiler geliştirmektedir. Çalışanların kararlara katılımını sağlayabilecekleri ve yaptıkları işlerin sorumluluklarını benimseyebilecekleri ortamın hazırlanması ve sunulması olarak tanımlayabileceğimiz güçlendirme kavramı bu stratejilerden biridir. Bu araştırmanın amacı da, çalışanlar tarafından algılanan güçlendirmenin örgütsel bağlılık arasında bir ilişkinin var olup olmadığının incelenmesi ve ne derecede etkili olduğunu ortaya koymaktır. Bu amaçla hastane çalışanlarıyla anket çalışması yöntemine başvurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güçlendirme, Örgütsel Bağlılık, Hastane

ABSTRACT

Nowadays, in case of increasing competition conditions with globalization, health enterprises such as other enterprises need to increase their competitiveness in a fast and sustainable way in order to achieve competitive advantage. Human resources, which is one of the most valuable resources of an enterprise, is a crucial factor in achieving competitive advantage. In this respect, it has become a necessity in today's business world to ensure employees' engagement with their work and organization, to ensure their loyalty and efforts towards the organization and, in other words, to improve the organizational commitment of employees. In this context, enterprises develop various studies and strategies. One of these strategies is the concept of empowerment, which can be defined as the preparation and presentation of the environment where employees can participate in decisions and adopt the responsibilities of the works they do. The aim of this study is to examine whether there is a relationship between the organizational commitment of empowerment perceived by the employees and to what extent it is effective. For this purpose, survey method was applied to hospital staff.

Keywords: Empowerment, Organizational Commitment, Hospital

LİDERLİĞİN KARANLIK YÖNÜ TOKSİK LİDERLİK: SAĞLIK KURUMUNDA BİR UYGULAMA

THE DARK SIDE OF LEADERSHIP TOXIC LEADERSHIP: AN APPLICATION IN HEALTH CARE

Muhammet ÇANKAYA

Dr. Öğr. Üyesi, Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü

ÖZET

Bu çalışma; hastane çalışanlarının toksik liderlik algılarını ve seçilmiş bazı demografik unsurların katılımcıların toksik liderlik algısında anlamlı farklılıklara yol açıp açmadığını incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma, Amasya ilindeki bir kamu hastanesinde görev yapan hastane çalışanlarını kapsamaktadır. Çalışmada Schmidt'in (2008) ölçeğinden yararlanarak Celebi ve diğerleri (2015: 253-255) tarafından geliştirilen "Toksik Liderlik Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, 30 ifade ve 4 boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar; değer bilmezlik, çıkarıcılık, bencillik ve olumsuz ruhsal durum boyutlarıdır. Elde edilen veriler SPSS 22.0 ile analiz edilmiştir. 362 katılımcıyla gerçekleştirilen çalışma sonucunda; katılımcıların düşük düzeyde (2,26) toksik liderlik algısına sahip oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca çalışanların toksik liderlik algılarında; eğitim düzeyi, kurum kıdemi, sektör kıdemi ve unvan değişkenlerine göre farklılık bulunamazken, cinsiyet, medeni durum, yaş ve aylık gelir gibi sosyo-demografik değişkenlere göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Toksik Liderlik, Sosyo-Demografik Özellikler, Sağlık Çalışanları, Hastane

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the toxic leadership perceptions of hospital employees and to determine whether some selected demographic factors lead to significant differences in the toxic leadership perception of the participants. The study included hospital employees in a public hospital in Amasya. Toxic Leadership Scale Schmidt's (2008) developed by Celebi et al. (2015: 253-255) was used in this study. The scale consists of 30 expressions and 4 dimensions. These dimensions; the value of ignorance, self-interest, selfishness and negative mood dimensions. The data were analyzed with SPSS 22.0. As a result of the study conducted with 362 participants; participants had a low level (2,26) toxic leadership perception. In addition, employees' perceptions of toxic leadership; There were no significant differences according to education level, seniority of institution, sector seniority and title. Significant differences were found according to socio-demographic variables such as gender, marital status, age and monthly income.

Key Words: Toxic Leadership, Socio-Demographic Characteristics, Health Staff, Hospital

E-SPOR TAKIMLARI VE LİDERLİK TARZI E-SPORTS TEAMS AND LEADERSHIP STYLE

Muhammet ÇANKAYA

Dr. Öğr. Üyesi, Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü

Emre YAMANER

Öğr. Gör., Hitit Üniversitesi Sungurlu Meslek Yüksekokulu

Abdullah Bedir KAYA

Öğr. Gör., Hitit Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Spor, bireylerin fiziksel ve ruhsal açıdan iyi hissetmelerine yardımcı olan aktiviteler bütünüdür. Son yıllarda tanınırlığı gittikçe artan ve yeni kuşaklar için sporun başka bir formu niteliğindeki e-spor (elektronik spor) ise teknoloji ile spor aktivitelerini bütünleştiren bir spor türü olarak yerini almıştır. Alan yazında olumlu ve olumsuz yönleri konusunda büyük tartışmalar başlamış olmasına karşın 2022 yılında Çin’de yapılacak olan Asya Oyunlarında madalyalı bir spor dalı olarak kabul edilmiştir. Bireysel veya takımlar halinde de yapılabilen e-spor faaliyetleri; spor kulüpleri, çeşitli türdeki işletmeler ve üniversiteler tarafından da artarak desteklenmektedir. Örgütlerdeki sanal takım yapılanmalarının benzer bir örneği de e-spor oyuncularıyla oluşturulan takımlarda görülebilmektedir. E-spor takımlarının yönetilmesi sorunu ise yönetim bilimi ve örgütsel davranış konularında yeni çalışma alanlarının oluşumuna zemin hazırlamıştır. E-spor takımlarının oluşturulması ve yönetilmesinde 2000 yılı sonrasında doğan Z kuşağının önceliklerini anlayabilecek yeni bir liderlik tarzına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: E-Spor, Liderlik, Sanal Takımlar

ABSTRACT

Sport is a set of activities that help individuals feel good physically and mentally. In the recent years, e-sports (electronic sports), which has become more and more popular and is another form of sport for the new generations, has taken its place as a kind of sport that integrates technology and sports activities. Although there was a great debate about the positive and negative aspects in the literature, it was accepted as a medalist sport in the Asian Games in China in 2022. E-sports activities that can be carried out individually or in teams; sports clubs are supported by various types of businesses and universities. A similar example of virtual team structures in organizations can be seen in teams created with e-sports players. The problem of the management of e-sports teams has led to the formation of new fields of work in the areas of management science and organizational behavior. There is a need for a new leadership style that can understand the priorities of the Z generation born after 2000 in the creation and management of e-sports teams.

Keywords: E-Sports, Leadership, Virtual Teams

YABANCILARIN TÜRKİYE’ DE TAŞINMAZ EDİNİMİ REAL ESTATE ACQUISITION of FOREIGNERS in TURKEY

Begüm Sena EKŞİ

Çukurova Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi

Yasin POYRAZ

Dr. Öğr. Ü., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Milletlerarası Hukuk Anabilim Dalı Doktor Öğretim Üyesi

ÖZET

Yabancıların taşınmaz edinimi, ülkemizde cumhuriyet dönemi ve öncesini de kapsayacak şekilde yoğun tartışmaların yaşandığı ve Türk hukuk mevzuatında birçok defa değişikliklerine konu olmuş, kanun değişikliklerine gündem teşkil etmiş bir alandır. Türk hukukunda yabancı gerçek ve tüzel kişilerin taşınmaz edinimi konusu dağınık bir yapı içinde düzenlenmiştir. Yabancıların Türkiye’de taşınmazlar üzerinde sahip olabilecekleri haklar, esas itibarıyla 2644 sayılı Tapu Kanunu’nda ele alınmaktadır. Bu çalışmada, bilhassa Tapu Kanunuyla ortaya konan hukuki çerçeve kapsamında yabancı gerçek ve tüzel kişilerin ülkemizde taşınmaz edinimine ilişkin kabul edilen şartlar ve kısıtlayıcı düzenlemeler incelenmiştir. Tapu Kanununda 2012 yılında gerçekleştirilen değişiklikleri arasında en önemlisi yabancı gerçek kişilerin taşınmaz edinimine ilişkin karşılıklılık şartının kaldırılmasıdır. Değişiklikle, yabancı gerçek ve tüzel kişilerin Türkiye’de taşınmaz ve sınırlı ayni hak edinebilmesi için karşılıklılık şartının yerine, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen ülkelerden birinin vatandaşı olmak şartı getirilmiştir. Diğer taraftan, Tapu Kanununun mevcut hâlinde yabancı gerçek ve tüzel kişilerin taşınmaz edinimi konusundaki en önemli eksiklik, “amaç” unsuruna yer verilmemiş olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Gerçek ve Tüzel Kişilerin Taşınmaz Edinimi, Tapu Kanunu, Karşılıklılık.

ABSTRACT

The acquisition of the immovable property of the foreigners has been an issue that has been subject to changes in the law, which have been subject to changes in the Turkish legal legislation many times, including intense discussions involving the republic period and before. In Turkish law, the acquisition of immovable property of foreign real and legal persons is regulated within a scattered structure. Foreigners can have their rights over immovable property in Turkey, it is dealt with in essentially the 2644 Land Act. In this study, the legally accepted conditions and restrictive regulations regarding the acquisition of real estate by foreign real and legal persons in Turkey have been examined. The most important of the amendments made in the Land Registry Law in 2012 is the abolition of the reciprocity requirement for the real estate acquisition of foreign real persons. Amendment, foreign real and legal persons instead of reciprocity in order to obtain real estate and limited real rights in Turkey, the Council of Ministers must be citizens of one of the countries determined by the Board were introduced. On the other hand, the most important deficiency in the real estate acquisition of foreign real and legal persons in the current state of the Land Registry Law is that the inde purpose h element has not been included.

Key Words: Real Estate Acquisition Of Foreign Real And Legal Persons, Land Registry Law, Reciprocity.

**DANIŞTAY KARARLARI IŞIĞINDA İDARİ İŞLEMLERDE ASLİ / TALİ BİÇİM
KURALLARI AYRIMI**

THE LIGHT OF DECISION MADE BY THE CONSEIL OF STATE, DIVISION OF PRINCIPAL –
SECONDARY RULE OF FORM ELEMENT ON ADMINISTRATIVE ACT

Aynur HASOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı

ÖZET

İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde açık bir şekilde belirtildiği üzere idari işlemin unsurları, yetki, şekil, sebep, konu ve maksat olmak üzere beş tanedir. İdari işlemlerde unsurları itibariyle ortaya çıkan hukuka aykırılık halleri kural olarak işlemin yargı önüne getirilmesi ile birlikte işlemin iptal edilmesini gerektirmektedir. Yani burada söz konusu olan hukuka aykırılık hali iptal müeyyidesidir. Yargı yerleri idari işlemler hakkında değerlendirme yaparken işlemi sadece hukuki açıdan yani hukuka uygun olup olmaması itibariyle değerlendirecektir. Zira Anayasamızın 125. maddesinin 4. fıkrası gereğince “*Yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz.*” Benzer hüküm “*idari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır*” şeklinde İdari Yargılama Usulü Kanunumuzda da yer almaktadır. İdari işlemde unsurları itibariyle bir hukuka aykırılık hali var ise işlem bazı durumlarda yok hükmünde kabul edilmekte (Türk idari yargı sisteminde ayrı bir tespit davası türü bulunmadığı için bu durumda da yine iptal davası açmak gerekmektedir.) bazı durumlarda idari işlemin yargı yerince iptal edilmesi gerekmekte bazı durumlarda da işlemde var olan hukuka aykırılık, işlemin ortadan kaldırılmasını gerektirecek kadar esaslı sayılmamakta yani işlemin varlığı üzerinde bir etkide bulunmamaktadır. Ancak idari işlemin şekil unsuru itibariyle ortaya çıkan her hukuka aykırılık işlemin iptali müeyyidesini gerektirmemektedir. Bu noktada işlemin esasını etkileyen hukuka aykırılıklar – etkilemeyen hukuka aykırılıklar, asli – tali hukuka aykırılıklar, sonucu değiştiren - değiştirmeyen şekil kurallarına aykırılık kavramlarından bahsedilmektedir. Kanunda sadece idari işlemin şekil unsurundan bahsedilmekle birlikte bu unsur hem şekil hem de usul unsurunu kapsayacak şekilde değerlendirilmelidir. Yani idari işlemin dış dünyaya açıklanırken büründüğü biçim ve dış dünyaya açıklanırken geçirmiş olduğu aşamaların tamamı şekil unsuru üst başlığı altında değerlendirilmelidir. Bu noktada ayrıca Danıştay kararları ışığında çalışmamızda idari işlemlerdeki şekil unsurunun hukuka aykırılığı halleri örnekler kapsamında ele alınıp genel bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır. Ayrıca şekil unsuru, biçim unsuru üst başlığı ile usul unsuru kapsamı ile birlikte değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İdari İşlem, İdari İşlemin Unsurları, Biçim Unsuru, Asli - Tali Biçim Kuralları, Biçim Kurallarına Aykırılık

ABSTRACT

The elements of the administrative act in terms of the regulation in Article 2 of Administrative Procedure Law are power, form, reason, subject and purpose. Contrariety to law arising from the elements of administrative acts, as a rule, it is necessary to cancel the act when on judiciary. But every contrary to the law situation on form element is not necessary to cancel the act. At this point, concepts of contrariety form rules that principal – secondary, changing the result - not changing the result are mentioned. The light of decision of the Council of State, in our work, it will be tried to make a general evaluation. In addition, the form element will be evaluated together with the procedure element under the heading figure element.

Key Words: Administrative Act, Elements of Administrative Act, Form Element, Principal – Secondary Form Rules, Contrariety of Form Rules.

HİZMETKÂR LİDERLİK TARZININ ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞINA OLAN ETKİSİ**THE AFFECT OF THE SERVANT LEADERSHIP STYLE ON THE ORGANIZATIONAL CITIZENSHIP BEHAVIOR OF EMPLOYEES****Kürşat YURDAKOŞ***Öğretim Görevlisi, Cumhuriyet Üniversitesi***Enis Baha BİÇER***Dr. Öğretim Üyesi, Cumhuriyet Üniversitesi***Tolgay ERCAN***Öğretim Görevlisi, Cumhuriyet Üniversitesi***ÖZET**

Bu çalışma, sağlık yöneticilerinin hizmetkâr liderlik tarzlarının, sağlık çalışanlarının Örgütsel Vatandaşlık Davranışına (ÖVD) olan etkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı tipte ve kesitsel olarak yapılmıştır.

Araştırma, Nisan-Mayıs 2019 tarihleri arasında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini görev yapmakta olan 257 Genel İdari Hizmetleri Sınıfı (GİHS) ve 160 sağlık teknikeri/teknisyeni olmak üzere toplam 417 sağlık çalışanı oluşturmaktadır. Örneklem alınacak sağlık çalışanı alfa=0.05, güç=0.80 ve hata %5 koşulunda Power Analysis and Sample Size (PASS) programı kullanılarak 200 kişi olarak belirlenmiştir. Verilerin istatistiksel analizi Statistical Package For Social Sciences (SPSS) 17.0 paket programında Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H ve korelasyon analizleri uygulanarak yapılmış olup, p<0.05 düzeyi anlamlı olarak kabul edilmiştir.

Araştırmada, sağlık çalışanlarının %59,5'inin kadın, %40,5'inin 40 yaş ve üzeri, %40,0'ının lisans mezunu, %71,5'inin evli oldukları, %56,5'inin genel idari hizmetler sınıfında, %43,5'inin 10-19 yıl arasında hastanede ve %59,5'inin 1-9 yıl arasında şuan ki birimlerinde çalıştıkları saptanmıştır. Çalışanların %67,5'inin kurumlarında görev yapmaktan memnun, %32,5'inin ise memnun olmadıkları belirlenmiştir. %49,3'ü işimi/kurumumu seviyorum, %24,6'sı ise mesai arkadaşlarıyla uyumlu bir çalışma birlikteliklerinin olduğunu ifade ederken, %20,5'i liyakate bakılmaksızın görev dağılımı yapıldığını, %18,2'si ise çalışana hakkının verilmediğini/korunmadığını ifade etmişlerdir. Sağlık çalışanlarının ÖVD (3,6) ve hizmetkâr liderlik algıları (3,3) ile ilgili tutumları olumlu yöndedir. ÖVD alt boyutlarında; maksimum ortalama nezaket (4,3), minimum ortalama ise centilmenlik (1,9) boyutuna aittir. Centilmenlik boyutuyla; çalışanların görev yaptıkları birimlerde gerginlik ile çatışmaya sebep olabilecek olumsuz davranışlardan kaçınmadıkları ve önemli olmayan sorunlarda dahi şikâyetçi oldukları ortaya konmuştur. Kurumda çalışmaktan memnun olanlar ile şuan ki birimlerinde 20 yıl ve üzeri görev yapanların genel örgütsel vatandaşlık davranışları ve alt boyutları olan diğergamlık (yardımseverlik), yüksek görev bilinci (vicdanlılık) ve erdemlilikleri (örgütsel erdem) diğer gruplara göre yüksek derecede anlamlı bulunmuştur. Sağlık teknikeri/teknisyenlerinin, kurumda çalışmaktan memnun olanların, 20-29 yaş grubunda bulunanların, lise mezunu olanların yöneticilerine dair genel hizmetkâr liderlik algıları (güçlendirme, hizmet, vizyon) yüksek derecede anlamlı bulunmuştur. Hizmetkâr liderlik ile ÖVD genel boyutu arasında r: 0,265 düzeyinde ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. ÖVD'nin centilmenlik boyutu hariç, yardımseverlik, nezaket, yüksek görev bilinci ve erdemlilik boyutu (sırasıyla r:,208; r:,229; r:,162; r:,293) hizmetkar liderlik tarzıyla anlamlı ilişki içerisinde.

Sonuç olarak; çalışanların hizmetkâr liderlik algıları pozitif yönde arttıkça ortaya koyacakları ÖVD'leri da artacaktır. Bu nedenle sağlık yöneticileri ilk olarak sağlık çalışanlarına değer verip, çalışılan birimleri daha çekici duruma getirip, çalışanlara hakkaniyetli ve emeklerine saygılı davranış sergilemelidirler.

Anahtar Kelimeler: Hizmetkâr Liderlik, Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, Sağlık Çalışanı, Sağlık Yönetimi.

ABSTRACT

This study was carried out in a descriptive and cross-sectional manner in order to determine the effect of the servant leadership styles of health managers on Organizational Citizenship Behavior (ÖVD) of health employees.

The research was carried out in Sivas Cumhuriyet University Medical Faculty Hospital between April and May 2019. A total of 417 health professionals, 257 of whom are included in General Administrative Services Class (GİHS) and 160 of whom are health technicians/operators, constitutes the population of this research. The health professionals from whom sampling were to be done were determined as 200 people by using Power Analysis and Sample Size (PASS) program with the conditions of $\alpha=0.05$, power=0.80 and mistake %5. Statistical analysis of the data was carried out by applying Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis H and Correlation Analysis on statistical Package for Social Sciences (SPSS) 17.0 package program, and $p<0.05$ level was accepted as significant.

In the study, it has been determined that 59.5% of health workers were female, 40.5% were at or over the age of 40, 40.0% were undergraduate graduates, 71.5% were married, 56.5% were in General Administrative Services Class, 43.5% have been working in the hospital for 10-19 years and 59.5% are working in units in the hospital for 1-9 years currently. It has been determined that 67.5% of the employees are happy with their work in their institutions and 32.5% are dissatisfied. While 49.3 % of them state as 'I love my job/institution' and 24.6% of them stated that they had a harmonious working relationship with their colleagues, 20.5% of them stated that the distribution of duties was done regardless of merit, and 18.2% said that what is deserved was not granted to the employee. The attitudes of health professionals regarding ÖDV (3,6) and servant leadership perceptions (3,3) are positive. In the lower dimensions of ÖDV; maximum average politeness (4,3) and the minimum average belongs to the gentlemanship (1,9) dimension. With the size of gentlemanship; it has been revealed that employees do not abstain from negative behaviors that may cause tension and conflict in the units where they work and even complain about problems that are not important. General organizational citizenship behaviors and sub-dimensions of generosity (helpfulness), high sense of mission (inner conscience) and virtuousness (organizational virtue) of those who are satisfied with working in the institution and those who are currently working in the units for 20 years and above were found to be highly significant when compared with other groups. General servant leadership perceptions (consolidation, service, vision) of health technicians/operators, of those who are happy with working in the institution, of those who are in the 20-29 age group, and of those who graduated from high school were highly significant. A significant relationship was found between servant leadership and overall dimension of ÖDV at the level of $r: 0,265$. Apart from ÖDV's gentlemanship size, helpfulness, kindness, high sense of duty and virtue size (respectively $r: 208$; $r: 229$; $r: 162$; $r: 293$,) are in a meaningful relationship with the style of servant leadership.

As a consequence, as servant leadership perceptions of the employees increase in a positive way their ÖDV's will also increase. For this reason, health managers should first value health workers and make their units more attractive and treat their employees with respect and respect for their labor.

Keywords: Servant Leadership, Organizational Citizenship Behavior, Health Professional, Health Management.

İNTİHAR ÖZELİNDE BİREYİN KENDİSİNE UYGULADIĞI ŞİDDET VE SEBEPLERİ THE VIOLENCE SPECIFIC TO SUICIDE INDIVIDUAL COMMITS HIMSELF AND ITS CAUSES

Adem DÖLEK

Prof. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Mehmet ÖZBAŞ

Prof. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ÖZET

İnsan, evrende en mükemmel olarak yaratılmış bir varlıktır. İnsanın ihtiyaçları ve evren ile ilişkileri, evren kadar geniş ve evrenle doğrudan alakalıdır. Sosyal bir varlık yaratılan insanın tek başına hayatını devam ettirmesi imkansızdır. Bu sebeple insanın fert olarak hemcinslerinin varlığına ihtiyacı olduğu kadar bütün varlıklara da ihtiyacı vardır. Durum böyle olunca varlıkların en şerefli olan insanın birçok sorumlulukları bulunmaktadır. Kişinin kendi ihtiyacını giderebilmesi için başkalarının varlığına muhtaç olduğu gibi kendisinin varlığına da başkalarının ihtiyacı vardır. Mesela bir ekmeğin elde edebilmesi için ne kadar çok insanın çalışmasına ne kadar zamanın olmasına ve ne kadar çok aletin bulunmasına ihtiyaç vardır. Ancak insanlar, sosyal birer varlık olmalarına rağmen, bazılarının bencilliği, sadece kendi hazzını düşünmesi, hayatındaki doyumsuzluğu, elindeki fırsatları kaçırmayı veya arzu ettiği haza ve imkana ulaşamadığı görülmektedir. Bunun neticesinde, böyle bir insan, bedenini doyurduğu halde, ruhunu doyuramadığı zaman ümitsizliğe, karamsarlığa ve doyumsuzluğa düşmektedir. Bu sebeple üzerindeki vazifeleri yapmak ya da zorluklara tahammül etmek yerine, çözüm olarak intiharla kendini yok ederek bu sorumluluklardan kurtulmak istemektedir. Sonuçta da şiddetin en kötüsünü tercih ederek canına kıymakta ve hayatını sonlandırmaktadır. Halbuki beden, insana emanet edilmiş ve onu korumak için verilmiştir, tahrip etmek ya da ortadan kaldırmak için verilmemiştir. Bu bakımdan insanın kendisine uyguladığı en kötü şiddet intihardır. İntihar hem insani ve ahlaki olarak kabul edilmez bir durum olduğu gibi hem de hiçbir dinde meşru görülmemiştir.

Bu çalışmada, insanın kendisine uyguladığı en kötü şiddet olan intihar ve intiharın sebep ve sonuçları ele alınacaktır.

Anahtar Sözcükler: Şiddet, Beden, İntihar.

ABSTRACT

Man is the most perfect one having been created in the universe. Human needs and relationships with the universe are as broad as the universe and directly related to the universe. For this reason, human beings need the existence of their fellow human beings as well as all beings. As such, human beings have many responsibilities in existence. One needs the existence of others as well as the existence of himself in order to satisfy his own needs. For example, to get a bread, a lot of time, a lot of labour and a lot of tools are needed. However, although people are social beings, it can be seen that some of them are selfish, think only themselves, become instable in their lives, miss a lot of opportunities, or can't get the pleasure they desire. As a result, when such human being, while fulfilling his body, cannot satisfy the soul, he falls in despair, pessimism and dissatisfaction. For this reason, instead of doing his duties or tolerating difficulties, he wants to get rid of these responsibilities by destroying himself as a solution by suicide. The result is that he chooses the worst of the violence and ends his life. However, the body has been entrusted to man and has been given to protect it, not to destroy it. In this respect, the worst human violence against him is suicide. Suicide is not considered humanitarian and moral, nor is it considered legitimate in any religion.

In this study, the suicide and causes and consequences of suicide will be discussed.

Key Words: Violence, Body, Suicide.

FARKLI FAKÜLTE ÖĞRENCİLERİNDE YEME DAVRANIŞLARI EATING BEHAVIOURS OF STUDENTS IN DIFFERENT FACULTIES

Egemen ERMİŞ

Dr. Öğretim Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Pelin AKYOL

Dr. Öğretim Görevlisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Erkan KONCA

Öğretmen, MEB

Osman İMAMOĞLU

Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı üniversitede eğitim gören öğrencilerin cinsiyet, aldıkları eğitim alanına ve durumuna göre beslenme alışkanlıkları araştırmaktır.

Araştırmada spor eğitimi alan ve almayan üniversite öğrencilerinden 149 kadın ve 151 erkek öğrencinin doldurduğu anketler değerlendirilmiştir. Verilerin toplanmasında kişisel bilgiler yanında yeme davranışları ölçeği uygulanmıştır. İstatistiksel işlemlerde bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü Anova ve LSD testleri uygulanmıştır.

Cinsiyete göre öğrencilerin boy ve vücut ağırlıkları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,001$). Cinsiyete göre öğrenciler arasında yeme davranış puanları arasında farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Sağlıksız yeme davranışları ve yeme davranışlarında spor eğitimi alan ve spor eğitimi almayanlar arasında anlamlı derecede farklılık tespit edilmiştir ($p<0,001$). Öğrencilerin aldıkları eğitim alanına göre bakıldığında sağlıksız yeme davranışları ve yeme davranışları puanlarında spor fakültesi, eğitim fakültesi ve fen edebiyat fakültesi öğrencileri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Spor fakültesi öğrencilerini kendi bölümleri arasında değerlendirdiğimizde sağlıklı, sağlıksız ve yeme davranışları arasında farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Öğrencilere spor yapma yanında yeme davranışları konusunda daha etkin ve spesifik yaklaşımlarla beslenme alışkanlıkları kazandırılmalıdır.

Anahtar kelimeler. Öğrenci Beslenme, Yeme davranışı

ABSTRACT

The aim of this study is to research the eating behaviours of students studying at university in terms of gender and field of study.

In the study, questionnaires filled in by 149 female and 151 male university students who were receiving sport education and those who were not receiving sport education were assessed. During the data collection process, personal information form and eating behaviours Scale were used. Independent samples t-test, one way ANOVA and LSD tests were applied in statistical analyses.

Significant difference was found between the heights and weights of students in terms of gender ($p<0,001$). No significance was found between students' eating behaviour scores in terms of gender ($p>0,05$). Significant difference was found between students receiving sports education and those not receiving sports education in terms of unhealthy eating behaviours and eating behaviours ($p<0,001$). When students' fields of education were analysed, significant difference was found between students of faculty of sports, faculty of education and faculty of science and letters in terms of unhealthy eating behaviours and eating behaviours ($p<0,05$). When students of the faculty of sports science were assessed within their own department, no difference was found between healthy and unhealthy eating behaviours ($p>0,05$).

Eating behaviours of sports science students were found to be similar. Students should be given eating behaviours with more effective and specific approaches about eating behaviours in addition to doing sport.

Key Words. Student, Nutrition, Eating behaviour

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE BOŞ ZAMAN ENGELLERİNİN CİNSİYETE VE DAVRANIŞ DEĞİŞİM BASAMAKLARINA GÖRE ARAŞTIRILMASI INVESTIGATION OF LEISURE TIME CONSTRAINTS OF UNIVERSITY STUDENTS IN TERMS OF GENDER AND BEHAVIOUR CHANGE STEPS

Egemen ERMİŞ

Dr. Öğretim Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Pelin AKYOL

Dr. Öğretim Görevlisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Erkan KONCA

Öğretmen, MEB

Osman İMAMOĞLU

Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÖZET

Çalışmada Üniversite öğrencilerinde boş zaman engellerinin cinsiyete ve aktivite düzeylerine göre araştırılması amaçlanmıştır. Değişik fakültelerinden 178 erkek ve 188 kadın öğrencinin doldurmuş olduğu “boş zaman engelleri ölçeği ve davranış değişim basamakları anketi” değerlendirilmiştir. İstatistiksel işlemlerde bağımsız t- testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve LSD testleri uygulanmıştır.

Cinsiyete göre boş zaman engelleri ölçek puanlarının karşılaştırılmasında erkekler ve kadınlar arasında farklılıklar olduğu bulunmuştur ($p<0,05$ ve $p<0,001$). Eğitim alanına göre boş zaman engelleri ölçek puanlarının karşılaştırılmasında bireysel psikoloji, tesis ve zaman alt boyutlarında farklılık bulunurken ($p<0,05$) bilgi ve arkadaş eksiliği, ilgi alt boyutları ve toplam ölçekte anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Davranış değişim basamaklarına göre boş zaman engelleri ölçek puanlarının karşılaştırılmasında bireysel psikoloji, bilgi, tesis eksikliği, zaman, ilgi alt boyutları ve toplam alt boyutlarında farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç. Üniversite eğitimi düzeyinde boş zaman engellerinin kadınlarda ve erkeklerde farklı olduğu sonucuna varılmıştır. Bireysel psikoloji alt ölçeğinde sağlık eğitimi alan öğrencilerin ve Tesis ve zaman alt ölçeğinde ise Spor eğitimi alanların daha iyi olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin bedensel aktif olmaları seviyesine göre boş zaman engellerinin değiştiği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Öğrenci, Boş Zaman Engelleri, Davranış Değişimi

ABSTRACT

The aim of this study is to research leisure time constraints of university students in terms of gender and activity levels. “Leisure time constraints and behaviour change steps questionnaire” filled in by 178 male and 188 female students of different faculties were assessed. Independent t-test, one way ANOVA and LSD tests were used in statistical analyses.

In the comparison of leisure time constraints scale scores in terms of gender, differences were found between male and female students ($p<0,05$ and $p<0,001$). In the comparison of leisure time constraints scale scores in terms of the field of education, significant differences were found in the sub-dimensions of individual psychology, facility and time ($p<0,05$), while no significant differences were found in the sub-dimensions of lack of information and friends, interest and total scale scores ($p>0,05$). In the comparison of leisure time constraints scale scores in terms of behaviour change steps, differences were found in the sub-dimensions of individual psychology, lack of information and facility, time and interest and total scale scores ($p<0,05$).

Conclusion. It was concluded that leisure time constraints were different in female and male university students. It was found that students receiving health education had higher scores in individual psychology sub-dimension, while students receiving sport education had higher scores in facility and

time sub-dimensions. It can be said that students' leisure time constraints differ in terms of their levels of being physically active.

Key Words: Student, Leisure Time Constraints, Behaviour Change

ERZİNCAN BİNALI YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TOPLU TAŞIMAYLA İLGİLİ SORUNLARINI BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ÇALIŞMA A CASE STUDY FOR DETERMINING THE PROBLEMS OF ERZİNCAN BİNALI YILDIRIM UNIVERSITY STUDENTS ABOUT THE COLLECTIVE TRANSPORTATION

Mustafa AKIN

Dr. Öğr. Üyesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Mehmet ÖZBAŞ

Prof. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin ulaşımda karşılaştıkları sorunları tespit ederek, çözüm önerileri geliştirmektir. Gerek öğrenci potansiyeli gerekse fiziki mekan özellikleri bakımından üniversite yerleşkesinin kent merkezine olan uzaklığı (15 km) göz önüne alındığında, öğrenciler ulaşımla ilgili sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu nedenle, öncelikle Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi öğrencilerinin kampüs ve şehir merkezi ile olan ulaşım sorunlarını ve bu yöndeki yaşanan olumsuzlukları tespit ederek, çözüm önerileri geliştirilmeye gayret edilmiştir. Araştırma, öğrencilerin ulaşım problemlerine ilişkin bir durum çalışmasıdır. Öncelikle araştırma problemine ilişkin problem durumlarının nelerle ilgili olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma verilerini toplamak amacıyla araştırmacılarca yarı yapılandırılmış bir görüşme formu geliştirilmiştir. Görüşme formunda 7 soru yer almıştır. Öğrenciler toplu taşıma araçlarının kalkış ve hareket saatleriyle ilgili bir programlarının olmadığını belirtmektedirler. Ulaşım problemlerinin en önemli nedeni ulaşım hizmetlerinin yalnızca özel şirketçe yapılmasıdır.

Anahtar Sözcükler: Öğrenci, Toplu Taşıma, Ulaşım Problemi, Yerleşke.

ABSTRACT

The aim of this study; determining the problems faced by students in Erzincan Binali Yıldırım University and developing solutions. Considering the distance between the university campus and the city center (15 km) in terms of student potential and physical space characteristics, students face transportation-related problems. For this reason, first of all, it has been tried to find solutions to the transportation problems of the students of Erzincan Binali Yıldırım University with the campus and the city center and to find solutions to these problems. The research is a case study of students' transportation problems. Firstly, it is tried to determine what the problem situations related to the research problem are related to. A semi-structured interview form was developed by the researchers to collect the research data. 7 questions were included in the interview form. Students indicate that public transport does not have a program for departure and departure times. The most important reason of transportation problems is that transportation services are carried out only by private company.

Key Words: Student, Public Transport, Transportation Problem, Campus.

AĞRI İLİNDE YAŞAYAN ENGELLİ BİREYLERDE İKİNCİL SAĞLIK SORUNLARININ SIKLIĞI VE YAŞ GRUPLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI
FREQUENCY OF SECONDARY HEALTH PROBLEMS OF DISABLED INDIVIDUALS IN AĞRI AND COMPARISON OF THE FREQUENCY RATES IN TERMS OF AGE

Kutay YÜZÜAK

Öğretim Görevlisi, İbrahim Çeçen Üniversitesi

Doğan AKÇA

Dr. Öğretim Üyesi, Kafkas Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışma, Ağrı ilinde yaşayan fiziksel engellilerde ikincil sağlık problemleri ve sıklığını belirlemek amacıyla kesitsel ve tanımlayıcı tipte yapılmıştır.

Araştırma, Mayıs-2016 ve Ocak-2017 tarihleri arasında Ağrı İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Özel Eğitim Merkezleri ve Rehabilitasyon Merkezlerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini 2.347 engelli birey oluşturmakta olup örnekleme alınacak fiziksel engelli bireyler daha önceden Seekins ve ark. (1990) tarafından yapılan çalışma referans alınarak $\alpha=0.05$, güç=0.80 ve hata %5 koşulunda Power Analysis and Sample Size (PASS) programı kullanılarak 538 kişi olarak belirlenmiştir. Verilerin istatistiksel analizi Statistical Package For Social Sciences (SPSS) 17.0 paket programında Ki- Kare analizi uygulanarak yapılmış olup, $p<0.05$ düzeyi anlamlı olarak kabul edilmiştir.

Araştırmada, engelli bireylerin %57,4'ünün erkek, %42,6'nın kadın, %66,9'unun 0-20 yaş grubunda olduğu, %79,7'sinin okuryazar olmadığı, %91,3'ünün bekâr, %67,7'sinin mesleğinin olmadığı, %92,4'ünün aylık gelirinin olmadığı ve %7,6'sının çocuk sahibi olduğu saptanmıştır. Engellilerin %46,5'inin zihinsel, %43,5'inin fiziksel ve %7,4'ünün ise zihinsel ve bedensel engelli oldukları tespit edilmiştir. Fiziksel engelli bireylerin ikincil sağlık problemleri yaş gruplarına göre değerlendirildiğinde, 0-20 yaş grubunda; %76,4'ü hareket güçlüğü, %60,1'i yorgunluk, %39,9'u sürekli ilaç tüketimi, %37,6'sı fiziksel güç yetersizliği, %30,9'u kaslarda kasılma ve %16,9'u kas ile eklemlerde meydana gelen ağrıların sıklıkla yaşandığı, 21 ve üzeri yaş grubunda; %62,5'i hareket güçlüğü, %55,4'ü yorgunluk, %32,1'i sürekli ilaç tüketimi, %51,8'i fiziksel güç yetersizliği, %39,3'ü kaslarda kasılma ve %33,9'u kas ile eklemlerde meydana gelen ağrıların sıklıkla yaşandığı olarak belirlenmiştir.

Sonuç olarak; fiziksel engellilerin en fazla yaşadıkları ikincil sağlık sorunlarının başında hareket güçlüğü, sürekli yorgunluk, fiziksel güç problemi, hareketi zorlaştıracak kasılmalar, kişinin diz, dirsek, omuz gibi eklemlerde ve kaslarda ağrıları yaşandığı belirlenmiştir. Fiziksel engellilerin ikincil sağlık sorunlarının çözümlerine yönelik düzenleyici, önleyici ve koruyucu sağlığın geliştirilmesi için sağlık eğitimi programlarının uygulanması oluşabilecek sorunları azaltabileceği, sonuçta ortaya çıkan maliyetleri çok yüksek olan ikincil sağlık sorunlarının önlenilebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Engelli, İkincil Sağlık Sorunları, Yaş.

ABSTRACT

This research was conducted to determine secondary health problems and their frequency on physically disabled people throughout Ağrı city.

Within the scope of Ağrı city, planned and performed descriptively and cross-sectionally to determine the frequency of secondary health problems encountered in physically handicapped individuals between May 2016 and January 2017 at special education centers and rehabilitation centers under Ağrı City National Education Directorate. Total study population consists of 2347 disabled individuals who were sampled by using previously research of Seekins et al. (1990). Based on given study α accepted as = 0.05, power accepted as = 0.80 and 5% error condition determined. Power Analysis and Sample Size (PASS) program was used to designate the sample of the research group and total 538 people were selected. Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 17.0 package program was used to analyse

statistics of data. Frequency (f) and percent (%) distributions were found and examined whether they have differences according certain variables (such as age and gender) or not. Chi-square technique applied and $p < 0.05$ level accepted as significant if enabled by numerical distributions.

In the study, 57.4% of the disabled individuals were male, 42.6% were female, 66.9% were in the 0–20 age group, 79.7% were illiterate, 91.3% were single, It was found that 67.7% did not have a profession, 92.4% had no monthly income and 7.6% had children. 46.5% of the disabled were mental, 43.5% were physically and 7.4% were mentally and physically disabled. When the secondary health problems of the physically disabled individuals are evaluated according to age groups, in the 0-20 age group; 76.4% of the patients had difficulty in mobility, 60.1% had fatigue, 39.9% had continuous drug consumption, 37.6% had lack of physical power, 30.9% had contractions in muscles and 16.9% had muscles. In the age group of 21 and over, it is seen that the pain in the joints and muscles is frequent; 62.5% of the patients had difficulty in mobility, 55.4% had fatigue, 32.1% had continuous drug consumption, 51.8% had lack of physical power, 39.3% had contractions in muscles and 33% It was determined that the pain occurring in the joints and muscles frequently occurred.

Examining the findings obtained by research, physically disabled people's mainly secondary health problems are movement difficulty, constant fatigue, physical strength deficiency, contractions restricting movement and pains on muscles and joints like knees, elbows, shoulders. Implementation of regulatory, preventive and protective health education programs to reduce problems of the physical handicapped people may reduce potential problems and may prevent appearance of secondary health problems which bring a high cost for patient.

Keywords: Physical Handicapped, Secondary Health Problems, Age.

ERKEKLERİN “ÇALIŞAN KADIN” SOSYAL TEMSİLLERİ “THE WORKING WOMAN” SOCIAL REPRESENTATIONS OF MEN

Fatma Gül CIRHINLIOĞLU

Prof. Dr. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye

Yücenur EV

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye

Demet DEMIRCI

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye

ÖZET

Bu çalışmada evli erkeklerin kadınların çalışması konusundaki tutumlarının “sosyal temsil” kuramı temelinde incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma Sivas’ta 20 eşi çalışan 20 eşi çalışmayan toplam 40 katılımcı ile yürütülmüştür. Yaşları 25-71 arasında değişen katılımcılar farklı eğitim düzeylerinden ve çeşitli meslek guruplarından seçilmiştir. Sosyal temsillerin incelenmesinde en yaygın kullanılan yöntem olan yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla katılımcıların kendi kategorilerini oluşturmalarına olanak tanınmıştır. Örneklemin oluşturulmasında kolay örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre; kadınların çalışması konusunda ne düşündükleri sorulduğunda eşi çalışan erkeklerin eşi çalışmayan erkeklere göre kadınların çalışmasına daha olumlu baktıkları gözlenmiştir. Size göre hangi kadınlar/kimler çalışıyor sorusuna eşi çalışmayan erkekler paraya ihtiyaç duyan kadınlar çalışıyor cevabını verirken, eşi çalışan erkekler kadınların bakımlı ve özgüvenli olmak için çalıştığını ifade etmişlerdir. Kadınların çalışmasının avantajlı yönünün maddi destek sağladığı düşüncesi her iki grup için de en yaygın sosyal temsildir. Kadınların çalışmasının dezavantajlı yönü ise her iki grup için de aileye vakit ayıramayacağı düşüncesidir. Katılımcılar çalışan ve çalışmayan kadın arasındaki en büyük farkın kadının bakış açısında ve sosyal aktivitelerinde gözlendiğini ifade etmişlerdir. Sosyal ve ekonomik olarak olumlu görülen kadın çalışma hayatının aile ilişkileri açısından olumsuz olduğu vurgulanmıştır. Genel olarak katılımcıların eşlerinin hâlihazırda çalışma/çalışmama durumlarından memnun oldukları gözlenmiştir. Eşi çalışan erkekler eşlerinin çalışmasını onların kendi tercihi olarak ifade ederken, eşi çalışmayan erkekler bu durumu pek çok farklı sebeple açıklamıştır. Bulgularımız genel olarak eşi çalışan ve çalışmayan erkeklerin kadınların çalışmasına yönelik olumlu bir tutum ifade ettiklerini göstermiştir. Ancak özellikle eşi çalışmayan erkekler kadının çalışmamasını haklı göstermek için pek çok toplumsal cinsiyetçi gerekçe ileri sürmüştür. Bulgularımız literatür ve toplumumuza özgü sosyo kültürel değerler çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Çalışma, Sosyal Temsiller

ABSTRACT

The main aim of this study is to examine the attitudes of married men about the jobs of women in the light of “social representation” theory. The research was carried out with a total of 40 participants in Sivas; the wives of 20 participants were employed and the rest were not. They were selected from different educational levels and various occupational groups. Through semi-structured interviews, the most widely used method of examining social representations, participants were allowed to create their own categories. Convenient sampling method was used to form the sample. When men asked what they thought of women's work, wife working men compared to those whose wife was not working looked at women's work more positively. The question of which women/who works was answered by the men whose wives were not working as the women who needed money were working, while the men whose wives were working stated that women were working to be well-groomed and self-reliant. Both groups said that the advantageous aspect of women's work was that they provided financial support. The disadvantageous aspect of women's work was the idea that no time could be allocated to the family for both groups. The participants stated that the biggest difference between working and non-working women was observed in women's perspective and social activities. Working women's life was socially and economically positive and negative in terms of family relations. In general, it was observed that the participants were satisfied with their current work / non-work situation of their spouses. While the men whose wives were working expressed their wife' work as their own preferences, men whose wives were

not working explained this situation for many different reasons. Findings showed that men whose wives were working and were not working had a positive attitude towards women's work. However men with a non worked wife have showed sexist attitudes to justify for unemployment of women. Some findings were discussed within the framework of literature and socio-cultural values specific to Turkish society.

Keywords: Women, Work, Social Representations

“EVDE KALMA” SOSYAL TEMSİLLERİ
SOCIAL REPRESENTATION OF “SPINSTER”**Fatma Gül CIRHINLIOĞLU***Prof. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye***İlayda AKGÜL***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye***Havva DİNÇ***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye***Nuriye ÇAVUŞOĞLU***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye***Burcu Gül KAPLAN***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye***Fulya ALAYBAŞI***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, Sivas, Türkiye***ÖZET**

Evlilik iki bireyin resmi birlikteliği olarak tanımlanmaktadır. Bu resmi birliktelik yalnızca hukuksal bir anlam taşımaz, aynı zamanda toplumsal açıdan da büyük bir öneme sahiptir. Değişen yaşam standartları içerisinde evlenme yaşı geçmişe oranla yükselmiş ve bu durum belirli sebepler dolayısıyla evlenmeyen ya da geç yaşta evlenen insanlara karşı bir algı oluşturmuştur. Bu çalışmada “evde kalma” kavramı üzerinden evlenmeyen insanlara olan bakış açısı incelenmiştir. Bu amaçla yaşları 18-79 arasında 30 kadın ve yaşları 18-79 arasında 30 erkek katılımcıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmeler sonrasında katılımcıların düşünceleri Serge Moscovici'nin (1984) toplumların deneyimlerine dayanarak ürettikleri görüşleri içeren Sosyal Temsil Kuramı çerçevesinde değerlendirilmiştir. Elde ettiğimiz bulgulara göre katılımcıların çoğunluğu evde kalma kavramını özgürlük, rahatlık ve kişinin kendi kararlarından sadece kendisinin sorumlu olması şeklinde ifade etmişlerdir. Kadın katılımcılar evde kalma kavramını olumsuz bir kavram olarak değerlendirirken, erkek katılımcılar bu durumu yalnızlık olarak tanımlamışlardır. Kadın ve erkek katılımcılara göre evde kalma nedenleri; insanların çok seçici olmaları, bu yüzden kimseyi beğenmemeleri ve gerçekçi olmayan beklentiler içerisinde olmalarıdır. Araştırma bulgularımız göstermektedir ki evde kalma kavramı sadece deyim niteliği taşıyan bir olgu değil; aynı zamanda kişinin sosyal hayatını olumsuz etkileyen bir yaşantıdır. Çalışmamızın bu bağlamda literatüre kazandırılma olasılığı olan ilk araştırma olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Evlilik, Evde Kalma, Sosyal Temsiller**ABSTRACT**

Marriage might be defined as the official association of two individuals. This official unity not only has a legal meaning, but also has a great importance in society. Within the changing living standards at present, the age of marriage has increased compared to the past and this fact made a perception towards people married at a late age or who did not marry for certain reasons. In this study, the views about people who are not married and the concept of “spinster” which is mean not to be able to get married are examined. For this purpose, semi-structured interviews were applied to 30 male and 30 female aged 18-79 years. After the interviews, the opinions of the participants were evaluated in the light of Social Representation Theory which includes Serge Moscovici's (1984) views based on the experiences of societies. According to the findings, the majority of the participants stated that the concept of spinster was freedom, comfort and self-judgment of the individual. While female participants considered the concept of spinster as a negative concept, male participants defined this as loneliness. According to male and female participants, the reasons for becoming an old maid were stated as; women can be very selective and they don't like anyone or they may have unrealistic expectations. the findings showed that the concept of spinster is not just an idiom but also an experience that negatively affected individual's social life. It is thought that this study is the first research in the literature on this context.

Key Words: Marriage, Spinster, Social Representations

TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE CANLI HAYVANLARA YÖNELİK VERGİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME

Mehmet DAĞ

Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi

ÖZET

Ülkemizde ve dünyada son yıllarda zirai faaliyetlerin öneminin artmasına bağlı olarak bu faaliyetlerin mali boyutu da önem kazanmaya başlamıştır. Türkiye'de hayvancılık faaliyetleri zirai faaliyet olarak kabul edildiğinden bu kapsamda elde edilen gelirler zirai kazanç olarak kabul edilmektedir. Canlı hayvanların vergilendirilmesi Gelir Vergisi Kanunu'nun ilgili maddelerinde düzenlenmektedir. Bu çalışmada Türk Vergi Sisteminde canlı hayvanlara yönelik vergisel düzenlemeler hakkında bilgiler verilerek değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Zirai Kazanç, Canlı Hayvan.

ABSTRACT

Due to the increasing importance of agricultural activities in our country and in the world in recent years, the financial dimension of these activities has also started to gain importance. Since agricultural activities are considered farming activities as income obtained in Turkey in this context is considered to be agricultural earnings. The taxation of live animals is regulated in the relevant articles of the Income Tax Law. In this study will be assessed giving information about tax regulations for live animals in Turkish Taxation System.

Keywords: Tax, Agricultural Income, Livestock Page.

ATLAS

3. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

28-30 Haziran 2019, SİVAS

TÜRKİYE'DE VE OECD ÜLKELERİNDE VERGİ YÜKÜNÜN KARŞILAŞTIRMALI BİR DEĞERLENDİRMESİ

Mehmet DAĞ

Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi

ÖZET

Kamu hizmetlerini yürütmek amacıyla devletlerin yaptıkları harcamalar çeşitli mali kaynaklar kullanılarak karşılanmaktadır. Bu mali kaynaklar arasında vergi başlıca kaynak olarak kullanılmakta olup uygulanan vergi sistemleri ülkelere göre farklılık göstermektedir. Ödenen vergilerin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya oranı olarak nitelendirilen vergi yükü vergi sistemlerinin adil ve etkin bir şekilde yürütülmesi açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada öncelikle vergi yükü kavramı hakkında açıklamalara bulunulacak, daha sonra istatistikî veriler üzerinden Türkiye ve OECD ülkelerinde vergi yükünün durumu karşılaştırılarak değerlendirilmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergi Yükü, Türkiye, OECD

ABSTRACT

Expenditures made by governments in order to carry out public services are met by using various financial resources. Among these financial sources, tax is used as the main source and the tax systems applied vary according to the countries. The tax burden, which is defined as the ratio of taxes paid to Gross Domestic Product, is important for the fair and effective implementation of tax systems. In this study, the first to be made to explain about the concept of tax burden, then the statistical data will be made through the tax burden in OECD countries, Turkey and comparing the situation assessment.

Keywords: Tax, Tax Burden, Turkey, OECD

WHAT DID THE METROPOLITAN OF KIEV EVGENII BOLKHOVITDINOV PUBLISH IN 1802 ABOUT ANCIENT KOLKHETI AND ITS MODERN NAMES SAKARTVELO, GEORGIA

Natela B. POPKHADZE

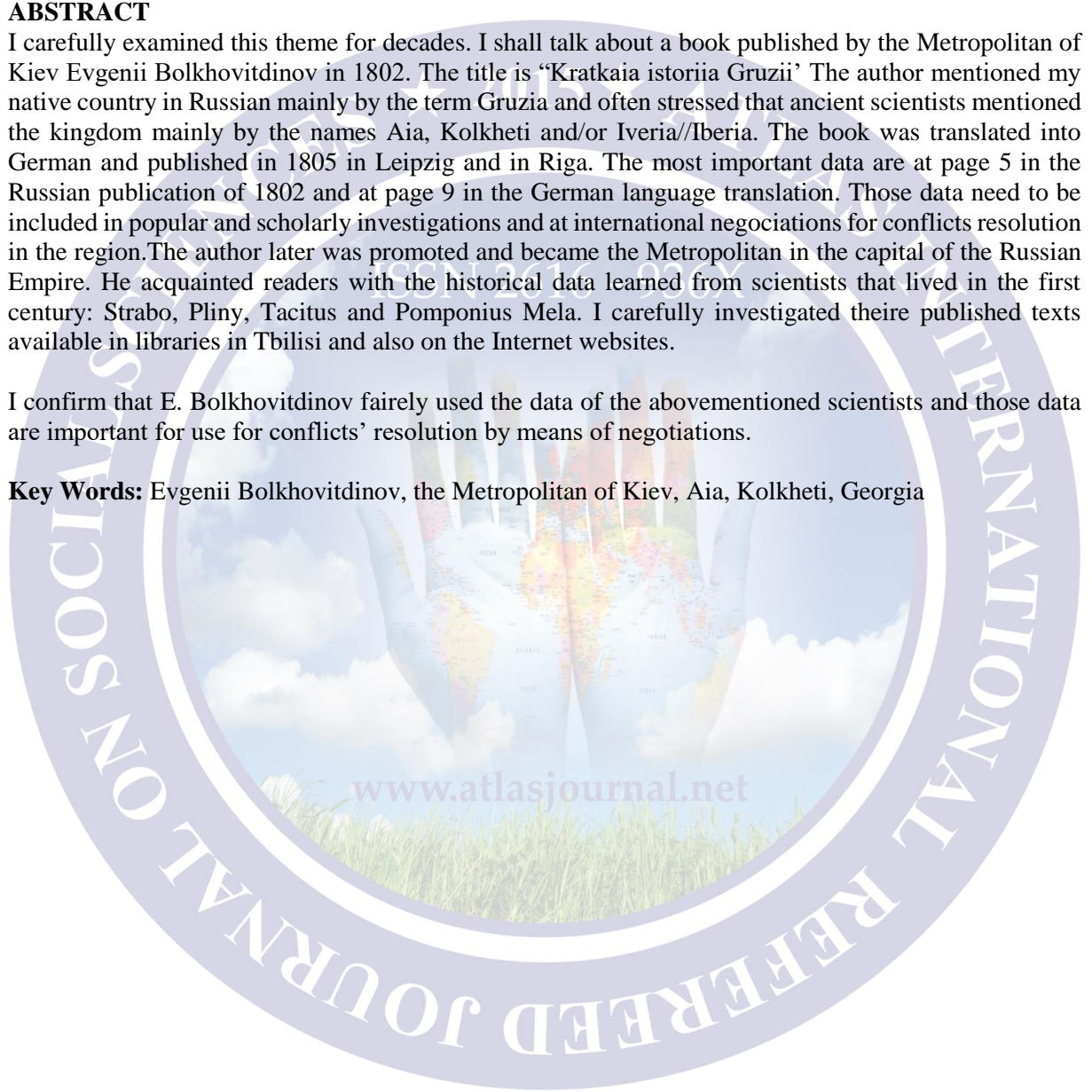
Dr., Scientific Information Center at Phassis Academy in Tbilisi

ABSTRACT

I carefully examined this theme for decades. I shall talk about a book published by the Metropolitan of Kiev Evgenii Bolkhovitdinov in 1802. The title is "Kratkaia istoriia Gruzii" The author mentioned my native country in Russian mainly by the term Gruzia and often stressed that ancient scientists mentioned the kingdom mainly by the names Aia, Kolkheti and/or Iveria/Iberia. The book was translated into German and published in 1805 in Leipzig and in Riga. The most important data are at page 5 in the Russian publication of 1802 and at page 9 in the German language translation. Those data need to be included in popular and scholarly investigations and at international negotiations for conflicts resolution in the region. The author later was promoted and became the Metropolitan in the capital of the Russian Empire. He acquainted readers with the historical data learned from scientists that lived in the first century: Strabo, Pliny, Tacitus and Pomponius Mela. I carefully investigated their published texts available in libraries in Tbilisi and also on the Internet websites.

I confirm that E. Bolkhovitdinov fairly used the data of the abovementioned scientists and those data are important for use for conflicts' resolution by means of negotiations.

Key Words: Evgenii Bolkhovitdinov, the Metropolitan of Kiev, Aia, Kolkheti, Georgia

ÖĞUZ ATAY'IN “KORKUYU BEKLERKEN” ADLI HİKÂYESİNDE VARLIKSAL GÜVENLİK ALANI EXISTENTIAL SECURITY AREA IN ÖĞUZ ATAY'S NOVEL “WAITING FOR THE FEAR”

Hatice ÇARLI

İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Yüksek lisans Öğrencisi

ÖZET

Korkuyu Beklerken, irade ve bilinç sahibi insanların, irade ve bilinç yoksunu nesnelere dünyasına fırlatılmış olduğu ve bu fırlatılmışlık düşüncesinin insan ruhunda açtığı yaraların hikâyesidir. “Dünyaya fırlatılmışlık” varoluşçu felsefenin temel izleklerinden biridir. Dolayısı ile ele aldığımız metin; kendini arayan, kalabalıklar içinde yalnız hisseden, paranoyakça denilebilecek düzeyde sorgulamaları olan, varlıksal güvenlik alanı delindiği için, bireysel varoluş süreci sekteye uğrayacak ve yeniden bir varoluş sürecine başlamak zorunda kalacak bireyi anlattığından, varoluşçuluk ekseninde metne yaklaşmak zaruridir.

Bizler metne, kendi mikro dünyasını kurmaya çalışan -insanı kâinatın merkezine koyan bir medeniyetten gelmesine rağmen- o mikro dünyasında adeta kendisini hiçleştiren, bir hayvanın cefasına uğramayı bile dikkate alınmak olarak değerlendiren bireyselliğin ruhsal gerilimi olarak bakmaya çalıştık.

Bundaki çıkış noktamız kahramanımızın, etrafını surlarla çevrelediği ve kendisini o haliyle güvende hissettiği varlıksal güvenlik alanlarıdır. Bahsettiğimiz varlıksal güvenlik alanı sadece mekânsal olarak ele alınmamıştır. Mekânın içinde -az da olsa dışında da- kahramanın izin verdiği ölçüde mevcudiyetini sürdüren maddi ve fikri pek çok şey varlıksal güvenlik alanı içine dahil edilmiştir. Çünkü hikâyenin kahramanının kendisine özel dünyaları vardır. Evi, kabulleri, fikirleri, eşyaları, bakış açıları, algılayışı, anladıkları ve anlamak istedikleri bu özel dünyanın özel parçalarıdır. Herhangi birisindeki ufak değişimler metnin kahramanında büyük dönüşümlere yol açmıştır.

Bizim bu çalışmamızdaki amacımız “varlıksal güvenlik alanı” denilen kavramın ne olduğunu ne kadar güvenli olduğunu anlamaya ve anlatmaya çalışmaktır. Metnin karakterini böyle bir alana iten sebepler ve bu sebeplerin kahramanımız üzerindeki izdüşümlerini görmeye çalışmak zannediyoruz ki hikâyeye farklı bir perspektiften yaklaşmamıza yardımcı olacaktır.

Uyumsuzluk, çatışma, bireyselleşme, aydın-halk ironisi, eşyaların değerler üstünlüğü, aforizmal söylemlere duyulan tahammülsüzlük, Korkuyu Beklerken adlı hikâyenin temel sorunsalları ve çalışmamızın önemli halkalarıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğuz Atay, Korkuyu Beklerken, Varlıksal Güvenlik Alanı, Yabancılaşma

ABSTRACT

Waiting for the Fear, is the story of the wounds in the soul of human that are caused by the thoughts of being thrown away human with free will and conscious to the world of the objects without free will and conscious. “Being thrown away to the world” is one of the main themes in the philosophy of Existentialism. Therefore, as the text discussed here tells about the person that seeks himself, feels lonely inside the crowds, has self-questionings that are nearly paranoid and as it is about the person that his individual existence process will be interrupted and that would start a new existence process because of having a pierced existential security area, it is necessary to approach the text with an angle of existentialism.

We tried to look to the text as a spiritual intense of individualism that tries to establish his own microworld –although he comes from a civilization that puts the mankind at the center of the universe- and reduces himself nearly to nonentity, and that interprets to be taken into consideration even suffering from an animal.

Our starting point here is the existential security areas that our character built surrounding walls and feels him in secure within it. The aforementioned existential security area is not only discussed as spatial. As the character of the story has own special worlds, a lot of physical and mental things that exist to the extent of the character allows within the space –even if just a bit also outside the space- were included into the existential security area. His house, assumptions, ideas, objects, perspectives, perception, that he understands and that he wants to understand are the special parts of this special world. Minor changes in any of these led character of the text to great transformations.

Our aim in this study is to understand and explain what the term “existential security area” is and how much secure it is. We believe that trying to see the reasons that pushes the character of the text to this area and the projections of these reasons on our character, will aid us to approach to the story from a different angle.

Incompatibility, conflict, individualizing, the irony of intellectual and folk, over value of the objects, intolerance to aphorismic statements are the main problematiques of the story named Waiting for the Fear and important rings of our study.

Key Words: Oğuz Atay, Waiting For The Fear, Existential Security Area, Alienation

İSLÂM CEZA HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ BASIC PRINCIPLES OF CRIMINAL LAW IN ISLAM

Hilal ÖZAY

Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Hukuku Anabilim Dalı

ÖZET

İnsanlığın varlığından itibaren suçlar ve cezalar da var olmuştur. Çünkü her insan suç işleme, kendisine ve başkalarına zarar verme potansiyeliyle ve sosyal bir varlık olarak yaratılmıştır. Bu durum karşılıklı ilişkilerde birçok ihlali ortaya çıkarabilmektedir. Bu yüzden bu potansiyelin ortaya çıkmasına engel olacak kurallar ve yaptırımlar da belirlenmiştir. Bunlar, insan ve içinde yaşadığı toplum için en uygun ve en ideal kurallar ve yaptırımlardır. Çünkü Yaratan yarattığının hangi suçları işleyebileceğini, hangi cezalarla ıslah olacağını ve suç işlemekten vazgeçeceğini en iyi bilendir. “Hiç yaratan bilmez mi? En ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyden haberdardır.” (Mülk 67/14) ayeti de buna işaret etmektedir.

Bireyin ve toplumun barışı, huzuru, mutluluğu ve güvenini korumak için insanın kendisine, başka insanlara, hayvanlara ve eşyaya karşı işlediği suçlara yaptırım uygulanmaktadır. Bu yaptırımları ve suçları konu edinen alan ceza hukukudur. İslam ceza hukukunda suçlar da cezalar da had, kısas ve ta'zir şeklinde üçe ayrılarak ele alınmıştır. Had içerisinde; zina, hırsızlık, yol kesme, iffete iftira, dinden dönme ve isyan suçları, kısas içerisinde; öldürme, yaralama ve sakat bırakma suçları yer almaktadır. Ta'zir ise bu ikisinin dışındaki bütün suçları içine almaktadır.

Ceza hukuku insanların hak ve hürriyetleri üzerinde en fazla etki eden alandır. Bu nedenle ceza hukuku ile ilgili hak ve hürriyetleri güvence altına alacak bir takım ilkelerin belirlenmesi önem arz etmektedir. Ancak bu ilkelerle hem mağdur, hem toplum, hem de suçlu açısından en ideal olanı yerine getirmek mümkün olmaktadır.

Bu tebliğin konusu İslâm ceza hukukunun temel ilkeleridir. İslam ceza hukukunda; ilahilik, değişmezlik, kazâilik, belirlilik ve kanunilik, geriye yürütülmezlik, dinîlik ve uhrevîlik, faydacılık, umumîlik ve eşitlik, denklik ve adalet, kıyasın delil olmaması, caydırıcılık, maddilik, insanîlik, manevîlik ve sübjektiflik, zararın tazmini, hukuka aykırılık, ıslah edicilik, tedahül, şahsîlik, şüphe, ülkesellik, gizlilik, zamanaşımı, tevarüs, kovuşturma hakkı, suçlunun ve mağdurun sıfatı, faal nedamet ve pişmanlık, suçsuzluk, idda sahibinin ispatla mükellef olması, sübjektiflik şeklinde ilkelerin varolduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Suç, Ceza, İlke.

ABSTRACT

Crimes and punishments have also existed since the existence of humanity. Because every human being has been created as a social entity with the potential to commit crime, harm to himself and others. This situation can lead to many violations in mutual relations. Therefore, rules and sanctions have been determined to prevent this potential from occurring. These are the most appropriate and ideal rules and sanctions for people and the society in which they live. Because the Creator is the best who knows what crimes he can commit, which penalties he will reform and he will stop committing crimes. “Should He not know what He created? And He is the Subtile, the Aware” (Mülk 67/4) the verse also points to this.

In order to protect the peace, serenity, happiness and trust of the individual and society, sanctions are applied to crimes committed against man against himself, other people, animals and things. It is the criminal law that is the subject of these sanctions and crimes. Crimes in Islamic criminal law and punishments were dealt with in the form of divided into three categories as; had, kısas ve ta'zir. In had; adultery, theft, road cutting, defamation, turning to religion and rebellion crimes, in kısas, killing, injury and disablement crimes are included. Ta'zir is involved in all the crimes except those of the two.

Criminal law is the most effective area on the rights and freedoms of people. Therefore, it is important to determine a set of principles that will guarantee the rights and freedoms related to criminal law. However, with these principles, it will be possible to fulfil the ideal for both the victim and society as well as the offender.

The subject of this notification is the basic principles of Islamic criminal law. In Islamic criminal law; divinity, inviolability, formality, specificity and law, non-inviolability, religiousness and otherworldly, beneficence, ummity and equality, equivalence and justice, no evidence of comparison, deterrence, materialism, humanity, manhood and subjectivity, compensation of harm, lawlessness, correctness, tedahul, falseness, suspicion, nationalism, privacy, timeframe, tedarus, prosecution right, the offender and the victim, the adjective, active regret, Innocence, idda owner being proof with proof, subjectivity principles in the form of have been determine to exist.

Keywords: Islamic Law, Crime, Punishment, Principle.

PALEOANTROPOLOJİK ÇALIŞMALARDA PALEOPATOLOJİK ANALİZ
PALEOPATHOLOGICAL ANALYSIS IN PALEOANTHROPOLOGICAL STUDIES**Fadime SUATA ALPASLAN***Prof. Dr. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü, Sivas***Hatice KUZU***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü, Sivas***ÖZET**

Paleoantropoloji, eski dönemlerde yaşamış insanları ve biyolojik değişim sürecini inceleyen bir bilim dalıdır. Paleoantropoloji yerine “insan paleontolojisi” terimi de yaygın olarak kullanılır. İnsan paleontolojisi, geçmiş dönemlerde yaşamış insanların öldükten sonra diş ve iskelet gibi kalıntılarını inceler. Paleoantropoloji alanındaki çalışmalar için birçok bilim dalından yararlanır. Bu alandaki çalışma materyallerini insan kemik kalıntıları, ayak izleri ve fosilleri oluşturur.

Paleoantropoloji biliminin en önemli çalışma alanlarından biri Paleopatolojidir. Paleopatoloji, genel anlamda eski dönemlere ait insanların doku ve kemiklerindeki yapı-fonksiyon bozukluklarını makroskobik ve mikroskobik olarak inceleyen ve o döneme ait insanlar ve hayvanlar üzerinde var olan hastalıkları araştıran bir bilim dalıdır. Patoloji bilimi ise 0,1 mm.’den büyük lezyoları araştırır. Paleopatoloji bilimi, hastalıkların geçmişteki seyrine bakarak gelecekte nasıl ilerleyeceğini anlamaya çalışır. Tarih öncesi dönemlere ait insan iskelet kalıntılarında makro moleküllerin yok olmayışı Paleopatoloji biliminin doğuşuna neden olmuştur. Paleopatoloji bilim dalı, kemikler üzerinde morfolojik ve radyolojik görüntü analizlerine dayanarak, soylarda yayılım gösteren ve iz bırakan hastalıkların, hem bireysel hem de popülasyon seviyesinde kökenlerinin araştırılıp bulunmasını, ortaya çıkış mekanizmalarını ve etkilerini inceler. Paleopatolojik çalışmalar, geçmişte var olan hastalıkların iskelet üzerinde bıraktığı izler göz önüne alınarak yapılır. Bu izlerin incelenmesiyle eski insan topluluklarının genel yaşam koşulları ve sağlık profilleri hakkında bilgiler verilebilir. Paleopatolojik çalışmalar çeşitli modern hastalıkların kökeninin tarih öncesi devirlerde yaşamış insan topluluklarına ait iskeletler üzerinde varlığını tanımlarken, bu hastalıkların bölgesel hatta kıtalar arası yayılımı açısından korelasyonunun da yapılmasına imkan sağlar. Araştırmanın amacını, Paleopatolojik çalışmalar ışığında eski dönemlerde yaşamış insan iskeletleri üzerinde var olan hastalıkları tanımlamak, bu dönem insanların ortaya çıkan sağlık sorunlarını ortaya koymak, geçirmiş oldukları hastalıkları ve yaşam biçimleri hakkında bilgi sunmak oluşturur.

Anahtar Kelimeler: Paleoantropoloji, Paleopatoloji, Sağlık Sorunları, Paleopatolojik Analiz.

ABSTRACT

Paleoanthropology is a branch of science that examines people who lived in ancient times and the process of biological change. Instead of paleoanthropology, the term yerine human paleontology kullanılır is commonly used. Human paleontology examines the remains of teeth and skeletons of people who have lived in the past after death. Numerous disciplines are used for studies in the field of paleoanthropology. Study materials in this area are human bone remains, footprints and fossils.

One of the most important fields of study of Paleanthropology is Paleopathology. Paleopathology is a science that examines the structure and function disorders of the tissues and bones of ancient people macroscopically and microscopically and investigates the diseases of humans and animals of that period. Pathology investigates lesions greater than 0.1 mm. The science of paleopathology seeks to understand how the disease will progress in the future by looking at the course of the past. The disappearance of macromolecules in the prehistoric human skeletal remains has led to the birth of Paleopathology. Based on morphological and radiological image analysis on the bones, the paleopathology department investigates the origins and the mechanisms of its occurrence, both at individual and population levels. Paleopathological studies are carried out considering the traces of the diseases that existed on the skeleton. By examining these traces, information on the general living conditions and health profiles of older human communities can be given. Paleopathological studies define the origins of various modern

diseases on the skeletons of human societies that lived in prehistoric times, and also allow the correlation of these diseases in terms of regional and even continent spread. The aim of the study is to identify the diseases that existed on human skeletons in the light of paleopathological studies, to reveal the health problems that occur in human beings in this period, and to present information about the diseases and lifestyles they have experienced.

Key Words: Paleoanthropology, Paleopathology, Health Problems, Paleopathological Analysis.

PERISSODACTYL VE ARTIODACTYL TAKIMLARININ ODONTOLOJİK ÖZELLİKLERİ
ODONTOLOGICAL PROPERTIES OF PERISSODACTYL AND ARTIODACTYL TEAMS**Fadime SUATA ALPASLAN***Prof. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü, Sivas***ÖZET**

Odontoloji dişleri inceleyen bilim dalı olup, latince; **dont:** diş ve **loji:** bilim olmak üzere iki kelimedenden türetilmiştir. Dişler, birçok kara memelisinin yaşam tarzı ve çevreye uyumu hakkında önemli bilgiler vermesi açısından son derece önemli materyallerdir. Dişler, vücuttaki diğer organlara oranla kırılmalara ve çürümelere karşı daha dirençli ve dayanıklı olmasından dolayı kazılardan gün ışığına çıkarılan sağlam malzemelerdir. Dişlerin değişimi omurgalı hayvanların başarılı adaptasyonunda ve organik dünyadaki hızlı ve etkin egemenliklerinin kurulmasında rakipsiz bir rol oynamalarına yol açmıştır.

Perissodactyl ve Artiodactyl takımını oluşturan memeli gruplarının bir çoğu herbivor diyete sahiptirler. Bu takımın üyeleri çoğunlukla bitkiyle beslenirler ve genellikle caninlerini (köpek dişlerini) kaybetmişler ya da küçültmüşlerdir. Bitkisel maddeyi ezmek ve öğütmek için yanak dişleri geniş ve oldukça yassıdır. Otçul diyete doğru yönelmiş memelilerde sert hücre duvarlarını kırmak için yanak dişleri genellikle hypsodont (yüksek taçlı) ve köksüzdür. Bitki materyalinin aşındırıcı etkisi dişleri çabuk aşındırır yani taçlar ne kadar yüksek olursa o kadar uzun süre kullanılırlar. Occlusal yüzey (dişin çiğneme yüzeyi) düzgün olmayan bir şekilde aşınır. Perissodactyl takımına ait üyelerde tüberküller sırtlar halinde birleşmiştir. Bu uzamış sırtlara loph, bu tür dişlere ise lophodont dişler denir. Sırtlar bitki materyalinin öğütülmesi için aşındırıcı yüzeyler oluştururlar. Artiodactyllerde tüberküller hilal şekilli olup selenodont dişleri karakterize ederler.

Perissodactyller toynaklı memeliler takımından “tek tırnaklı” ungulatlardır. Perissodactyl takımı; Tapirler (Tapiridae), Rhinoceroslar (Rhinocerotidae) ve Equidae (at, zebra) olmak üzere üç aileden oluşurlar. Tapirlerin (Tapiridae) yanak dişleri iki transverse levhalı olarak lophodonttur. Rhinocerosların (Rhinocerotidae) yanak dişleri daha çok loph ve sırtlardan oluşmuştur. Equidae (at, zebra) ailesi ise yüksek taçlı selenodont dişlere sahiptir. Bütün Perissodactyl takımı üyeleri herbivordur. Artiodactyller toynaklı memelilerin diğer takımını “çift-tırnaklı” ungulatları temsil ederler. Yani çatal toynaklıdır. Bu takımın üyelerinin çoğu herbivordur fakat bazıları omnivordur.

Anahtar Kelimeler: Perissodactyla, Artiodactyla, Odontoloji.

ABSTRACT

Odontology is a branch of science that examines teeth and is derived from two words; Latin; to be **dont:** tooth and **logic:** science. Teeth are extremely important materials in terms of providing important information about the lifestyle and adaptation of the environment to many land mammals. Teeth are robust materials that are brought to light from excavations because they are more resistant and resistant to fractures and decay than other organs in the body. The change of teeth has led to an unrivaled role in the successful adaptation of vertebrate animals and the establishment of rapid and effective sovereignty in the organic world. Most mammalian groups of the group Perissodactyl and Artiodactyl have a herbivore diet. Members of this team often feed on plants and often lose or shrink their canine teeth. To crush and grind the plant material, the cheek teeth are large and very flat. In mammals intended for herbivorous feeding, the cheek teeth are generally hypsodonted (high crowned) and are rootless to break the hard cell walls. The abrasive effect of plant material abrades teeth rapidly, so the higher the crowns, the longer they are used. Occlusal surface (chewing surface of the tooth) erodes unevenly. The members of the Perissodactyl team are joined by ridges of tubercles. These elongated ridges are called loph, and such teeth are called lophodont teeth. The ridges form abrasive surfaces for grinding plant material. In Artiodactyl tubercles are crescent-shaped and characterize selenodont teeth. Perissodactyller are “unicorn” ungulates from the unicorn mammal. Perissodactyl; Tapiridae (Tapiridae), Rhinoceros (Rhinocerotidae) and Equidae (horse, zebra) consists of three families. The cheeks of the Tapiridae (Tapiridae) are lophodont as two transverse plates. Rhinoceros (Rhinocerotidae)

cheek teeth are mostly composed of loph and ridges. Equidae (horse, zebra) family has high crowned selenodont teeth. Bütün Perissodactyl takımı üyeleri herbivordur. Artiodactyller toynaklı memelilerin diğer takımını “çift-tırnaklı” ungulaları temsil ederler. Yani çatal toynaklıdırlar. Bu takımın üyelerinin çoğu herbivordur fakat bazıları omnivordur.

Key Words: Perissodactyla, Artiodactyla, Odontology.

TİMUR ve TİMURLULAR DEVLETİNE KARŞI ÖNYARGILI MI BAKIYORUZ?
(Türk Eğitim Tarihi Açısından Bir Değerlendirme)
ARE WE BIASED AGAINST THE TIMURIAN AND TIMURIAN STATE?
(Evaluation In Turkish Education History)

Mustafa ÖNDER

Doç. Dr., Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bl

ÖZET

Tarihte 16 büyük Türk devleti kurulmuştur. Bunların isimlerini çocuklarımıza öğretiriz, bazıları derinlemesine eğitim-öğretim konusu yaparız, devletimizin temsil makamı olan Cumhurbaşkanlığı forsun da tarihte kurduğumuz bu devletleri sembolize eden 16 yıldızı kullanmaktayız. Ancak söz konusu devletlere eşit ve objektif bir anlayışla yaklaştığımızı söylemek mümkün değildir. Bazılarını bütün ayrıntıları ile inceleyerek göklere çıkarır, buna karşılık bazıları ya görmezden gelir, ya da övdüklerimizin gölgesinden gün yüzüne çıkarmayarak ve taraflı yaklaşarak kendi kendimizi aldatmaya çalışırız. Bu durumun tipik bir örneğini Timur ve Timur İmparatorluğu için yapmaktayız. Türk Eğitim Tarihi Dersi kapsamında aynı anlayışın devam ettiğini, yazılan ders kitaplarında Timur imparatorluğundan ve eğitim sisteminden, bilim adamlarından hiç bahsedilmediğini görmekteyiz.

Hâlbuki Timurlu Devleti'nde ciddi bir eğitim, bilim ve sanat faaliyetinin olduğunu; dünya çapında bilim adamlarının yetiştiğini biliyoruz. Özellikle İran ve Arap kaynaklarının etkisi ve Cumhuriyet döneminde ülkemize gelen Tatar asıllı bilim adamlarımızın duygusal değerlendirmeleri bu taraflı bakış açısında etkili olmuştur kanaatindeyiz. Diğer bir problemin de tarihçilerin ve eğitimcilerin ortak bir noktada buluşamamalarından kaynaklandığını söyleyebiliriz. Objektif olmayan bu bakış açısının Avar'lar, Hazar'lar, Harezmsahlar, Altın Orda ve Babür'lüler için de geçerli olduğunu görmekteyiz. Nitel bir çalışma olan tebliğimizde, doküman incelemesine dayalı olarak Timurlu Devletindeki bilim ve kültür faaliyetlerini, alan yazındaki eksik ve yanlış bilgilerin nereden kaynaklandığını ortaya koymaya çalıştık. Türk Eğitim Tarihi alanında yapılacak çalışmalara ışık tutması ve özellikle öğretmen adaylarına Timurlu Devletindeki eğitim-öğretim faaliyetlerinin tanıtılması çalışmamızın amacını oluşturmaktadır. Bu güne kadar konunun gündeme getirilmemesi çalışmamızın önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Timur, Timurlu Devleti, Eğitim, Bilim, Türk Eğitim Tarihi.

ABSTRACT

16 great Turkish States were established in history. We teach our children the names of these, some of them in-depth education. we use 16 stars to symbolize these states that we have established in history in the presidential post, which is the representative. Office of our state. However, it is impossible to say that we approach these states with an equal and objective understanding. We try to deceive ourselves by examining some of them with all the details, but we either ignore some or we try to deceive ourselves by not exposing ourselves to the shadow of what we praise. We are making a typical example of this situation for the Timur and Timur Empire. We see that the same understanding continues within the scope of Turkish history. The same understanding continues within the scope of Turkish education history course. in the textbooks, we see that there is no mention of the Timur Empire and the educational system of scientists.

However, we know that there is a serious Education, Science and Art activity in the Timurid State, and scientists around the World are growing. We believe that the influence of Iranian and Arab sources and the emotional evaluations of our Tatar-based scientists who came to our country during the Republican period have been effective in this regard. We can say that another problem stems from the fact that historians and educators cannot meet at a common point. This non-objective perspective also applies to the Avars, the Khazars, the Harezmsahs, the Golden there and the Baburians. In our paper, which is a theoretical study, we tried to determine the scientific and cultural activities of the Timurid State based on document review, from where the missing and wrong information in the Summer originated. The aim of our study is to shed light on the studies to be carried out in Turkish education history and

especially to introduce teacher candidates to educational activities in the Timurid State. The fact that the issue has not been raised up to this reveals the importance of our work.

Key Words: Timur, Timurlu State, Education, Science, History Of Turkish Education.

SORGUSU SONRAYA BIRAKILMAMIŞ BİR YAŞAMDA FELSEFENİN DEĞERİ
THE VALUE OF PHILOSOPHY IN LIFE NOT POSTPONED INQUIRY**Serdar SAYGILI***Dr. Öğr. Üyesi, Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü***ÖZET**

Rasyonel bir varlık olarak insan, kendi varoluşunun farkına vardığı andan itibaren hem kendine hem de dış dünyaya dönük olarak bir soruşturma faaliyetine girişmiştir. İnsanlar, soruşturma faaliyeti ile dünyayı ve kendini anlamlandırmak istemiştir. Bu soruşturma faaliyetinde insanların bir kısmı gündelik yaşamın rutinliği içerisinde kalmayı tercih etmiştir. Bu insanlar, gerek dış dünyaya gerek kendilerine karşı bir farkındalık durumu yaratmamıştır. İnsanın en önemli ayrımsal özelliği eleştirel düşünmeyi harekete geçirmemiştir. Düşünme sorumluluğunu üstlenmemiştir. Olanı olduğu gibi kabul etmiştir. Bununla birlikte insanların diğer bir kısmı birçok açıdan bilinmezlikler taşıyan dünyayı temaşa ettiğinde merakı her geçen gün artmıştır. Dünyanın işleyişi karşısında hayretler içerisinde kalmıştır. İnsanın dünya karşısında yaşadığı merak ve şaşkınlık onu daha derin araştırmalara teşvik etmiştir. Bu araştırma faaliyetindeki insan, dünyanın görünen kısmını çözümlenmeye başladıkça daha çok bilinmezlikler ile karşılaşmıştır. Bu bilinmezlikler, insanı görünenin ötesini bilmeye yönlendirmiştir. Çünkü yaşam daha derin kavrayışlar gerektirmektedir. Yaşamın gerektirdiği derin kavrayışlara ulaşmak güçtür. Zira daha güçlü analizler, sentezler ve değerlendirmeler gerektirmektedir. İnsana bunu sağlayacak olan en önemli disiplin felsefedir. Felsefe, yapısı itibariye diğer disiplinlerden ve bilimlerden farklıdır. İnsanı ve dünyayı parçalara bölmeksizin bütün olarak analiz etmektedir. Bu bütün içerisinde dünyanın ve insanın konumunu değerlendirmeye çalışmaktadır. Dünyaya ve insana yönelik özgün perspektifler geliştirmektedir. İnsanın olaylara ve olgulara farklı paradigmalardan bakmasına olanak sağlamaktadır. Problemlerin çözümünde alternatif imkânlar sunmaktadır. Tekdüze düşüncelerin insanlarda yarattığı yıkıntıları gözler önüne sermektedir. Bu bakımdan felsefe, insanlar için tüm zamanlarda değerli bir disiplin olarak var olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sorgu, Eleştiri, Anlam, Felsefe, Değer**ABSTRACT**

Human as entity a rational has engaged in an investigation activity facing both the self and the outside world from the moment becomes aware of his own existence. People wanted to understand the world and self through investigation. In this investigation activity, some people chose to remain in the routine of daily life. These people did not create awareness of the outside world and self. The most important distinctive feature of human has not mobilized critical thinking. They did not take responsibility for thinking. They have accepted what is happening. However, the curiosity of other people has increased with day by day when you look at the world that is unknown in many respects. They are surprised by the way the world works. His curiosity and astonishment in the face of the world encouraged him to deeper research. The human in this research activity, faced more problems in the process began to analyze the world. These obscurities led human to know beyond the visible. Because life requires deeper insights. It is difficult to reach the deep insights that life requires. Because more powerful analyzes, syntheses and evaluations are required. The most important discipline for human is philosophy. Philosophy is different from other disciplines and sciences. Philosophy analyzes people and the world as a whole. It tries to evaluate the position of the world and the people in the whole. It develops unique perspectives for the world and human. Philosophy allows people to look at events and facts from different paradigms. It offers alternative opportunities for solving problems. Uniform thoughts reveal the problems in humans. Therefore, philosophy has existed as a valuable discipline for people at all times.

Keywords: Inquiry, Criticism, Meaning, Philosophy, Value

SEMBOİK BİR ANLATI ALANI OLARAK MİTOLOJİK DÜŞÜNCE: HAKİKATE BİR GİRİŞ DENEMESİ**MYTHOLOGICAL THOUGHT AS A SYMBOLIC NARRATIVE FIELD: ATTEMPT AN INTRODUCTION TO TRUTH****Serdar SAYGILI***Dr. Öğr. Üyesi, Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi***ÖZET**

Mitoloji, herhangi bir ulusa ya da uygarlığa ait olan duyguları, düşünceleri, inançları, idealleri veya olayları açıklamak için kökeni bilinmeyen zamanlarda oluşturulmuş toplumsal anlatılar bütünüdür. İnsanlık tarihinin en eski anlatı alanlarından birisi mitolojik düşüncedir. Dünyadaki en ilkel kavimlerden en gelişmiş toplumlara kadar mitolojik düşünce varlığını günümüze kadar korumuştur. Mitolojik düşünce, yalnız Antik Yunan dünyasının ürünü anlatılar değildir. Mısır, Çin, Hint ve Türk gibi pek çok toplumun özgün ürünüdür. Toplumlar, mitolojik düşünce ile geçmişleri ve gelecekleri arasında güçlü köprüler kurmuştur. Geleneklerini, göreneklerini, tarihlerini, sanatlarını, inançlarını ve ideallerini mitolojik düşünce içerisinde yaşatmıştır. Sorunların çözümünde mitolojik düşünceden faydalanmıştır. Başka bir ifadeyle toplumlar, insan-Tanrı, insan-doğa, insan-insan gibi faktörler arasındaki ilişkileri mitolojik düşünceyle açıklanmaya çalışmıştır. Toplumsal varlıkları ile mitolojik düşünceleri arasında güçlü bağlar kurmuştur. İnsana ve evrene ilişkin nihai hakikatlerin ortaya çıkarılmasında mitolojik düşünceyi kullanmıştır. Bu bakımdan mitolojik düşünce, ulusların ve/veya uygarlıkların sosyo-kültürel yaşamının şekillenmesinde ve kültürel mirasın geleceğe taşınmasında etkili unsurlar olmuştur. Bununla birlikte günümüz modern dünyasında mitolojik düşünce, arkaik dönemlerdeki gibi güçlü olmamasına karşın varlığını halen korumaktadır. Hayal dünyasının ötesinde gerçeklikle ilişkili anlatılar olarak kabul görmektedir. Hakikatin ortaya çıkarılmasında insanlara alternatif düşünce olanağı sunmaktadır. Alışkanlıklara bağlı bir örnek düşünce biçimlerinden insanları korumaktadır. Bu sepelelerdir ki, mitolojik düşünce her zaman insanlar için önemli bir referans kaynağı olmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnsan, Toplum, Mitoloji, Hakikat, Bilgi**ABSTRACT**

Mythology is a collection of social narratives that created at unknown times to explain the feelings, thoughts, beliefs, ideals or events of any nation or civilization. Mythological thought is one of the oldest narrative fields in human history. From the most primitive tribes to the most developed societies in the world, mythological thought has survived to the present day. Mythological thought is not only the narratives of the ancient Greek world. It is the original product of many societies such as Egypt, China, Indian and Turkish. Societies have built strong bridges with mythology between their past and future. Societies have kept its traditions, traditions, histories, arts, beliefs and ideals in mythological thinking. Societies have benefited from mythological thinking in solving problems. In other words, societies tried to explain the relations between human-God, human-nature, human-human with mythological thought. Societies have established strong links between their social situations and mythological thoughts. Societies have used mythological thought to uncover the ultimate truths about man and the universe. In this respect, mythological thinking has been effective in shaping the socio-cultural life of nations and/or civilizations and conveying to the future of cultural heritage. However, in today's modern world, mythological thought is still as strong as it was in the archaic times. Beyond the world of imagination, it is accepted as narratives related to reality. It offers the possibility of alternative thinking in revealing the truth. Mythological thought is protects people from the monotonic thinking of habits. Therefore mythological thinking has always been an important reference for humans.

Keywords: Human, Society, Mythology, Truth, Knowledge

DIPLOMACY OF POVERTY AN OVERVIEW OF THE SOCIO-POLITICAL ASPECTS OF STRUCTURAL POVERTY IN THE MIDDLE EAST TODAY

Amin MORADI

Elmi-Karbordi University, Sanandaj, Iran

Tulkin JUMASHEVA

Osh State University, Kyrgyzstan

Akbar VALADBIGI

Prof. Dr., Elmi-Karbordi University, Sanandaj, Iran

ABSTRACT

The overall purpose of this study is to review and assess the dimensions, and sociological factors affecting economic failures and crises, including: chronic poverty, youth unemployment and academic graduates, investment challenges, cancerous growth of the services sector at the price of destruction of agriculture and livestock and the industry, the weakness and decline of the middle class, brain drain and human capital, and ... in the Middle East. The economic tragedy and the broad dependencies of the economic systems of the countries of this region on the opportunistic global market, the widening of the poverty line and the reproduction of socio-political poverty in these regions due to the oppressive policies that produce the political, economic and social affiliation of the regional governments to the faction. It is a large global capital, and the arming of arms and violence in the social fabric of the countries of this region in the form of fundamentalism (armed poor) is a small part of the social consequences of the economic challenges in the region. Foreign economic investment in most of the Middle Eastern countries today has not only led to the emergence of chronic poverty and an underdeveloped factor, which has exacerbated the political and cultural exploitation and de-identification of the new generations. The victims of such oppressive global policies, along with the internal economic challenges, the nutritional quality of the masses, the status of education and schools, the weakness of the infrastructure, the unemployment of academic youth, the elasticity of the masses, the exorbitant use of resources, the explosion of unproductive service industries and class divisions Erosion that can be explained in terms of poverty. This article believes that a low-cost and possible solution to reduce these illnesses and to achieve a native development that includes relative economic well-being, reducing inequalities and dependencies, and improving the wounds and socio-cultural consequences of the region's states, in partnership The civic consciousness of the masses and social classes of these countries, along with playing, their social role as new citizens of the new Middle East. This partnership can include understanding of the critical responsibilities of citizenship in the field of the environment, religious and ethnic tolerance, knowledge-based participation in charity centers and voluntary social life organizations.

Keywords: Political Economy, Sociology of Poverty, Armed Poor, Civic –Social Participation, Social Development

ARAPÇA KAYNAKLARDA TİMUR İLE YILDIRIM BAYEZİD ARASINDAKİ MÜCADELE THE FIGHT BETWEEN TIMUR AND YILDIRIM BAYEZİD IN ARABIC SOURCES

Mehmet ŞEKER
Dr., Düzce Üniversitesi

ÖZET

Timur ile Yıldırım Bayezid arasındaki mücadele Türk ve Dünya tarihinin önemli hadiselerinden birisidir. Cihan devleti kurma ülküsüne sahip bu iki büyük Türk hükümdarının mücadelesi; siyasî, iktisadî ve kültürel olmak üzere birçok alanda derin izler bırakmıştır. Timur, tarihte derin izler bırakan en büyük cihangirlerden birisidir. Mâverâünnehr’de muazzam bir devlet tesis etmesinin ardından Timur; Harezmi, Deşt-i Kıpçak, Hindistan, İran, Irak, Suriye ve Anadolu üzerine sistemli büyük seferler düzenlemiştir. Ömrü savaş meydanlarında geçmiş olan Yıldırım Bayezid, oldukça hareketli bir hayat hikâyesine sahip olup siyasî ve askerî yönden önemli bir hükümdardır. Yıldırım Bayezid büyük bir devlet kurma niyetindeydi. Anadolu ve Rumeli’de her geçen gün emin adımlarla devletini güçlendirmekte ve sınırlarını genişletmekteydi. Yıldırım Bayezid büyük devlet kurma ülküsünde hızla ilerlemekteyken karşısına kendisi gibi büyük mefkûre sahibi Timur çıkmış ve onun bu büyük hedefine ulaşmasına engel olmuştur. Timur ile Yıldırım Bayezid arasındaki mücadele ağırlıklı olarak Türkçe kaynaklarda anlatılmaktadır. Fakat bu hususta Arapça kaynaklarda da önemli bilgiler bulunmaktadır. Örneğin Yıldırım Bayezid ile Timur’un hayatı ve liderlik özellikleri, Ankara Savaşı, Yıldırım Bayezid’in ölüm nedeni ve Timur’a vasiyeti gibi birçok husus hakkında Arapça kaynaklarda mühim bilgiler yer almaktadır. Bu bağlamda Türkçe ve diğer bazı kaynakların yanı sıra Arapça kaynaklara da bakmanın gerekli olduğu kanaatindeyiz. Bu çalışmada Arapça kaynaklarda Timur ile Yıldırım Bayezid arasındaki mücadele ele alınıp değerlendirilecektir. Bu bağlamda Ankara Savaşı üzerinde durulacaktır. Bunların yanı sıra Timur ile Yıldırım Bayezid arasındaki mücadelenin nedenleri ve sonuçları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Timur, Yıldırım Bayezid, Ankara Savaşı, Arapça Kaynaklar

ABSTRACT

The fight between Timur and Yıldırım Bayezid is one of the important events in Turkish and World history. The fight of these two great Turkish rulers who had the ideal of establishing a world state; political, economic and cultural in many areas, including has left deep traces. Timur, on the other hand, is one of the greatest world conquerors who left deep traces in history. After establishing a tremendous state in the Transoxania, Timur arranged great expeditions on Khorezm, Horasan, Desht-i Kipchak, India, Iran, Iraq, Syria and Anatolia for the ideal of the world state he desired. Yıldırım Bayezid, whose life has passed on the battlefields, has a very active life story and is an important political and military emperor. Yıldırım Bayezid intends to establish a great state. In Anatolia and Rumelia, it was firmly strengthening its state and expanding its borders with each passing day. While Yıldırım Bayezid was advancing rapidly in the ideal of establishing a great state, Timur, who had a great aim like him, came across and prevented Yıldırım Bayezid from reaching this great target. The fight between Timur and Yıldırım Bayezid is explained in Turkish sources. However, there is also important information in this regard in Arabic sources. For example, there are important information in Arabic sources about the life and leadership characteristics of Timur and Yıldırım Bayezid, the war in Ankara, the cause of Yıldırım Bayezid's death and his testament to Timur. In this context, we think that it is necessary to look at Arabic sources as well as Turkish and some other sources. In this study, the fight between Yıldırım Bayezid and Timur in Arabic sources will be discussed and evaluated. In this context, the Ankara War will be emphasized. In addition to this, the reasons and results of the fight between Yıldırım Bayezid and Timur will be discussed.

Abstract: Timur, Yıldırım Bayezid, The Ankara War, Arabic Sources

ULUSLARARASI GÜVENLİKTE BAŞARISIZ DEVLETLER SORUNALI THE PROBLEMEATIQUE OF FAILED STATES IN INTERNATINONAL SECURITY

Hakan KARAASLAN

Dr. Öğr. Ü., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ÖZET

Soğuk Savaş'ın bitimi ile birlikte, güvenlik kavramında ve çalışmalarında bir derinleşme ve genişleme süreci başlamıştır. Bu süreçte ortaya çıkan en önemli gelişmelerden biri güvenliğe yönelik risk ve tehdit alanlarının çeşitlenmesi olmuştur. Soğuk Savaş döneminde tehditler askeri ağırlıklı olmasına rağmen, Soğuk Savaş sonrası dönemde askeri kaynaklı tehditlere ek olarak, siyasi, ekonomik, çevresel ve toplumsal temelli güvenliğe dönük yeni tehdit ve meydan okumalar ortaya çıkmıştır. Bu tehditlerden bir tanesi de siyasi güvenlik ya da rejim güvenliği başlığı altında incelenen "başarısız devlet" olgusudur. 1990lı yılların başından itibaren uluslararası toplumun gündemine girmeye başlayan başarısız devletlerin nasıl tanımlanacağı üzerinde siyasi ve akademik çevrelerde bir oyuşma bulunmamaktadır. Öte yandan, bir ölçüde üzerinde görüş birliğine varılan hususi başarısız devletlerin uluslararası güvenlik bakımından doğurduğu ciddi tehditler ve meydan okumalardır. Bu çalışma başarısız devlet olgusunun uluslararası güvenlik açısından taşıdığı önem üzerine bir değerlendirme yapmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Başarısız Devletler, Zayıf Devletler, Kırılgan Devletler, Uluslararası Güvenlik

ABSTRACT

With the end of the Cold War period, a deepening and widening process started in the concept of security and security studies. One of the most important developments in this process is the broadening of risks and threats to security. Although threats were basically military in the Cold War era, new security threats and challenges started to emerge in political, economic, environmental and societal basis in the post Cold War period. One of these threats is the phenomenon of failed states studied within the framework of political security or regime security. Failed states came into agenda of international society in the early 1990s. However in political and academic circles, there is no consensus on how the failed states can be defined. On the other hand, there is some consensus on the issue that failed states create serious threats and challenges to international security. This study aims to evaluate the importance of failed states in terms of international security.

Keywords: Failed States, Weak States, Fragile States, International Security

**TÜRKİYE’DE ASKER-SİVİL İLİŞKİLERİNDE BİR DÖNÜM NOKTASI: 1973
CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ****A TURNING POINT IN TURKEY’S CIVIL-MILITARY RELATIONS: 1973’S PRESIDENTIAL
ELECTION****Murat KARATAŞ***Öğ. Gör. Dr., Abdullah Gül Üniversitesi, AİT Bölümü***ÖZET**

Bu çalışmada, Türkiye’de asker-sivil ilişkilerinde önemli bir dönüm noktası olan 1973 Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde yaşananlar konu edilmiştir. Demokratik rejimde bir siyasi aktör olarak yeri bulunmayan ordu, 27 Mayıs 1960 darbesi ile Türkiye’nin reel siyasetinde başrol oyuncusu durumuna gelmiş ve bu konumunu sürdürmede Mart 1973’e kadar başarılı olmuştur. Ordu 1961’de darbe sonrasında lideri durumuna gelen Orgeneral Cemal Gürsel’i Çankaya Köşküne çıkarmıştır. 1966 yılı içerisinde Cumhurbaşkanı Gürsel’in sağlık sorunu nedeniyle görevini yerine getiremeyeceği ortaya çıktığında yeni cumhurbaşkanı adayı olarak Genelkurmay Başkanı Orgeneral Cevdet Sunay’ı Başbakan Süleyman Demirel’e telkin etmiştir. Bu dönemde Sunay’ın büyük uzlaşısı adı altında Çankaya Köşküne çıkarılmasında Demirel’in en önemli ortağı ise CHP lideri İsmet İnönü olmuştur. 1965 seçimlerine göre oy yitirse de Demirel’in 1969 seçimlerinin de galibi olarak ikinci iktidar dönemini başlatması gerek içeride gerekse dışarıda hoşnutsuzlukla karşılanmıştır. Bu süreçte Demirel’in uyguladığı sosyal-ekonomik politikalar ve dış politikada çok yönlülük siyaseti ordunun 12 Mart 1971 Muhtırasını doğurmuştur. Türkiye Mart 1971’den Ekim 1973’e kadar “*Ara Rejim*” dönemini yaşamıştır. Yaklaşık otuz ay süren bu özellikli dönemin en önemli aktörü yine ordu olmuştur. Ordu bu dönemde iktidardan uzaklaştırdığı Demirel’in yerine partiler üstü hükümetler oluşması, sıkıyönetim ilan edilmesi, Anayasa değişiklikleri yapılması ve Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına etki etmiştir. Nihayet 27 Mayıs ile başlayan ve 12 Mart ile devam eden ordunun sivil siyaset üzerindeki belirleyiciliği Mart 1973’e gelindiğinde bir dönüm noktasına ulaşmıştır. 1973 Cumhurbaşkanlığı Seçiminde üç önemli aktörün Ordu, AP ve CHP’nin belirleyici olduğunu söylemek mümkündür. Diğer taraftan bu üç önemli aktör de farklı etmenlerin etkisiyle seçim sürecinde tek bloklu bir yapı içerisinde olamamışlardır. Bu aktörlerin temel seçim stratejilerinin kendi içlerindeki söz konusu stratejilere karşı çıkan muhalif güçler tarafından akamete uğratıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Cumhurbaşkanlığı Seçimi, Ordu, AP, CHP, Faruk Gürler, Cevdet Sunay.

ABSTRACT

In this study, the events that happened during the presidential election in 1973, which is an important turning point in terms of civil-military relations, are discussed. Not being participated as a political actor in the democratic regime, the military gained a state of the leading actor in Turkey’s real politics with the help of military coup on March 27, 1960, and became successful in maintaining this state until March 1973. The military assigned General Cemal Gürsel, who gained a state of leadership after the coup, presidency to Çankaya Palace in 1961. In 1961, the same military indoctrinated Prime Minister Süleyman Demirel with the idea of assigning CINC General Cevdet Sunay as the new candidate for the presidency when it was realized that President Gürsel could not execute his service efficiently anymore because of his health issues. In this period, İsmet İnönü became the most important partner with Demirel in the assignment of Sunay to Çankaya Palace under the name of great consensus. Demirel’s second coming into power as a winner of 1969 election- while losing his votes when compared to previous 1965’s election- was looked askance inside and outside. During this period, Demirel’s social-economic policies and his versatility in foreign politics caused the military’s March 12, 1971 Memorandum. Turkey experienced an “Interim Regime” from March 1971 to October 1973. The military, again, became the most important actor of this special period which lasted for about thirty months. Demirel’s suspension from the power by the military had an impact on the formation of supra-party governments, declaration of the martial law, constitutional amendments, and establishment of State Security Courts. Finally, the military’s decisiveness on civilian politics, which started with May 27 and continued with March 12, reached a turning point in March 1973. It is possible to say that three important actors - the

army, AP and CHP - were decisive in 1973's Presidential Election. On the other hand, these three important actors could not have been in a single block structure due to the influence of different factors. It has been seen that the basic election strategies of these actors have been undermined by the opposing forces who oppose the aforementioned strategies.

Keywords: Presidential Election, Ordu, AP, CHP, Faruk Gürler, Cevdet Sunay.

**SOĞUK SAVAŞIN ENTELEKTÜEL CEPHESİ: BOBBY FİSCHER – BORİS SPASSKY
SATRANÇ MAÇI**
INTELLECTUAL SIZE OF COLD WAR: BOBBY FISCHER-BORIS SPASSKY CHESS MATCH

Osman Kubilay GÜL

Doç. Dr. Cumhuriyet Üniversitesi

Merve Nil CANKURTARAN

Yüksek Lisans Öğrencisi, Cumhuriyet Üniversitesi

ÖZET

II. Dünya Savaşı sırasında Nazi Almanya'sına karşı birleşen Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) arasında, Nazi tehdidinin ortadan kalkmasıyla birlikte ayrılıklar baş göstermeye başlamıştır. Yalta Konferansında ortaya çıkan fikir ayrılıkları, Potsdam Konferansı ile birlikte iyice kendini göstermeye başlamıştır. Konferansta alınan kararlar doğrultusunda dünya iki nüfuz bölgesine ayrılmıştır. Bu yeni düzende Doğu Bloğunu Sovyetler Birliği Batı Bloğunu ise Amerika Birleşik Devletleri temsil etmiştir.

1947-1991 yılları arasında iki süper güç arasında soğuk savaş tabiri ile adlandırılan ve pek çok alanda ciddi rekabetin olduğu bir dönem yaşanmıştır. İki ülke ve kendilerine taraftar olan diğer dünya ülkeleri arasında askeri, sosyal, siyasal, teknoloji, ekonomik alanda üstün olma çabası döneme damgasını vurmuştur. Sıcak çatışmaya dönüşmeyen bu mücadeleler pek çok araştırmacı tarafından detaylı bir şekilde incelenmiştir. Fakat soğuk savaşın entelektüel boyutu hakkında henüz bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışmada, iki ülke arasında entelektüel rekabetin zirvesi kabul edebileceğimiz, 1972 yılında yapılan Bobby Fischer ve Boris Vasilyevich Spassky'nin satranç maçı ve Amerikan basınındaki yansımaları konu edilecektir.

1972 yılına kadar dünya satranç şampiyonu olan 10 ismin 6'sı SSCB vatandaşdır. ABD'den hiç şampiyon çıkmamıştır. Bobby Fischer'in şampiyonluğa çok yaklaşması Amerikan basını tarafından çok büyük bir olay gibi lanse edilmiştir. Hatta daha da ileri giden basın, olayı SSCB ile ABD'nin entelektüel arenadaki boy ölçüşmesi olarak görmüştür.

Bu çalışmada soğuk savaş ve gelişimi hakkında bilgiler bilim insanları ile paylaşıldıktan sonra Bobby Fischer – Boris Vasilyevich Spassky arasında yapılan maç özelinde soğuk savaşın entelektüel boyutu üzerinde durulacaktır. Gerek Amerikan basını gerekse ABD milli arşivinde bulunan belgelerden faydalanılarak, iki şahıs arasındaki bir spor müsabakasının nasıl iki ülkenin rekabetine dönüştürüldüğü konusuna ışık tutulmaya gayret edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Soğuk Savaş, Fischer, Spassky, Satranç

ABSTRACT

Between the United States (ABD) and the Union of Soviet Socialist Republics (SSCB), which were united against Nazi Germany during World War II, there were divergences with the disappearance of the Nazi threat. The differences of opinion that emerged at the Yalta Conference started to show itself together with the Potsdam Conference. In line with the decisions taken at the conference, the world is divided into two areas of influence. In this new order, the Eastern Bloc was represented by the Soviet Union and the Western Bloc by the United States.

1947 and 1991, there was a period of serious competition between two superpowers, called cold war. The military, social, political, technology, and efforts to be superior in the economic sphere were the hallmarks of the period between the two countries and those of other world countries. These struggles, which did not turn into a hot conflict, were examined in detail by many researchers. However, the intellectual dimension of the cold war has not yet been studied. This study will focus on the chess game of Bobby Fischer and Boris Vasilyevich Spassky in 1972 and the reflections of the American press.

Up to 1972, 6 of the 10 world chess champions were USSR citizens. There are no champions from the United States. The Bobby Fischer's approach to the championship has been touted by the American press as a huge event. The press, which even went further, saw the incident as a staging of the USSR in the intellectual arena of the United States.

In this study, the information about the Cold War and its development will be shared with the scientists and the intellectual dimension of the Cold War will be focused on the match between Bobby Fischer and Boris Vasilyevich Spassky. By making use of the documents found in both the American press and the US national archives, it will be tried to shed light on how a sport competition between the two parties is transformed into the competition of the two countries.

Keywords: Cold War, Fischer, Spassky, Chess

TELEVİZYON DİZİLERİNİN TÜKETİM KÜLTÜRÜNE ETKİSİ EFFECT OF TELEVISION ON CONSUMPTION CULTURE

Erhan YILDIRIM

Dr. Öğr. Üyesi, Erciyes Üniversitesi

ÖZET

Yılın üç yüz altmış beş günü, zamanımızı karşısına geçerek tükettiğimiz, hayatımıza yön veren, hayatımızı biçimlendiren, ne yiyeceğimize, ne içeceğimize, ne giyeceğimize, nereye gideceğimize, ne hakkında düşüneceğimize karar vermemize yardımcı olan sihirli bir araçtır televizyon. Bu araç, bizlerin bazen gülmesine, bazen düşünmesine, bazen hüzünlenmesine, bazen öfkelenmesine, bazen sorgulamasına, ama en çokta eğlenmesine fırsat sağlar. Bu kadar çok işlevi olan televizyon; söylenecek sözün, çalınacak şarkının, aktarılacak duygunun, satılacak malın, topluma verilecek enformasyonun, oluşturulacak kamuoyunun, kısacası topluma anlatılacak öykünün ve hikayenin yazıldığı, kurgulandığı ve anlatıldığı ortamdır.

Bu ortam içinde dizilere ayrı bir paragraf açmak gerekir. Diziler, izleyicilerin yaşam biçimlerini belirledikleri, başrol oyuncularını ile özdeşlik kurdukları, modayı öğrenip, yediğine, içtiğine, giydiğine, tükettiğine karar verdiği, cebindeki parayı televizyondan aldıkları bilgi ve enformasyona göre harcadıkları bir program fenomeni haline gelmiştir. Ülkemizde son yıllarda yayınlanan dizilerin içeriğine bakıldığı zaman tüketim ve gösterişçi bir tüketim olgusu üzerine inşa edildiği görülür. Burada dikkat çeken en önemli noktanın gençlik, kadın, aile konularını ele alan dizilerin yoğun olarak gösterişçi tüketim üzerinden yazılması, çekilmesi ve kurgulanmış olmasıdır. Bu çalışmada televizyonun tüketim kültürüne üzerine etkisi gösterişçi tüketim çerçevesinde ele alınmıştır. Teorik çalışmanın oluşturduğu temel üzerine inşa edilen örnek dizinin çözümlemesi eleştirel söylem analiz yöntemi ile yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tüketim, Tüketim Kültürü, Televizyon Dizileri.

ABSTRACT

Television is a magical device in front of which we spend our time for three hundred and sixty-five days of the year, and that helps us decide what to eat, what to drink, what to wear, where to go, and what to think about shaping and guiding our lives. This device allows us sometimes to laugh, sometimes to think, to be sad, sometimes to feel anger, sometimes to question, but mostly, have fun. With so many functions, television is the medium where the word to be told, the song to be played, the emotion to be conveyed, the commodity to be sold, the information to be given to the society, the public opinion to be created, briefly, the story to be told to the society are written, fictionalized and explained.

In this medium, series must be mentioned under a separate title. Series has become a program phenomenon with which the audience determines lifestyles, identifies with leading actors, learns about fashion, eats, drinks, wears, and spends the money according to the information received from television. When we consider the contents of the series broadcast in our country in recent years, it is seen that series is established on consumption and conspicuous consumption phenomenon. Here, the most important point that attracts the attention is that the series that deal with youth, women and family are written, drawn and edited through intense conspicuous consumption.

In the present study, the effect of television on consumer culture has been discussed in the context of conspicuous consumption. The analysis of the sample series, which the study was built on in theoretical terms, was made with the Critical Discourse Analysis Method.

Keywords: Consumption, Consumption Culture, Television Series.

DEMOKRATİK DEĞERLERDE MEDYANIN ROLÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME
AN ANALYSIS OF THE ROLE OF MEDIA IN DEMOCRATIC VALUES**Onur TAYDAŞ***Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi***Hale SERT***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Yüksek Lisans***ÖZET**

Modern toplumlarda demokrasinin en önemli enstrümanı olan medya, demokratik bir sistemin kendi ideallerini gerçekleştirebilmek için muhtaç olduğu araçların da başında gelmektedir. En basit bir tanımlama ile demokrasinin “halkın iktidarı” anlamına geldiğini söylemek mümkün ise de vakıa, demokratik yönetimlerde de yönetenler ve yönetilenler olmak üzere iki ayrışık kesimin varlığını zorunlu kılmaktadır. Ancak yönetenlerin yönetme erkini yönetilenlerden alma ve onlar adına hareket etme zorunluluğu, bir aracı sistem olarak medyanın önemini hayati bir noktaya taşımıştır. Demokratik bir sistemin teminatı olarak kabul edilen özgür, bağımsız ve sorumlu bir medya sisteminin varlığı, tüm kurum ve kurallarıyla demokrasinin tahkim edilebilmesi için hayati bir önem taşımaktadır. Medyanın temel işlevi olarak kabul edilen “gözcülük” rolü, vatandaşlar adına siyasal karar alıcıları denetleme işlevi olarak demokratik toplum ideallerine hayatiyet vermektedir. Medyanın bir başka temel fonksiyonu ise toplumda bir şekilde varlık bulabilmiş her türden düşüncenin ifade edilmesine imkân vererek bir “serbest düşünce pazarı” oluşturmaktır. Ancak aynı zamanda ekonomik bir örgütlenme olması dolayısıyla medya faaliyetleri, daha baskın olan ekonomik hedefler tarafından belirlenmektedir. Ekonomik çıkaralar ve bağlantılar etrafına yapılanan medya sistemleri, medya içeriklerinin tamamıyla tüketime odaklı reflekslerle şekillenmesine yol açmaktadır. Bu durum, medyanın demokrasiye hizmet ideallerinden uzaklaşması sonucunu doğurmaktadır. Medya, ekonomi ve siyaset arasındaki karşılıklı çıkar ilişkileri, medyanın gittikçe demokratik ideallere zarar veren bir faaliyet alanına dönüşmesine yol açmıştır. Bu durum yalnızca medya için değil demokrasinin kendisi için de ağır bir meşruiyet bunalımı doğurmaktadır.

Bu çalışmada, medyanın hizmet ettiği varsayılan demokratik ideallerle hâlihazırda geçerli olan medya pratikleri arasındaki çatışmalara değinilmiş; gelişmiş bir demokraside demokratik işleyişi güçlendiren bir katkı sunması beklenen medyanın, kendisinden beklenen hedefleri gerçekleştirebilmesinin önündeki engeller üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Medya, Siyaset, Rekabet, Demokrasi.

ABSTRACT

Media, which is the most important instrument of democracy in modern societies, is one of the tools that a democratic system needs in order to realize its own ideals. In the simplest definition, although it is possible to say that democracy means “the power of the people”, it in fact necessitates the existence of two divergent segments in democratic administrations: rulers and ruled. However, the necessity of the governors to take the governing power from the governed and act on their behalf has brought the importance of the media as a mediating system to a vital point. The existence of a free, independent and responsible media system which is accepted as the guarantee of a democratic system is of vital importance for the arbitration of democracy with all its institutions and rules. The role of “watchdog” which is accepted as the main function of the media, gives vitality to the ideals of democratic society as a function of controlling political decision-makers on behalf of citizens. Another basic function of the media is to create a free market of thought by allowing all kinds of ideas to be expressed in society in some way. However, since it is also an economic organization, media activities are determined by the more dominant economic objectives. Media systems built around economic interests and connections lead to the shaping of media contents with purely consumption-oriented reflexes. This situation results in the media's distancing from the ideals of serving democracy. The mutual interest relations between the media, economy and politics have led to the media becoming increasingly a field of activity that

undermines democratic ideals. This creates a severe crisis of legitimacy not only for the media but also for the democracy itself.

In this study, the conflicts between the democratic ideals presumed to be served by the media and the current media practices are mentioned; and the obstacles to the achievement of the objectives expected by the media, which is expected to make a contribution to strengthen democratic functioning in a developed democracy, are emphasized.

Keywords: Media, Politics, Competition, Democracy

24 HAZİRAN 2018 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİM KAMPANYALARI SÜRECİNDE SİYASİ PARTİLERİN KULLANDIKLARI NEFRET SÖYLEMİ THE USE OF HATE DISCOURSE OF POLITICAL PARTIES IN THE PROCESS OF 24 JUNE 2018 PRESIDENCY ELECTION CAMPAIGNS

Onur TAYDAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Seren İLDİZ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Yüksek Lisans

ÖZET

İnsanın diğer canlılara nazaran farklı özellikleri bulunmaktadır. Bu özelliklerin başında da duygulara sahip olması gelmektedir. Nefrette insanın duyguları içerisinde en güçlü olanlardan birisidir. Öyle ki; çok şiddetli olan bu duygu; insanın gün içerisinde yaptığı konuşmalarda söylemlerine yansımaktadır. Bu söylemlerin temel özellikleri kızgınlık ya da öfkeyle söylenen birçok sözden öte karşdakini ötekileştirme, hakaret etme, aşağılama, hedef gösterme gibi birçok ifadeyi içinde barındırmasıdır. Kuşkusuz belli bir amaç doğrultusunda yapılan bu söylemler toplum tarafından çoğu zaman karşılık bulabilmektedir. Bu nedenle nefret söylemi, Dünya’da ve ülkemizde hayatın her alanında kendini hissettiren bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle siyaset nefret söylemlerinin son dönemde yoğunlaştığı bir alan olarak değerlendirilmektedir. Siyasi aktörlerin günümüzde seçim kampanyalarında kitle iletişim araçları vasıtasıyla yaptıkları, yazılı ve görsel basında yayınlattıkları konuşmalarındaki temel amaç topluma yön vermek ve çoğunluğu kendi taraflarına çekebilmektir. Bu bağlamda seçim kampanyaları büyük önem taşımaktadır. Ancak her seçim döneminde olduğu gibi siyasi partiler seçim kampanyalarında kendi ideolojilerini yayma doğrultusunda karşı tarafı ötekileştirme, düşmanlaştırma stratejisine başvurmaktadır. Buradan hareketle yapılan bu çalışmada 24 Haziran 2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimi adaylarının son bir haftalık kampanya döneminde yaptıkları 17-23 Haziran arası mitingler içerik analizine tabi tutularak incelenmiştir. 4 farklı siyasi parti: AK Parti/MHP, CHP, İYİ Parti liderlerinin ve Cumhurbaşkanlığı adaylarının aynı süre içerisindeki miting konuşmaları nefret söylemine göre incelenmiştir. Çalışma sonucunda bütün siyasi parti liderlerinin ve Cumhurbaşkanlığı adaylarının nefret söylemine başvurduğu görülmüştür. Liderler ve adaylar genellikle parti yaşamında geçmişte yaşanan olaylar ve yapılan çalışmalar üzerinden karşılıklı olarak eleştiride, hakarete ve nefret söylemde bulunduğu gözlenmiştir. Nefret söyleminde siyasi partilerin genel olarak en çok kullandıkları kelimeler ise; “yalan”, “iftira”, “yıkım ekibi”, “israf”, “yolsuzluk” ve “terör” olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Nefret, Söylem, Siyasal Partiler, Seçim Kampanyaları

ABSTRACT

Human beings have different characteristics compared to other living things. One of the most important features of this is to have feelings. Hate is one of the most powerful of human emotions. Such that; this feeling is very violent; it is reflected in the discourses of people during the day. The main features of these discourses are that they contain many other expressions such as marginalizing, insulting, humiliating and targeting. Undoubtedly, these discourses made for a specific purpose can often be reciprocated by the society. Therefore, hate speech emerges as a phenomenon that makes itself felt in all areas of life in the world and in our country. In particular, politics is considered as an area where hate speech has intensified recently. The main purpose of the political actors' speeches in mass media, in the written and visual media, is to direct the society and attract the majority to their sides. In this context, election campaigns are very important. However, as in every election period, political parties resort to the strategy of marginalizing and antagonizing the other party in the direction of spreading their own ideologies in the election campaigns. In this study, the June 17-23 June 2014 Presidential Election candidates' rallies conducted during the last one-week campaign period were analyzed by content analysis. Four different political parties: AK Party / MHP, CHP, GOOD Party leaders and Presidential candidates' speeches during the same period were examined according to hate speech. As a result of the study, it was seen that all political party leaders and Presidential candidates applied to hate speech. It was observed that leaders and candidates generally criticized, insulted and hate speech based on past

events and studies in party life. The most commonly used words of political parties in hate speech are; “Lie”, “slander”, “destruction team”, “waste”, “corruption” and “terror”

Keywords: Hate, Discourse, Political Parties, Election Campaigns

MAARİF SÂLNÂMELERİNE GÖRE SİVAS'TA GAYRİMÜSLİMLERİN EĞİTİMİ (1898 - 1903)

NON-MUSLUM PEOPLES EDUCATION IN SIVAS ACCORDING TO THE MAARIF SALNAMES
(1898 - 1903)

Osman Kubilay GÜL

Doç. Dr. Cumhuriyet Üniversitesi

Mehtap KEÇE

Yüksek Lisans Öğrencisi, Cumhuriyet Üniversitesi

ÖZET

Kelime olarak yıllık manasına gelen salnameler, Osmanlı Devlet'inde merkezi yönetimin, nezaretlerin, askeri kurumların, vilayetlerin, bazı özel kurumların ve kişilerin yılda bir kere bilgilendirme amaçlı yayınlamış oldukları belgelerdir. Her ikisi de Farsça kökenli olan ve yıl anlamına gelen 'sal', yazılı şey, mektup anlamına gelen 'name' kelimelerinin birleştirilmesi ile ortaya çıkmıştır. Bu eserler kabaca resmi ve özel olarak iki grupta sınıflandırılmıştır. Resmi salnameler devlet, nezaret ve vilayet olarak üç başlık altında incelenmiştir. İkinci grup ise Özel Salnamelerdir. Özel konulu kişi veya kuruluşlara ait yayınlardır.

İlk defa 1263 (1847) yılında yayınlanmaya başlayan devlet salnameleri Cumhuriyet Döneminde de 1912 yılına kadar düzenli bir şekilde yayınlanmaya devam etmiştir. Vilayet salnameleri ise ilk defa 1283 (1866) yılında Bosna'da yayınlanmıştır. Bu salnameler bulunduğu vilayetin, idari yapısı, memuriyetleri, mahalli bilgileri, ticari faaliyetleri, nüfusu ve vilayetin eğitim ve öğretimi hakkında bilgi vermektedir. Çalışmaya konu olan Maarif Salnameleri, ilk olarak II. Abdülhamit döneminde kaleme alınmıştır. Toplam altı kez yayınlanan salnameler, Osmanlı Devletinin eğitim sistemi hakkında detaylı bilgiler içermektedir. Bu açıdan Osmanlı maarifi ile ilgili çalışma yapan araştırmacılar için vazgeçilmez kaynaklar olmuşlardır. Bu çalışmada 1316 (1898), 1317 (1899), 1318 (1900), 1319 (1891), 1321 (1893), tarihli Maarif Salname'lerinden faydalanılarak günümüz idari sınırlarına göre Sivas ilinde yer alan gayrimüslim okulları hakkında bilgi verilmesi hedeflenmektedir. Yabancıların açtığı okulların genellikle gayrimüslim tebaaya hizmet vermesi nedeniyle, bunlar da çalışmanın konusuna dahil edilmiştir. Okulların ismi, buldukları yerleşim yeri ve mahalleleri, ruhsat tarihleri, öğretim elemanlarının isimleri, verilen dersler, görevli ve öğrenci sayıları hakkında bilgi verilerek, Osmanlı son döneminde Sivas'ta gayrimüslim tebaanın eğitim durumu hakkında yapılacak çıkarımların bilim dünyası ile paylaşılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Salname, Maarif Salnamesi, Sivas, Eğitim – Öğretim, Gayrimüslim.

ABSTRACT

The yearly verbs are the documents that the central government, the custody, the military institutions, the provinces, some private institutions and individuals have published annually. 'Sal', both of which have and meaning year, have come up with the merging of the words written by the 'name' meaning the letter. These works are roughly classified in two groups as official and private. The official declarations were examined under three headings as state, supervision and province. The second group is the Private Salnames. Publications of persons or organizations with special theme.

The governmental deliveries, which started to be published in 1263 (1847) for the first time, continued to be published regularly in the Republican Period until 1912. The provincial salutes were first published in Bosnia in 1283 (1866). They provide information on the administrative structure, civil servants, local information, commercial activities, population and the education and training of the province.

Education Salnames, which is the subject of the study, It was written during the reign of II. Abdülhamit. A total of six times published information about the education system of the Ottoman State contains detailed information. In this respect, they have been indispensable sources for the researchers working on Ottoman education. In this study 1316 (1898), 1317 (1899), 1318 (1900), 1319 (1891), 1321 (1893),

based on the Salnames of the date of use according to the administrative boundaries of the province of Sivas in the province of non-Muslim schools are aimed to provide information about. As the schools opened by foreigners often serve non-Muslim subjects, they are also included in the subject of the study. The name of the schools, the place of residence and neighborhoods, license dates, names of lecturers, given information about the ledocational status of non- muslim subjects in the last period of the otoman period mosa is aimed tos hare with the world of science.

Keywords: Salname, Maarif Salnames, Sivas, Edication, Non-Muslim.

WHAT LESSONS CAN THE WOMEN CANDIDATES FOR THE 2020 PRESIDENTIAL ELECTION LEARN FROM THE FAILED 2016 PRESIDENTIAL CANDIDACY OF HILLARY CLINTON?

Seda YAZGAN HADZIBULIC

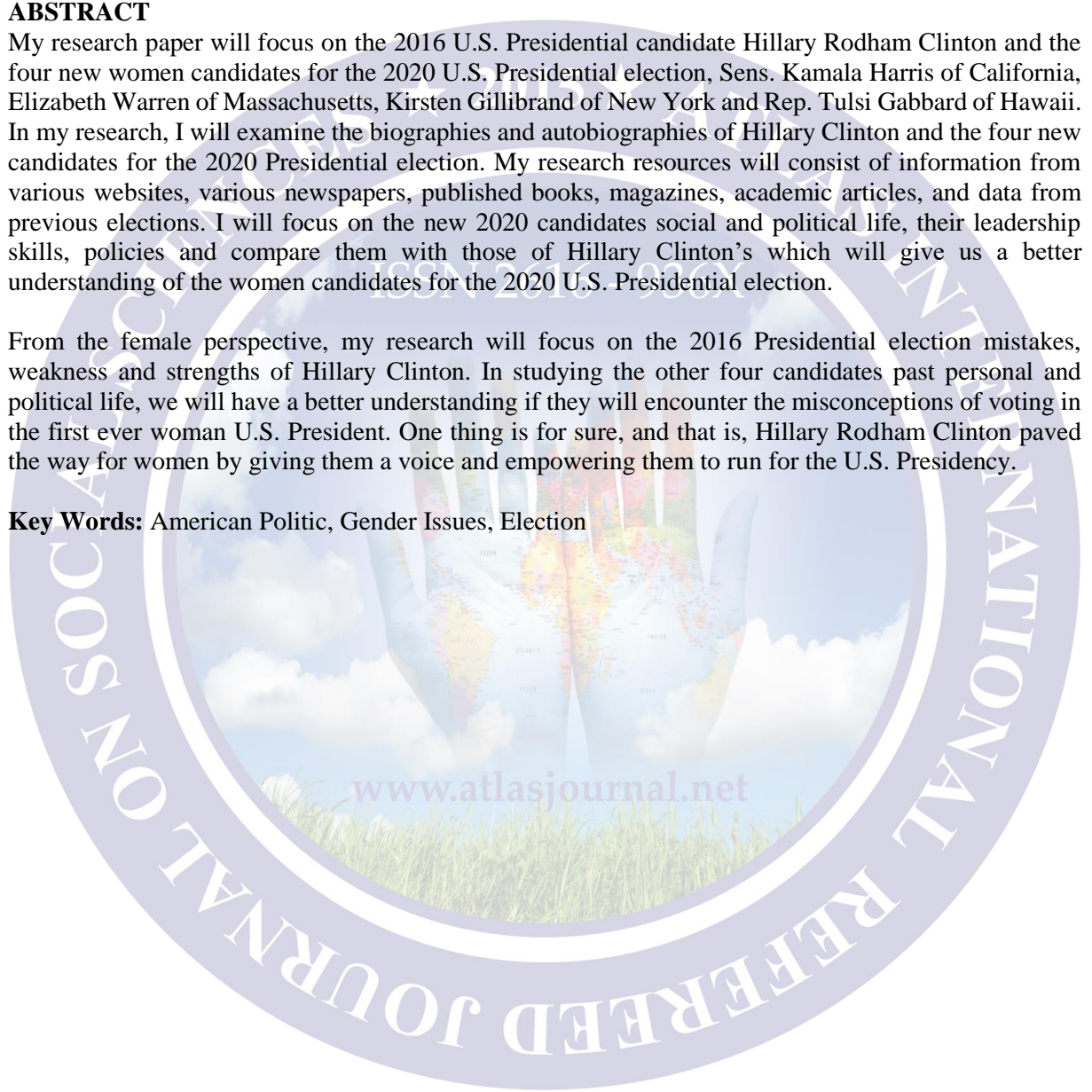
NEIU (Northeastern Illinois University)

ABSTRACT

My research paper will focus on the 2016 U.S. Presidential candidate Hillary Rodham Clinton and the four new women candidates for the 2020 U.S. Presidential election, Sens. Kamala Harris of California, Elizabeth Warren of Massachusetts, Kirsten Gillibrand of New York and Rep. Tulsi Gabbard of Hawaii. In my research, I will examine the biographies and autobiographies of Hillary Clinton and the four new candidates for the 2020 Presidential election. My research resources will consist of information from various websites, various newspapers, published books, magazines, academic articles, and data from previous elections. I will focus on the new 2020 candidates social and political life, their leadership skills, policies and compare them with those of Hillary Clinton's which will give us a better understanding of the women candidates for the 2020 U.S. Presidential election.

From the female perspective, my research will focus on the 2016 Presidential election mistakes, weakness and strengths of Hillary Clinton. In studying the other four candidates past personal and political life, we will have a better understanding if they will encounter the misconceptions of voting in the first ever woman U.S. President. One thing is for sure, and that is, Hillary Rodham Clinton paved the way for women by giving them a voice and empowering them to run for the U.S. Presidency.

Key Words: American Politic, Gender Issues, Election

ÇİFTÇİLERİN FARKLI ÜRETİM TEKNİKLERİNİ UYGULAMA KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ (TOKAT İLİ KAZOVA YÖRESİ ÖRNEĞİ) FARMERS' THOUGHTS ON APPLYING DIFFERENT PRODUCTION TECHNIQUES (TOKAT PROVINCE KAZOVA REGION EXAMPLE)

Bilge GÖZENER

Doc. Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Serkan YILDIRIM

Ziraat Mühendisi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi

ÖZET

Değişen ve gelişen günümüz dünyası her alanı etkilediği gibi işletmelerde etkilenmektedir. Tarımsal işletmelerin vazgeçilmez ögesi olan çiftçilerinde bu değişime uyum sağlaması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda, çiftçiler farklı üretim tekniklerini kullanarak işletmelerdeki karlılığı ve üretim faaliyetlerini daha verimli hale dönüştürme şansına sahip olmaktadır. Bu çalışmada Tokat ilinde tarımsal faaliyetin yoğun olarak yapıldığı Kazova bölgesinde 6 köy (Büyükbağlar, Küçükbağlar, Akyamaç, Emirseyit, Guryıldız, Kemalpaşa) araştırmanın ana popülasyonunu oluşturmuştur. Kayıtlı çiftçilerin %20'si (105) ile görüşülerek yapılan anketlerden elde edilen veriler frekans ve yüzde dağılımlarıyla yorumlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmada üreticilerin %83'ünün farklı üretim tekniklerine açık olduğunu belirtmesine rağmen diğer sorulara verdikleri cevaplar ile bu durumun çeliştiği gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşletme Karlılığı, Üretim Faaliyetleri, Farklı Üretim Teknikleri

ABSTRACT

Today's changing and developing world affects all fields; also, enterprises are affected by it. The necessity of the farmers who are the essential parts of agricultural enterprises to harmonize with this change has emerged. Accordingly, farmers have the chance to transform the profitability and production activities in enterprises into more efficient ways by using different production techniques. In this study, 6 villages (Buyukbaglar, Kucukbaglar, Akyamac, Emirseyit, Guryildiz, Kemalpaşa) in Kozova region of Tokat province, where agricultural activities are heavy, form the main population of the study. The data collected from the surveys conducted by interviewing 20% (105) of the registered farmers were tried to be interpreted with their frequency and percentage distributions.

Although 83% of the producers told that they are open to different production techniques, it was observed in the study that this situation contradicts with the answers given for the subsequent questions.

Key Words: Profitability of the Enterprise, Production Activities, Different Production Techniques

EKONOMİK REFAH YÜKSELİŞİNDE MİLLİ GELİR-KİŞİSEL SERVET ETKİSİ TARTIŞMASI GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP) – PERSONAL WEALTH DEBATEI IN ECONOMIC PROSPERITY RISING

Salih BARIŞIK

Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Mücella BURSAL

Öğr. Gör., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Berrak TEKGÜN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

ÖZET

Ekonomi politikasının temel amacı milli gelir seviyesini artırmaktır. Daha çok üretmek ve tüketmek anlamına gelen milli gelir artışı insanoğlunun mutluluk-ekonomik refahını yükseltecektir. Ülkelerin refah düzeyini yansıtan elde ettikleri kişi başına milli gelir mi yoksa o ülke bireylerinin sahip olduğu kişi başına servet varlığı mıdır? sorusu son yıllarda ilgi çeken konulardan olmuştur. Bir ülkedeki kişisel servetin (1 milyon dolardan daha fazla servet sahibi olanlar kişi sayısı dolaylı ölçü olarak kullanılıyor) ölçü olarak kullanımı Dünya Bankasının 2018 tarihli raporunda ekonomik gelişme ve sürdürülebilirlik için GSYİH yerine kişisel servetin kullanımıyla ön plana çıkmıştır.

Dünya Bankası raporuna göre, gelişmiş ülkelerde toplam servet içerisinde beşeri sermaye en büyük payı alırken, düşük gelirli ülkelerde doğal kaynaklar toplam servetin yarısını oluşturmaktadır. Bu paylar, ülkeler arasında büyük farklılıklar gösterirken yüksek gelirli OECD ülkelerinde kişi başına düşen servet düşük gelirli ülkelere göre 52 kat daha fazladır. OECD ülkelerinde doğal kaynakların servetteki payı %3 iken, bu oran düşük gelirli ülkelere göre 3 kat fazladır. Gelişmiş ülkeler ile düşük gelirli ülkeler arasındaki toplam servet büyüklüğü farkı tahminlerin çok üzerindedir.

Bu tanımlamalar ışığında serveti, ülke milli gelir düzeyi veya kişi başına milli gelir kıyaslamasının ötesinde milyoner birey sayısını da bir başka kıstas olarak kullanmak mümkün müdür? sorusuna cevap aranmaktadır. CAP (Gemini Ernst & Young) şirketinin yaptığı araştırmaya göre dünyada 7,2 milyon insan 1 milyon doların üzerinde servete sahiptir. Ülkelerin toplam servet büyüklüğü ve kişi başına düşen servet miktarı ile milyoner sayısı arasında kesin bir bağ bulunmamaktadır. Türkiye’de en yüksek gelir grubunda 2200 aile yaşamaktadır. Dünya zenginlerinin paralarını yatırdığı İsviçre bankalarından Wealth-X UBS, milyonerlerin en çok bulunduğu 15 ülkeyi sıralamıştır. Birinci sırayı ABD alırken Türkiye bu sıralamada dünya devleri arasına girerek 12. sıraya yerleşmiştir. Yapılan çalışmalar toplam servet ve kişi başına servet ile milyoner sayısı arasında bir bağ bulunabilirken kişi başına milli gelir arasındaki ilişkiler farklı boyutlardadır. Çalışmamız bu boyutları tartışacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Servet, Kişi Başına Milli Gelir, Ekonomik Refah

ABSTRACT

The main purpose of the economic policy of mankind and hence economic policy is to be happy-welfare by producing and consuming more to increase the level of national income. The question of “Whether the GDP per capita or the total wealth-per-person of a country reflects the national income and the income-welfare of countries?” has been one of the popular topics of interest in recent years. In the 2018 World Bank Report, the use of personal wealth as a measure of the per capita wealth in a country (the number of people with wealth more than 1 million \$ is used as an indirect measure) was further highlighted by the use of personal wealth instead of GDP for economic progress and sustainability.

According to the World Bank Report, while human capital constitutes the largest component in total wealth, natural capital constitutes almost half of wealth in low-income countries. According to the same report, there is a significant disparity between countries and individuals. In high-income OECD countries, per capita wealth is 52 times higher than in low countries. Although the share of natural capital

in total wealth is 3% in OECD countries, the natural capital per capita in OECD countries is 3 times higher than in low-income countries. The difference in total wealth between developed countries and low-income countries is well above the estimates.

Based on these definitions, an answer to the question of “Is it possible to use the number of millionaires as another criterion beyond the comparison of wealth, countries or per capita?” is sought. CAP (Gemini Ernst & Young), a worldwide research institution, points out that 7.2 million people have over 1 million \$ in wealth. There is no clear link between the total wealth of countries and the amount of wealth per capita and the number of millionaires. In Turkey, there are 2,200 families living in the highest income group. On the other hand, the famous Swiss Bank Wealth-X UBS, where the riches of the world invest their money, listed 15 countries with the highest number of people have an investment of over 1 million \$. The United States has the top rank, while Turkey is located between the global giants as being 12th in the rankings. While a link between total wealth and per capita wealth and the number of millionaires was found in previous studies, the relations between per capita GDP are in different dimensions. Our study will discuss these dimensions.

Keywords: Personal Wealth, Per Capita Income, Economic Prosperity

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GELİR VE TÜKETİM İLİŞKİSİ ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR İNCELEME

Mücella BURSAL

Öğr. Gör., Cumhuriyet Üniversitesi

Şerife GÖÇER

Dr. Öğr. Üyesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Mehtap BULUT DENİZ

Öğr. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi

ÖZET

Tüketim, iktisadi mal ve hizmetlerin insanların ihtiyaçlarını doğrudan doğruya tahmin etmek üzere kullanılmasıdır. İktisadi mal ve hizmetler ifadesinden anlaşılın, bir bedelin yada bir fiyatın ödendiği mallardır. Herhangi bir fiyat ödenmeksizin elde edilen veya faydalanılabilen mallar tarifin dışında tutulmaktadır. Tüketim malları yiyecek, içecek gibi dayanıksız olan tüketim malları ve otomobil, buzdolabı, konut gibi dayanıklı tüketim malları olarak tasnif edilmektedir. Bireyler ihtiyaçlarını karşılayacak mal ve hizmetleri talep ederken keyfi olarak değil, elde ettikleri gelire göre mal veya hizmet talebini belirlerler. Bireylerin yüksek gelirli olması lüks mallara olan talebi artırırken, düşük gelirli olması düşük mallara yönelmesini sağlar. Araştırmalara göre gelir bireyin satın alma kararını etkileyen en önemli etkenlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelir ile tüketim arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için Engel, Engel Kanunu'nu ortaya çıkarmıştır. Engel, bireylerin geliri yükseldikçe lüks mallara ayrılan bütçedeki payın arttığına, zorunlu olan mallara ayrılan bütçedeki payın azaldığına dikkat çekmiştir. Bir malın herhangi bir birey ya da toplum için lüks ya da düşük bir mal olduğunu gelir esnekliklerine bakarak anlayabiliriz. Eğer bir malın gelir esnekliği birden küçükse zorunlu mal, birden yüksekse lüks mal olduğunu anlayabiliriz.

Bu çalışmamızda üniversite öğrencileri üzerinde yapılan anketlerle Engel kanununun geçerliliği Eviews 10 programında test edilmiştir. Harcama gruplarında yer alan mal veya hizmetlerin hangilerinin zorunlu mal, hangilerinin lüks mal olduğu saptanmıştır. Analizlerde doğrusal, doğrusal logaritmik, logaritmik doğrusal ve tam logaritmik formlar denenerek bunlar arasından en uygun sonuç alınan form tercih edilerek, üniversite öğrencilerinin gelir esneklikleri saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Engel Kanunu, Esneklik, Tüketim, Zorunlu Mal, Lüks Mal

ABSTRACT

Consumption is where the goods and services are to predict directly. Economic goods and services are understood to mean a price or a price is paid goods. Goods that are obtained or exploited at any price are excluded from the description. Consumption goods are expressed as consumer goods which are not durable like food, beverages and durable consumer goods such as cars, refrigerators and dwellings. When demanding goods and services to meet the needs of individuals, they determine the demand for goods or services, not arbitrarily, but according to their income. The fact that individuals have high incomes increases the demand for luxury goods and low income makes them turn to low goods. According to research, income is one of the most important factors affecting the purchasing decision of the individual. In order to reveal the relationship between income and consumption, Engel has introduced the Engel Law. Engel, as the income of individuals increased, the share of budget allocated to luxury goods increased, the share of the budget allocated to the necessity of the reduced budget. We can understand by looking at income elasticities that a good is a luxury or a low commodity for any individual or community. If the income elasticity of a commodity is smaller than one, we can understand that it is compulsory goods and higher if it is higher.

In this study, the validity of the Obligation Law was tested in the Eviews 10 program with the surveys conducted on university students. The goods or services included in the expenditure groups were found to be compulsory goods and which were luxury goods. In the analyzes, linear, linear logarithmic,

logarithmic linear and full logarithmic forms were tried and the most appropriate result was chosen and the income elasticities of university students were determined.

Keywords: Engel Law, Elasticity, Consumption, Compulsory Goods, Luxury Goods

SEÇİLMİŞ DEĞİŞKENLER VE YAŞLANMANIN SAĞLIK HARCAMALARINA OLAN ETKİSİ: KIRILGAN BEŞLİ ÖRNEĞİ THE EFFECT OF AGING POPULATION AND SELECTED VARIABLES ON HEALTH EXPENDITURES: SAMPLE OF FRAGILE FIVE

Aliyakezi YIDIRESİ

Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Mezunu

Eyyup ECEVİT

Doç. Dr. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü

ÖZET

Yaşlanan nüfusun sağlık harcamalarında artışa neden olduğunu ortaya koyan çok sayıda çalışma olmasına rağmen çalışmaların ortak bir sonuca ulaştığı söylenemez. Bu durumun temel nedeni, yaşlanan nüfusun neden olduğu sosyal, ekonomik ve toplumsal sorunlara çözüm önerilerinde ülkelerin ortak bir kanaate varamamış olmaları olabilir. Çalışmanın amacı literatürden yararlanarak kırılğan beşli olarak tanımlanan ülkelerde yaşlanan nüfusun sağlık harcamaları üzerindeki etkisini seçilmiş göstergeler üzerinden belirlemektir. Literatür, yaşlanan nüfusun kronik bakım harcamalarını orta derecede artırırken uzun süreli bakım harcamalarını önemli ölçüde artırdığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, yaşlı erişkinlerin ölümünden önceki birkaç yıldaki sağlık harcamalarının diğer yaşlı gruptan daha yüksek olduğu görülmüştür. Kırılğan beşli ülkelerinde ise nüfusun hızla yaşlandığı ve yaşlanan nüfusun sağlık harcamalarını önemli ölçüde artırdığı ifade edilebilir. Yapılan çalışmalar ve araştırmalar irdelendiğinde, sağlık harcamasının artmasında önemli faktörlerden biri de nüfusun giderek yaşlanmasıdır. Nüfusun bu denli hızla yaşlanmasında ise son 50 yılda yaşanan hızlı teknolojik gelişmelerle beraber daha sağlıklı yaşam koşullarının oluşması; Antibiyotiklerin keşfi ile bulaşıcı hastalıkların etkinliğini yitirmesi; insanların eğitim düzeylerinin yükselmesi, sağlık hizmetlerinin gelişmesi ve toplumun sağlık durumunda iyileşmenin sağlanması, bebek ölüm hızının düşmesi ve yaşam süresinin uzaması sayılabilir. Bundan sonraki çalışmalarda ülkeler bazında yaşlanan nüfus içerisinde ölümden bir iki yıl öncesine ait sağlık harcamalarının payı saptanabilir. Politika yapımcıların bu duruma olan ilgileri artırılarak çözüm önerileri sunulabilir.

Anahtar kelimeler: Yaşlanan Nüfus, Sağlık Harcaması, Kırılğan Beşli, 65 Yaş Üzeri Nüfus, 0-14 Yaş Grubu

ABSTRACT

Although there are many studies exhibiting that the aging population causes an increase in health expenditures, it cannot be said that the studies have reached a common result. The main reason for this situation may be that the countries have not arrived a common opinion in their suggestions for solving the social, economic and additive problems caused by the aging population. The aim of this study is to determine the effect of aging population on health expenditures at the fragile five countries by using the selected indicators. The literature shows that population aging reasonably increases expenditures on acute care and seriously increases expenditures on long-term care. In addition, the health expenditures of a few years before the death of older adults are higher than the other elderly group. It can be stated that in the fragile five countries, the population is rapidly aging and the aging population significantly increases the health expenditures. When the studies are examined, it is seen that one of the important factors in increasing health expenditure is the aging of the population. The rapid aging of the population in the last 50 years with rapid technological developments in the formation of healthier living conditions; discontinuation of infectious diseases by the discovery of antibiotics; increased levels of education of the people, improvement of health services and improvement of health status of the society, decrease in infant mortality rate and prolongation of life. In the following studies, the share of the health expenditures of the population, which is one or two years before the death, can be determined within the aging population. Policymakers' interest in this situation can be increased and solutions can be offered.

Keywords: Ageing population, healthcare expenditure, Fragile Five, Population Over 65 Years, 0-14 Age Population

BEYPAZARI VE SAFRANBOLU'DA KÜLTÜR TURİZMİNİN YEREL EKONOMİK KALKINMAYA ETKİSİ THE EFFECT OF CULTURAL TOURISM ON LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT IN BEYPAZARI AND SAFRANBOLU

Demet EROL

Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi

Ahmet Sencer KAHRAMAN

Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi

ÖZET

Turizm, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin en önemli gelir kaynaklarından biri olarak dikkat çekmektedir. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler sahip oldukları tarihi, kültürel ve doğal varlıklarını cazibe merkezlerine dönüştürmek suretiyle yeni turizm alanları ortaya koymaktadır. Özellikle geleneksel dokunun korunduğu, tarihi ve kültürel çevreye sahip Beypazarı ve Safranbolu örnekleri bu cazibe merkezlerinin başında gelmektedir.

Bu çalışma kültür turizminde benzer gelişim gösteren, özellikle yerel unsurların ön planda tutulduğu, geleneksel dokunun korunmasına dayalı bir turizm anlayışı olan yerleşim yerlerinde kültür turizminin yerel ekonomik kalkınmaya etkisinin araştırılmasını amaçlamaktadır. Kültür turizmine bağlı yerel kalkınmada iki önemli örnek olan Beypazarı ve Safranbolu ele alınmıştır. Seçilen iki örnek kentte kapsamlı anket çalışması yapılarak sonuçlar karşılaştırılmıştır. Beypazarı'nın örnek olarak seçilmesinin nedeni, yerel yönetimlerin rolü, Safranbolu'nda ise turizm ivmesinde UNESCO'nun rolü olmasıdır. Hemen hemen eş zamanlı başlayan turizm faaliyetlerinde birinin yerel diğerinin küresel dinamiklerinin sonuçları tartışılmaktadır. İki örneğin seçiminin diğer gerekçesi ise; her iki kentte de tarihsel ve kültürel özelliklerin korunması ile kent kimliği korunmuş ve turizmin geliştirilmesine yönelik girişimler başlatılmış, yerel ekonomide turizm sektörünün gelişmesine ciddi gelişmeler görülmeye başlanmıştır. Beypazarı'nda ilk olarak Kültür Bakanlığı 1995 yılında tarihi evlerin bulunduğu Alaaddin Sokak'ta 13 evin cephesinin yenilenmesini içeren 'Sokak Sağlıklaştırma Projesi' başlatılmıştır. İkinci adım olarak 1999 yılında göreve gelen Belediye Başkanı "Beypazarı evlerinin korunarak kültürünün yaşatılması" temel vizyonu olarak görmüş ve buna göre adımlar atmıştır. Bu vizyon çerçevesinde kısa bir süre içinde tarihsel ve kültürel özelliklerin korunması ile kent kimliğinin vurgulanması ve turizmin geliştirilmesine yönelik girişimler başlatılmış, yerel ekonomi de turizm sektörünün gelişmesine ciddi gelişmeler görülmeye başlanmıştır. Safranbolu'da ise Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun kenti 1975 yılında kentsel sit alanı ilan etmesi ile başlayan turizm hareketliliği, UNESCO tarafından 17 Aralık 1994'de Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilmesi ile yerel ekonomiye katkısı artmıştır.

Bu çalışmada turizm gelişiminin yerel ekonomiye olan etkileri istatistiki veriler, çeşitli kurum ve kuruluşlar ile yapılan görüşmeler ve ziyaretçi/işletmeci anketleri ile değerlendirilmektedir. Sonuç olarak Beypazarı ve Safranbolu örneklerinden yola çıkarak, turizm ile yerel ekonomik kalkınmanın sağlanmasında öne etkenlerin değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür Turizmi, Yerel Ekonomik Kalkınma, Beypazarı, Safranbolu

ABSTRACT

Tourism is one of the most important sources of income in developed and developing countries. They have history in developing countries such as Turkey, cultural and natural assets by converting to the new tourism attraction centers reveals areas. Especially Beypazarı and Safranbolu cases, where the traditional texture is preserved and which have a historical and cultural environment, are among the main attraction centers.

The aim of this study is to investigate the effects of cultural tourism on local economic development in settlements which show similar development in cultural tourism, especially with local elements in the foreground and a tourism approach based on the protection of traditional texture. Beypazarı and

Safranbolu which are two important cases in local development related to cultural tourism are discussed. A comprehensive survey was conducted in two selected cities and the results were compared. The reason why Beypazarı was chosen as an example is the role of local governments and UNESCO's role in tourism acceleration in Safranbolu. In the tourism activities that started almost simultaneously, the results of one local and the other global dynamics are discussed. The other reason for the selection of two samples; In both cities, the preservation of historical and cultural characteristics, the identity of the city was preserved and initiatives to improve tourism were initiated, and serious developments began to be seen in the development of the tourism sector in the local economy. Firstly Ministry of Culture in Beypazarı was initiated in 1995, a street sanitation project covering the renovation of 13 houses on Alaaddin Street where historical houses are located. As the second step, the Mayor, who took office in 1999, regarded Beypazarı houses as the main vision of preserving and preserving the culture, and steps were taken accordingly. Within the framework of this vision, initiatives have been started to protect the historical and cultural characteristics and to emphasize the identity of the city and to develop tourism in a short period of time, and serious developments have started to be seen in the development of the tourism sector in the local economy. In Safranbolu, tourism mobility started when the High Council for the Protection of Cultural and Natural Heritage declared the city as an urban protected area in 1975, and its contribution to the local economy.

In this study, the effects of tourism development on local economy are evaluated with statistical data, interviews with various institutions and organizations and visitor / operator surveys. As a result, leading factors will be evaluated in terms of tourism and local economic development based on Beypazarı and Safranbolu cases.

Keywords: Culture Tourism, Local Economic Development, Beypazarı, Safranbolu

**GEÇİŞ EKONOMİLERİNDE SİYASAL ÖZGÜRLÜK ÜZERİNE EKONOMİK BÜYÜME VE
DIŞA AÇIKLIĞIN ETKİLERİ****THE EFFECTS OF ECONOMIC GROWTH AND OPENNESS ON POLITICAL FREEDOM IN
TRANSITION ECONOMIES****Salim ÜRE***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü Lojistik Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi***Khatereh SADEGHZADEH***Dr. Öğr. Üyesi Atatürk Üniversitesi, Oltu Beşeri ve Sosyal Bil. Fakültesi***Çağatay KARAKÖY***Dr. Öğr. Üyesi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İ. İ. B.F. Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Sivas***Ömer Selçuk EMSEN***Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi İİBF, İktisat Bölümü***ÖZET**

Literatürde 1990'ların başında merkezi anlamda planlı ekonomiden serbest piyasa ekonomisine yönelen ekonomiler geçiş ekonomileri olarak adlandırılmıştır. Buna bağlı olarak geçiş süreci içerisinde bulunan ülkeler dışa açık büyüme modelini benimsemiş olmalarına karşılık, üretim süreçlerinde yaşadıkları problemlerden dolayı geçiş resesyonu ile karşılaşmışlardır. Bu ülkelerin bir kısmı yapısal problemlerini etkin biçimde çözme yolunda hareket ederek büyüme performanslarını artırırlarken, bir kısmı da geçmişten gelen devlet geleneği ve kurumsallaşma yoksunluğundan dolayı büyüme değil; hatta dramatik küçülmeleri, yüksek-hiper enflasyonu ve işsizliği deneyim etmişlerdir. Dolayısıyla geçiş sürecini hafif atlatılmasında genel anlamda üretim faktörlerinin yeniden organize edilmesinin yanında sahip olunan kurumsal geleneğin ve bunun bir yansıması olan siyasi özgürlüklerin etkin olduğu ileri sürülmektedir. Buna karşılık geçiş sürecinde bir kısım ülkelerde ortaya çıkan olumsuz tabloda kurumsal geleneklerin ve böylece siyasi özgürlüklerin bulunmamasının önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Bu çalışmada sosyoekonomik gelişmişliği besleyen siyasi özgürlüğün tersten okuma yapılarak, siyasi özgürlükler üzerine ekonomik göstergelerin etkilerinin olup olmadığı inceleme konusu yapılmıştır. Böylece geçiş ekonomileri özelinde siyasi özgürlükler üzerine ekonomik büyüme ve dışa açıklığın etkilerinin olumlu olması kuvvetle muhtemeldir. Çalışmada geçiş ekonomilerinde Freedom House'dan elde edilen siyasi özgürlükler verileri ile dışa açıklığın ve büyüme oranlarının etkileri araştırma konusu yapılmıştır. Siyasi özgürlükler verileri 1 ile 7 arasında skorlar aldığından dolayı analizlerde buna uygun olarak Tobit yöntem kullanılması yoluna gidilmiştir. Tobit yöntem ile yapılan analizlerde geçiş ekonomilerinde siyasi özgürlükler ortamındaki iyileşmeyi sadece ülkenin dışa açıklığının olumlu etkilediği tespit edilmiştir, ancak bunun da %16 anlamlılık içerdiği belirlenmiştir. Buna karşılık büyümenin ise olumsuz yönde etkilediği gözlenirken, geçiş sürecindeki ülkelerde yüksek büyümenin adeta siyasi özgürlüklerden vazgeçme gibi bir maliyetinin olduğundan bahsedilebilir. Dolayısıyla yaygın olarak literatürde siyasi özgürlüklerden etkilenen bu iki değişkenin aynı zamanda siyasi özgürlükleri de etkilediği, ancak beklenen aksine, büyümenin olumsuz etkiler yarattığı belirlenmesi yapılmıştır. Böylece geçiş ekonomilerinde giderek dış ticaret yapısında derinleşmelerin siyasi özgürlükler ortamını da desteklediği ve buna bağlı olarak ülke ekonomilerindeki gelişmelerin totaliter rejime kayma olasılığının bertaraf ettiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Siyasi Özgürlükler, Büyüme, Dışa Açıklık.**ABSTRACT**

In the literature, in the early 1990s, economies which were directed from centrally planned economy to free market economy were called transition economies. As a result, although the countries in transition have adopted the open growth economic model, they have experienced a transition recession due to the problems they face in their production processes. While some of these countries increase their growth performance by acting effectively to solve their structural problems, some of them are not growth because of the lack of state tradition and institutionalization from the past; they even experienced dramatic contraction, high-hyperinflation, and unemployment. Therefore, it is argued that in addition to the reorganization of production factors in general, the institutional tradition and political freedoms are

effective in overcoming the transition process. On the other hand, it is thought that the lack of institutional traditions and thus political freedoms play an important role in the negative picture that emerged in some countries during the transition process. In this study, political freedom which feeds socioeconomic development is studied in the reverse and the effects of economic indicators on political freedoms are examined. Thus, the effects of economic growth and openness on political freedoms in transition economies are highly likely to be positive. In this study, relationship between political freedom data obtained from Freedom House and the effects of openness and growth rates in transition economies were investigated. Since the political freedom data scores between 1 and 7, Tobit method was used in the analyzes accordingly. In the analyzes conducted with the Tobit method, it was found that only the openness of the country had a positive effect on the improvement in the environment of political freedoms in transition economies, but this had 16% significance. On the other hand, while growth has a negative impact, it can be said that high growth in transition countries has a cost of giving up political freedoms. Therefore, it has been determined that these two variables, which are widely affected by political freedoms, also affect political freedoms in the literature, but contrary to expectations, growth has negative effects. Thus, it can be said that the gradual deepening of the foreign trade structure in transition economies also supports the environment of political freedoms and consequently, the possibility of the developments in the national economies to shift to totalitarian regime is eliminated.

Keywords: Political Freedoms, Growth, Openness.

OECD ÜLKELERİNDE BORSA VE EKONOMİK ÖZGÜRLÜK İLİŞKİLERİ
RELATIONS ECONOMIC FREEDOM AND STOCK IN THE OECD COUNTRIES**Salim ÜRE***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü Lojistik Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi***Khatereh SADEGHZADEH***Dr. Öğr. Üyesi Atatürk Üniversitesi, Oltu Beşeri ve Sosyal Bil. Fakültesi***Çağatay KARAKÖY***Dr. Öğr. Üyesi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İ. İ. B.F. Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, Sivas***Ömer Selçuk EMSEN***Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi İİBF, İktisat Bölümü***ÖZET**

Finans kapitalin tetiklediği küreselleşme akımını pekiştiren olgular içerisinde, sosyalist bloğun dağılması ve hem siyasal hem de ekonomik liberal sistemin tek genel geçer akçe konumuna gelişini pekiştirmiştir. Bu noktada çok uluslu şirketlerin finansal büyüklüklerinin ve bunun yansıması olarak borsa değerlerinin giderek artması, ülkelerin makroekonomik bileşenlerini de etkiler konuma gelmiştir. Çalışmada 1996 ile 2017 yılları arası için OECD ülkelerinde firmaların borsa değerlerinin gayri safi yurt içi hasılaya oranı ile ekonomik özgürlüklerin alt bileşenleri arasındaki ilişkiler nedensellik testi ile analizi edilmiştir. Bağımsız değişken olarak kullanılan ekonomik özgürlüklerin alt bileşenleri ise finansal özgürlükler, hükümet bütünlüğü, iş özgürlükleri, mülkiyet hakları, parasal özgürlükler, ticaret özgürlüğü, vergi yükü ve yatırım özgürlüklerinden oluşmaktadır. Analizler sonucu elde edilen bulgularda borsa endekslerinin sadece finansal özgürlükler ve ticaret özgürlükleri arasında çift taraflı nedensel ilişkiler yakalanmıştır. Diğer taraftan finansal özgürlüklerle ticari özgürlükler arasında çift yönlü nedensel ilişki bulunmuştur. Buna karşılık mülkiyet hakları ve ticari özgürlüklerden yatırım özgürlüğüne doğru; iş özgürlüğü, hükümet bütünlüğü ve mülkiyet haklarından ticari özgürlüklere doğru; hükümet bütünlüğünden yatırım özgürlüğüne doğru; finansal özgürlük ve vergi yükünden iş özgürlüğüne doğru; vergi yükünden hükümet bütünlüğüne doğru; hükümet bütünlüğünden mülkiyet haklarına doğru; iş özgürlüğünde parasal özgürlüklere doğru tek yönlü nedensel ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla çalışmadan elde edilen bulgularda ekonomik özgürlüklerin girift ilişkiler ağı ile birbirlerini etkilediği gözlenirken, borsa değerlerinin ekonomik özgürlükler içerisinde iş özgürlükleri ile finansal özgürlükleri hem etkilediği hem de onlardan etkilendiğinin belirlenmesi dikkat çekmektedir. Bu durum OECD ülkelerinde ekonominin barometresi konumundaki borsanın daha çok finansal özgürlükler ile iş özgürlüklerini hem etkilemesi hem de etkilenmesinin doğal bir sonucu olarak dolaylı biçimde başta vergi yükü olmak üzere diğer değişkenleri etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Borsa Hacmi, Ekonomik Özgürlükler, Nedensellik Analizi**ABSTRACT**

It caused both the dissolution of the socialist bloc and the transformation of the political and economic liberal system into a single general rule among the facts that reinforce the globalization flow triggered by finance capital. At this point, the increasing of the financial size of multinational companies and stock market values as a reflection of this has also affected the macroeconomic components of the countries. In the study, the causality test was used to analyze the relationships between ratio of the stock exchange values to the gross domestic product of firms and the sub-components of economic freedoms in the OECD countries for 1996 and 2017. The sub-components of economic freedoms used as independent variables are financial freedoms, government integrity, business freedoms, property rights, monetary freedoms, freedom of trade, tax burden and investment freedoms. In the findings obtained from the analyzes, only causal relations between the stock market indices and financial and trade freedoms were found. Also, a two-way causal relationship was found between financial freedoms and commercial freedoms. On the other hand, it is determined that there is one-way causal relations towards to freedom of investment from property rights and commercial freedoms; to commercial freedoms from business freedom, government integrity and property rights; to investment freedom from government integrity; to job freedom from financial freedom and tax burden; to government integrity from tax burden; to

property rights from government integrity; job freedom from financial freedoms. Therefore, it shows that economic freedoms affect each other with the complex network of relations in the findings obtained from the study. Moreover, while it is noteworthy that stock exchange values mutual interact with commercial and financial freedoms. In this context, the mutual interaction between the stock market, which is the barometer of the economy in OECD countries, and financial freedoms and job freedoms is observed. Also as a natural consequence of this, it can be said that it affects other variables, especially tax burden.

Keywords: Stock Exchange Volume, Economic Freedoms, Causality Analysis

**TÜRKİYE’DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARININ BELİRLEYİCİLERİ ÜZERİNE
BİR ÇALIŞMA**

A STUDY ON DETERMINANTS OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN TURKEY

Gökhan KONAT*Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, İİBF, Ekonometri Bölümü***Mehmet TEMİZ***Arş. Gör. Dr., Fırat Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü***ÖZET**

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin karşı karşıya olduğu önemli sorunlardan biri yurtiçi sermaye yetersizliğidir. Büyümenin finansmanı için ihtiyaç duyulan sermayenin sağlanması adına doğrudan yabancı yatırımlar önemli bir rol üstlenmektedir. Doğrudan yabancı yatırımlar yabancı bir ülkede uluslararası yatırımcıların kurulu bir şirketin tamamını satın almak ya da ortak olmak yoluyla veya baştan bir tesis kurması şeklinde tanımlanmaktadır. DYY’lerin gelişmekte olan ülke ekonomilerine; istihdam, rekabet, verimlilik ve teknolojik gelişme gibi konularda sağladıkları faydalar dikkate alındığında, söz konusu yatırımları ülkeye çeken faktörlerin tespit edilmesi önem arz etmektedir.

Bu çalışmada Türkiye’de 1984-2018 yılları arasında doğrudan yabancı yatırımlar ile kişi başı GSYİH, enflasyon oranı (TÜFE), dışa açıklık oranı ve dış ticaret açığı değişkenleri arasındaki ilişki analiz edilmek istenmektedir. Çalışmada, kullanılan veriler TCMB-Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) web sitesinden elde edilmiştir. Çalışmada öncelikle bütün serilerin durağanlıkları Genişletilmiş Dickey-Fuller (ADF) birim kök testi ile incelenmiş ve tüm serilerin birinci farkları alındıktan sonra durağan olduğu gözlenmiştir. Ardından seriler arasında eşbütünleşme ilişkisinin varlığı, Bayer ve Hanck (2012) tarafından önerilen eşbütünleşme testi kullanılarak araştırılmıştır. Yapılan eşbütünleşme testi neticesinde serilerin arasında uzun dönemli ilişkinin olduğu gözlemlenmiştir. Son olarak, serilere Toda-Yamamoto Nedensellik Testi uygulanmıştır. Nedensellik analizi neticesinde doğrudan yabancı yatırımlardan enflasyon oranı ve kişi başı GSYİH’ya doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sermaye Yetersizliği, Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Eşbütünleşme, Nedensellik**ABSTRACT**

One of the major problems faced by developing countries such as Turkey is the domestic capital deficiency. Foreign direct investment plays an important role in supplying the capital needed for financing of growth. Foreign direct investments are defined as acquiring a whole established company or becoming a partner or establishing a facility from the beginning for international investors in a foreign country. It is important to identify the factors that attract these investments to the country, because of their benefits in terms of employment, competition, productivity and technological development of the developing countries.

In this study, relationship between foreign direct investment in Turkey and per capita GDP, inflation rate (CPI) openness, foreign trade deficit variables between the years 1986-2018 were analyzed. The data used in this study obtained from the website of CBT Electronic Data Distribution System (EVDS) and Turkey Statistical Institute (TÜİK). In the study firstly, the stationarity of all series was examined by the Augmented Dickey-Fuller (ADF) unit root test and all series were observed to be stationary after taking the first differences. Then, the existence of cointegration relationship between the series was investigated using cointegration test proposed by Bayer and Hanck (2012). As a result of the cointegration test, it was observed that there was long-term relationship between the series. Lastly, the Toda-Yamamoto Causality Test was applied to the series. As a result of causality analysis, one-way causality relationship was determined from foreign direct investment to inflation rate and per capita GDP.

Keywords: Inadequacy of Capital, Foreign Direct Investment, Cointegration, Causality

YABANCI PORTFÖY YATIRIMLARININ EKONOMİK BELİRLEYİCİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ ECONOMIC DETERMINANTS OF FOREIGN PORTFOLIO INVESTMENTS: CASE OF TURKEY

Gökhan KONAT

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, İİBF, Ekonometri Bölümü

Mehmet TEMİZ

Arş. Gör. Dr., Fırat Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü

ÖZET

Son yıllarda artan finansal serbesleşme ve teknolojik gelişmeler sermaye akımlarının gelişmekte olan ülkelere yönelmesine hızlandırmıştır. Gelişmiş ülkeler güçlü ekonomik ve finansal yapıları ile birlikte yatırımcılara düşük riskle yatırım yapma imkânı sunmaktadır. Ancak, riskin düşük olduğu bu ülke piyasalarında kâr marjları dar olduğu için getiri oranları da düşük seviyelerdedir. Söz konusu ülkelere yerleşik yatırımcılar daha yüksek getiri imkânı sunan gelişmekte olan ülke piyasalarına yatırım yapmaya yönelmektedirler. Portföy yatırımlarının gelişmekte olan ülke ekonomilerinin büyüme ve kalkınmasına sağladıkları faydalar dikkate alındığında, bu yatırımları ülkeye çeken faktörlerin tespit edilmesi oldukça önemlidir.

Bu çalışmada Türkiye’de 1986-2018 yılları arasında gerçekleşen yabancı portföy yatırımları ile çeşitli değişkenler arasındaki nedensellik ilişkisi analiz edilmiştir. Çalışmada kullanılan veriler TCMB-Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) web sitesinden elde edilmiştir. Öncelikle bütün serilerin durağanlıkları Genişletilmiş Dickey-Fuller (ADF) birim kök testi ile incelenmiştir. Portföy yatırımları, kişi başı GSYİH, enflasyon oranı (TÜFE), dış ticaret açığı ve faiz oranı serilerinin birinci farkları alındıktan sonra durağan olduğu, dışa açıklık oranı serisinin ise düzey değerinde durağan olduğu gözlenmiştir. Durağanlık analizinin ardından serilere Toda-Yamamoto Nedensellik Testi uygulanmıştır. Nedensellik analizi neticesinde dış ticaret açığından yabancı portföy yatırımlarına doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sermaye Akımları, Yabancı Portföy Yatırımları, Nedensellik

ABSTRACT

Increasing financial liberalization and technological developments in recent years accelerate the capital flows towards developing countries. Developed countries, with their strong economic and financial structures, offer investors the opportunity to invest with low risk. However, as the profit margins are narrow in these low-risk markets, the rate of return is low, too. Resident investors in these countries tend to invest in the markets of developing countries that offer higher returns. Considering the benefits of portfolio investments to the growth and development of developing countries, it is important to identify the factors that attract these investments to the country.

In this study, a causal relationship between the various variables associated with foreign portfolio investments held in Turkey between the years 1986-2018 were analyzed. The data used in this study obtained from the website of CBT Electronic Data Distribution System (EVDS) and Turkey Statistical Institute (TÜİK). First of all, the stationarity of all series was examined by the Augmented Dickey-Fuller (ADF) unit root test. Portfolio investments, per capita GDP, inflation rate (CPI), foreign trade deficit and interest rate series were observed to be stable after taking the first differences, while the openness ratio series were observed to be stable at the level. After the stationarity analysis, the Toda-Yamamoto Causality Test was applied to the series. As a result of the causality analysis, one-way causality relationship was determined from foreign trade deficit to foreign portfolio investments.

Keywords: Capital Flows, Foreign Portfolio Investments, Causality

**ORDU İL MERKEZİNDEKİ SEYAHAT ACENTESİ SEÇİM KRİTERLERİNİN
BELİRLENMESİ: ANALİTİK HİYERARŞİ SÜRECİ YÖNTEMİ İLE UYGULAMA**
DETERMINATION OF TRAVEL AGENT SELECTION CRITERIA IN ORDU PROVINCIAL
CENTER: APPLICATION WITH THE ANALYTICAL HIERARCHY PROCESS METHOD

Hakan AKYURT

*Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi, Bulancak KK Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik
Bölümü, ORCID ID: 0000-0002-6522-684X*

ÖZET

Turizm sektöründe faaliyet gösteren birçok farklı işletme bulunmaktadır. Özellikle iki turizm işletmesi bu işletmeler içerisinde ön plana çıkmaktadır. Bunlardan birincisi, turistlerin konaklama yaptıkları otel işletmelerdir. İkincisi ise, turistler ile oteller ve ülkeler arasında aracılık rolünü üstlenen seyahat acenteleridir. Bu bakımdan seyahat acentelerinin turizm sektörü içerisinde önemli bir rol üstlendiğini söyleyebiliriz. Ulusal ve uluslararası alanda, turistlerin otel tercihlerinde, tatil kararlarında, tur satın almalarında faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Turistlerin seyahat acentesi tercihleri hem acenteler hem de diğer turizm işletmeleri için ekonomik anlamda dikkat edilmesi gereken bir konudur. Seyahat acenteleri, turistlerin konaklama tercihlerini, nereden alışveriş yapacaklarını ve hangi turistik destinasyonları ziyaret edeceklerini belirlemektedir. Özellikle son yıllarda hem dünya genelinde hem de Türkiye’de seyahat acenteleri ile tatil planlarının yapıyor olması, dikkat çeken bir durumdur. Artan seyahat acentesi tercihleri nedeniyle, hangi kriterlerin etkili olduğunu belirlemek hem zaman hem de maliyet açısından işletmelere avantaj sağlayacaktır. Rekabet şartlarının yoğun olduğu turizm sektöründe, turistik talebin artırılması ve sürdürülebilir olmasını sağlamak amacı ile seyahat acentelerinin seçiminde etkili kriterlerin önem sırasının belirlenmesi gerekmektedir. Bu çalışma da, Ordu il merkezinde faaliyet gösteren seyahat acentesi yöneticileri ile görüşmeler yapılmıştır. Seyahat acentesi yöneticileri açısından en iyi seyahat acentesinde olması gereken kriterler hakkında bilgileri alınmıştır. Elde edilen veriler Analitik Hiyerarşi Süreci yöntemi ile analiz edilerek, seyahat acentesi seçimindeki kriterler önem derecelerine göre belirlenmiştir. Çalışma ile turistlerin seyahat acentesi için beklentilerinin ne olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışma sonucunda, seyahat acentesi yöneticileri için en temel seçim kriteri olarak hizmet kalitesi ve işletmenin ticari güvenilirliği kavramları ön plana çıkmıştır. Turistlerin seyahat acentelerini seçerken öncelikle acentenin nasıl hizmet verdiğine yönelik algılarının önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, seyahat acentesi seçiminde taşıma güvenliği, taşıma maliyetleri, vize kolaylıkları, iletişim ve seyahat süresi gibi kriterlerinde önemli olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Seyahat Acentesi, Seyahat Acente Seçimi, AHP yöntemi.

ABSTRACT

There are many different companies operating in tourism sector. In particular, two tourism enterprises stand out in these enterprises. The first one is the hotel business where tourists stay. The second is the travel agencies that take on the role of mediators between tourists and hotels and countries. In this respect, we can say that travel agencies play an important role in the tourism sector. It carries out activities in the national and international area for tourists' hotel preferences, holiday decisions and tour purchases. Tourists' travel agency preferences are a matter of economic importance for both agencies and other tourism businesses. Travel agencies determine how tourists prefer to visit accommodation, where to shop, and which tourist destinations to visit. Especially in recent years, both worldwide and with travel agencies in Turkey have made their vacation plans is a remarkable situation. Due to increasing travel agency preferences, determining which criteria are effective will give business advantages in terms of both time and cost. In the tourism sector, where competition conditions are intense, it is necessary to determine the importance of effective criteria in the selection of travel agencies in order to increase the demand for tourism and to make it sustainable. In this study, interviews were made with travel agency managers in Ordu city center. Travel agency managers were informed about the criteria that should be the best travel agency. The data obtained were analyzed by Analytic Hierarchy Process and the criteria in the selection of travel agency were determined according to their importance. With the study, the expectations of tourists for the travel agency has been tried to be put forward. As a

result of the study, service quality and commercial reliability of the enterprise came to the fore as the most basic selection criteria for travel agency managers. When choosing the travel agencies of the tourists, it was concluded that the perceptions about how the agency renders service are important. However, in the selection of travel agencies, transportation safety, transportation costs, visa facilities, communication and travel time are important criteria.

Keywords: Tourism, Travel Agency, Travel Agency Selection, AHP method.

LOJİSTİK YATAY İŞBİRLİĞİ YÖNETİŞİM MEKANİZMALARI LOGISTICS HORIZONTAL COLLABORATION GOVERNANCE MECHANISMS

Mehmet AYTEKİN

Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi

Mehmet ORHAN

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

ÖZET

Lojistik sektöründe yatay işbirliği; işletmelere maliyet azaltma ve verimlilik artışı, müşteri hizmetlerinde iyileşme, pazar konumunun güçlenmesi, bilgi ve becerilerin genişlemesi, yatırım ve riskin paylaşılması, emisyon oranların ve trafik yoğunluğunun azalması, verimlilik artışı, lojistik inovasyon, performans artışı vb. birçok fırsatlar sunmakta ve rekabet avantajına önemli katkılar sağlamaktadır. Ancak yatay işbirliğinin başarılı bir şekilde başlamasını ve devam etmesini engelleyen birçok engel ve tehditler bulunmaktadır. Bu engel ve tehditler nedeniyle işletmeler işbirliği yapmada çekimser davranmakta veya yapılan işbirlikleri başarısızlıkla sonuçlanmaktadır. Lojistik sektöründe yatay işbirliğinin başarılı bir şekilde gerçekleşmesi, yatay işbirliğine yönelik engel ve tehditlerle daha kolay mücadele edilmesi ve işbirliğinin sürdürülebilirliği için uygun yönetim mekanizmalarının oluşturulması gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, lojistik sektöründe yatay işbirliğinin başarılı bir şekilde uygulanmasının sağlanabilmesi için uygun yönetim mekanizmalarını analiz etmektir. Bu amaçla yapılan literatür taraması sonucunda; yatay yönetim mekanizmalarının operasyonel yönetim ve yapısal yönetim olmak üzere iki başlıkta ele alındığı ve operasyonel yönetimin, resmi yönetim ve ilişkisel yönetim olmak üzere iki alt başlık altında incelendiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Yatay İşbirliği, Operasyonel Yönetişim, Yapısal Yönetişim

ABSTRACT

Horizontal collaboration in the logistics sector; cost reduction and productivity increase for enterprises, improvement in customer service, strengthening of market position, expansion of knowledge and skills, sharing of investment and risk, reduction of emission rates and traffic density, productivity increase, logistics innovation, performance improvement, etc. offers many opportunities and makes significant contributions to the competitive advantage. However, there are many obstacles and threats that prevent horizontal collaboration from starting and continuing successfully. Because of these obstacles and threats, enterprises are abstaining from collaborating or collaborations fail. Appropriate governance mechanisms need to be established for successful horizontal collaboration in the logistics sector, to tackle the obstacles and threats to horizontal collaboration more easily and sustainability of collaboration. The aim of this study is to analyze the appropriate governance mechanisms in order to ensure the successful implementation of horizontal collaboration in the logistics sector. As a result of the literature review made for this purpose; Horizontal governance mechanisms are considered under two headings as operational governance and structural governance, and operational governance is examined under two subheadings as formal governance and relational governance.

Keywords: Logistics Horizontal Collaboration, Operational Governance, Structural Governance

LOJİSTİK YATAY İŞBİRLİĞİ KOLAYLAŞTIRICILARI LOGISTICS HORIZONTAL COLLABORATION FACILITATORS

Mehmet AYTEKİN

Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi

Mehmet ORHAN

Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

ÖZET

Yatay işbirliğinin sunmuş olduğu fırsatlar, avantajlar veya katkılar ile işletmelerin karlılıkları artmakta ve sürdürülebilirlikleri devam etmektedir. Ancak yaşanan bazı problemler yatay işbirliklerinden istenen verimin alınmasını engelleyebilmekte ve bazı durumlarda işbirliğinin sonlandırılmasıyla sonuçlanabilmektedir. Bu noktada bu problemlerin ortaya çıkmadan önlenmesi için yatay işbirliği kolaylaştırıcılarının bilinmesi, yatay işbirliğinin başarı oranını ve böylelikle sürdürülebilirliğini arttıracaktır. Bu çalışmanın amacı, lojistik sektöründe yatay işbirliğinin başarılı bir şekilde uygulanabilmesine etki eden kolaylaştırıcıları analiz etmektir. Bu amaçla yapılan literatür taraması sonucunda; lojistik yatay işbirliği kolaylaştırıcılarının bilgi paylaşımı, teşvik edici uyuşma, ilişki yönetimi ve sözleşmeler ile bilgi ve iletişim teknolojileri başlıkları altında incelendiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Yatay İşbirliği, Kolaylaştırıcılar

ABSTRACT

With the opportunities, advantages or contributions offered by the horizontal cooperation, the profitability of the enterprises increases and their sustainability continues. However, some problems may prevent the desired efficiency from horizontal cooperation and in some cases may result in termination of the cooperation. At this point, knowing the horizontal cooperation facilitators in order to prevent these problems from occurring will increase the success rate and thus the sustainability of the horizontal cooperation. The aim of this study is to analyze the facilitators that affect the successful implementation of horizontal cooperation in the logistics sector. As a result of the literature review made for this purpose; It was found that the logistics horizontal cooperation facilitators were examined under the headings of information sharing, encouraging agreement, relationship management and contracts and information and communication technologies.

Keywords: Logistics Horizontal Cooperation, Facilitators

KRİPTO PARALAR VE BİTCOİN MUHASEBESİ CRYPTO CURRENCIES AND BITCOIN ACCOUNTING

Turan ÖNDEŞ

Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi

Şule ÇİFTÇİ

Arş. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

ÖZET

İlk kripto para olan bitcoin herhangi bir merkezi otorite ya da aracı kuruma bağlı olmaksızın kişiler arasında para transferini mümkün kılması sebebiyle alışılmış para sistemine farklı bir bakış açısı kazandırmıştır. Her bir bitcoin transfer işlemi blockchain teknolojisiyle kaydedilmektedir.

Blockchain teknolojisini kullanan kripto paralardan en yaygın kullanılanı Bitcoin'dir. Getirisinin yüksek olması sebebiyle son yıllarda yatırımcıların ilgisini çeken bitcoin ve diğer kripto paraların işlem hacimleri ülke ekonomilerini etkileyecek düzeydedir. Ancak kripto paraları denetleyecek herhangi bir mekanizma mevcut değildir. Denetimin yapılabilmesi için kripto para işlemlerinin muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Çalışmada kripto paralar ve bitcoinin işleyişi ile ilgili bilgiler verilerek bitcoinin muhasebeleştirilmesi konusunda önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bitcoin, Kripto Paralar, Muhasebeleştirme, Blokchain Teknolojisi

ABSTRACT

Bitcoin, the first crypto currency, gave a different perspective to the conventional currency system as it enables the transfer of money between individuals without being connected to any central authority or intermediary institution. Each bitcoin transfer is recorded with blockchain technology.

The most widely used crypto currency using Blockchain technology is Bitcoin. Bitcoin and other crypto currencies have attracted the attention of investors in recent years due to their high yields. However, there is no mechanism to control the crypto currency yet. Crypto currency transactions must be accounted for the audit.

In this study, information about crypto currencies and the functioning of bitcoin was given and recommendations for accounting of bitcoin were given.

Keywords: Bitcoin, Crypto Coins, Accounting, Blokchain Technology

MUHASEBE MANİPÜLASYONLARININ ÖNLENMESİNDE BAĞIMSIZ DENETÇİNİN ROLÜ: ERZURUM İLİ UYGULAMASI THE ROLE OF INDEPENDENT AUDITOR IN THE PREVENTION OF ACCOUNTING MANIPULATIONS: THE APPLICATION IN ERZURUM

Turan ÖNDEŞ

Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi

Şule ÇİFTÇİ

Arş. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

ÖZET

Küreselleşen ekonomik hayatta sürdürülebilir rekabet avantajı elde etmek isteyen işletmeler, kazanç sağlamak isteyen yatırımcılar ve diğer ilgili kişiler bilgi edinmek için finansal tablolardan yararlanmaktadır. Finansal tablolar, işletmelerin finansal durumları, faaliyet sonuçları ve yatırım faaliyetleri hakkında bilgi veren muhasebe kalemlerini bünyesinde barındırmaktadır.

Muhasebe kayıtlarının genel kabul görmüş usul ve standartlara göre yapılması bir zorunluluktur. Bu usul ve standartlara uygun bir biçimde tutulmayan kayıtlar muhasebe manipülasyonları olarak ifade edilmektedir. Muhasebe kayıtlarında yer alan veriler yıllardır çeşitli amaçlarla gerçekliğinden saptırılmaktadır. Manipüle edilen muhasebe kalemleri ilgili kişilerin yanıltıcı kararlar almasına sebebiyet vermektedir. Yanlışlıkla ya da kasıtlı olarak yapılan bu işlemlerin denetim sürecinde fark edilmesi kuşkusuz önem arz etmektedir.

Çalışma ile muhasebe manipülasyonlarının önlenmesi ve ortaya çıkarılmasında denetim faaliyetlerinin önemi vurgulanmak istenmiştir. Bu amaçla, Erzurum ilinde faaliyet gösteren denetçiler ile anket çalışması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Manipülasyonları, Bağımsız Denetim, Finansal Tablolar

ABSTRACT

Businesses who want to gain a sustainable competitive advantage in globalized economic life and investors who want to make a profit and other related people use financial statements to obtain information. The financial statements include accounting information about the financial position, results of operations and investment activities in businesses.

It is an obligation that accounting records be written according to generally accepted procedures and standards. Records that are not kept in accordance with these procedures and standards are referred to as accounting manipulations. The data in the accounting records have been distorted from the reality for various purposes for years. Manipulated accounting items cause misleading decisions. It is undoubtedly important that these accidental or deliberate actions are noticed in the audit process.

The aim of the study is to emphasize the importance of audit activities in preventing and uncovering accounting manipulations. For this purpose, a survey was conducted with the auditors operating in Erzurum.

Keywords: Accounting Manipulations, Independent Auditing, Financial Statements

TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE TAKİBE DÜŞEN KREDİLERİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER**FACTORS AFFECTING NON-PERFORMING LOANS IN TURKISH BANKING SECTOR****Yusuf AKGÜL***Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Zara Veysel Dursun UBYO, Bankacılık ve Finans Bölümü***ÖZET**

Bankaların kuruluş amacının temelinde mevduat toplamak ve bu toplanan mevduatları fon ihtiyacı olanlara kredi olarak vermektir. Verilen kredilerin karşılığında alınan faizler bankaların temel gelir kaynaklarından. Bu krediler için en önemli risk kredilerin geri ödenmemesi, yani takibe düşmesidir. Bu durumda banka önemli oranda gelir kaybetmektedir. Bankacılık sisteminin önemli gelir kaynaklarından biri olan verilen krediler, belirlenen süre içerisinde ödenmediği zaman takipteki kredi durumuna düşmektedir. Takipteki krediler bir bankanın aktiflerinin kalitesini, genel manada ise ekonomi içerisinde bireylerin, herhangi bir kurumun veya firmanın ödeme gücünü gösterir. Yani, müşterinin kredi riskini gösterir. Bu risk literatürde oran olarak takipteki kredilerin toplam kredilere bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Oran büyüdükçe risk artmaktadır. Elde edilen bu oran, ekonomi çevrelerince gösterge olarak yakından izlenir. Bankalar verdikleri bu kredilerin, kendi geliştirdikleri ya da literatürde yer alan bazı yöntemler ile risklerini hesaplamaktadırlar. Takipteki kredilere tahminine yönelik birden fazla model kullanılır. Bu modellerin içinde en sık kullanılan modeller ekonometrik modellerdir. Bu çalışmada, Türk bankacılık sektöründe faaliyette bulunan 26 mevduat bankasının 2012-2017 yıllarına ilişkin verileri kullanılarak takibe düşen kredileri etkileyen faktörler araştırılmaktadır. Literatürde kredi riskinin göstergesi olarak kullanılan takipteki krediler oranı üzerinde etkili olan bankaya özgü faktörler panel veri regresyon analizi ile incelenmiştir. Driscoll-Kraay panel veri tahmincisinden elde edilen bulgulara göre, takibe düşen banka kredilerinin istatistiksel olarak anlamlı belirleyicileri sırasıyla banka sermayesi, banka büyüklüğü, personel maliyetleri ve özel karşılıklardır. Daha açık bir ifade ile takibe düşen banka kredileri; banka sermayesi, banka büyüklüğü ve personel maliyetlerinden negatif yönde, bununla beraber özel karşılıklar değişiminden pozitif yönde etkilenmektedir. Diğer taraftan, çalışmada takibe düşen banka kredileri ile faiz dışı gelirler ve aktif karlılığı arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Takibe Düşen Krediler, Mevduat Bankaları, Panel Veri Analizi

ABSTRACT

The purpose of the foundation of banks is to collect deposits and to give these deposits as loans to those in need of funds. The interest received in return for loans is one of the main income sources of banks. The most important risk for these loans is the non-repayment of the loans, that is, the non-performing loans. In this case, the bank loses significant income. Loans, which are one of the important sources of income of the banking system, become non-performing loans when they are not paid within the specified period. Non-performing loans indicate the quality of the assets of a bank, and in general terms the solvency of an individual, any institution or firm within the economy. So, it shows the customer's credit risk. This risk is calculated by dividing the non-performing loans into total loans. The higher the ratio means the higher the risk. This ratio is closely monitored as an indicator by the economic circles. Banks calculate the risks of these loans by some methods developed by themselves or in the literature. Multiple models are used to estimate non-performing loans. The most commonly used models are econometric models. In this study, the factors affecting non-performing loans are investigated by using data of 26 deposit banks operating in the Turkish banking sector for the years 2012-2017. In the literature, bank-specific factors that affect the ratio of non-performing loans used as indicators of credit risk were examined by panel data regression analysis. According to the findings obtained from the Driscoll-Kraay panel data estimator, statistically significant determinants of non-performing loans are bank capital, bank size, personnel costs and specific provisions, respectively. More specifically, non-performing bank loans are negatively affected by bank capital, bank size and personnel costs, but are also positively affected by the change in specific provisions. On the other hand, no significant relationship was found between non-interest income and return on assets and non-performing loans.

Keywords: Non-Performing Loans, Deposit Banks, Panel Data Analysis

**ENTROPİ VE EDAS YÖNTEMLERİ İLE ZİRAAT BANKASININ 2007-2017 YILLARI
ARASINDAKİ PERFORMANSININ ANALİZ EDİLMESİ**
ANALYZING THE PERFORMANCE OF ZİRAAT BANK BETWEEN 2007-2017 YEARS BY
ENTROPY AND EDAS

Yusuf AKGÜL

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Zara Veysel Dursun UBYO, Bankacılık ve Finans Bölümü

ÖZET

Kamu bankaları devlet tarafından kurulan ve temelde devletin ihtiyaç duyduğu bankacılık hizmetlerini ve bunun dışında vatandaşların ihtiyaç duyduğu bankacılık hizmetlerinin yerine getiren bankalardır. Bu bankaların mevduat, kalkınma ve yatırım bankaları olarak sınıflandırılabilir. Kamu bankaları da özel bankalar gibi denetlenir ve performansları hakkında raporlar hazırlanır. Kamu bankaları özellikle katılım ve mevduat bankaları faaliyetleri gereği kar elde etmek zorundadırlar. Kamu bankaları belirledikleri mali hedeflere örneğin kar hedefine ulaşamaz ise veya mali açıdan riskli konuma düşer ise bu ekonomi için olumsuz bir havaya neden olacak ve diğer ekonomik göstergelere de etki edecektir. Bahsi geçen kamu bankalarından biride kuruluş yılı ve büyüklük itibari Ziraat Bankasıdır. Bir kamu bankası olan Ziraat Bankası 2017 ve 2018 yılı itibari ile aktif büyüklüğü açısından sektördeki en yüksek paya sahip olan kamu bankasıdır. Ziraat bankasının toplam aktifleri 2018 yılında % 23,7 artarak 537 milyar TL büyüklüğe ulaşmıştır. Bu çalışmada, Ziraat bankasının 2007-2017 yılları arasında performansı seçilen oranlara kullanılarak analiz edilmiştir. Seçilen bu oranlar (kriterler), sermaye yerlilik oranı, mevduat/aktifler oranı, kredi ve alacaklar/aktif, net kar/aktifler oranı, faiz gelirleri/toplam gelirler oranı, faiz giderleri/toplam giderler oranı, takipteki krediler/kredi ve alacaklar oranı, personel gideri+kıdem tazminatı/toplam aktif oranıdır. Entropi yöntemi ile elde edilen sonuçlara göre, diğer kriterlerle karşılaştırıldığında ağırlığı en yüksek olan kriter “kredi ve alacakların toplam aktiflere oranı” değişkenidir. Daha sonra, elde edilen bu ağırlıklar EDAS yöntemi kullanılarak, Ziraat bankasının yıllara göre performans sıralaması yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Ziraat bankası en iyi performansını 2017 yılında göstermiş en kötü performansını ise 2012 yılında göstermiştir. Sonuç olarak performans sıralamasında 2017 yılını sırasıyla 2016, 2015, 2014, 2010, 2007, 2009, 2013, 2011, 2008 ve 2012 yılları takip etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ziraat Bankası, EDAS Metodu, Entropi Metodu

ABSTRACT

The public banks are the banks established by the state, which basically provide the banking services needed by the state and the banking services needed by the citizens. These banks can be classified as deposit, development and investment banks. Public banks are inspected like private banks and reports are prepared about their performance. Public banks, especially participation and deposit banks, are obliged to make profit due to their activities. If public banks fail to meet the financial targets they set, for example, if they do not reach their profit targets, or fall into a financially risky position, this will create a negative atmosphere for the economy and affect other economic indicators. One of aforementioned public banks is Ziraat Bank with its establishment year and size. As a public bank, Ziraat Bank has the highest share in the sector in terms of asset size as of 2017 and 2018. Total assets of Ziraat Bank increased by 23.7% in 2018 and reached TL 537 billion. In this study, the performance of Ziraat Bank between 2007 and 2017 was analyzed using the selected ratios. These rates (criteria) are selected as capital adequacy ratio, deposit-assets ratio, loans and receivables-assets, net income-assets ratio, interest income-total income ratio, interest expenses-total expenses ratio, non-performing loans-total loans and receivables ratio, personnel expenses+severance indemnity-total assets ratio. According to the results obtained by the Entropy method, Compared with other criteria, loans and receivables-assets ratio has a high weight. Then, the weights of each ratio calculated by using Entropy method were used by EDAS method and Ziraat Bank's performance ranking was made according to years. According to the results, Ziraat Bank showed its best performance in 2017 and its worst performance in 2012. As a result, in terms of performance, 2017 is followed by 2016, 2015, 2014, 2010, 2007, 2009, 2013, 2011, 2008 and 2012 respectively.

Keywords: Ziraat Bank, EDAS Method, Entropy Method

**TÜRKİYE'DE HAYAT DIŞI SİGORTA ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL PERFORMANSINI
BELİRLEYEN FAKTÖRLER**
FACTORS DETERMINING THE FINANCIAL PERFORMANCE OF NON-LIFE INSURANCE
COMPANIES IN TURKEY

Yüksel AYDIN

Dr. Öğr. Üyesi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

ÖZET

Finansal sistemin en önemli bileşenlerinden birisi olan sigortacılık sektörünün Türk ekonomisine katkısı giderek artmaktadır. Son yıllardaki sektörün prim üretiminin ve şirketlerin karlılığının gözle görülür biçimde artıyor olması bu durumu desteklemektedir. Buna karşın şirketlerin finansal durumunun güçlü olması sektörün gelişiminin ve dünya pazarındaki payının artması için önem arz etmektedir. Sigorta şirketleri finansal konularda karşılaşılabilecekleri riskleri başarılı bir şekilde yönetememeleri durumunda hem sigortalılara karşı yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlanacaklar, hem de sigortacılık sistemine duyulan toplumsal güven zedelenecektir.

Sigorta branşlarının ayrımı konusunda birçok sınıflandırma mevcuttur. Buna karşın bu sınıflandırmalar içerisinde literatürde en sık kullanılan ayrımın hayat dışı sigortalar ile hayat ve emeklilik sigortaları ayrımı olduğu söylenebilir. Türk sigorta sektöründe faaliyet gösteren şirketlerinin ve de sigortalılarla imzalanan poliçe sayıları ile üretilen prim miktarı irdelendiğinde hayat dışı sigorta branşlarının, hayat ve emeklilik sigortası branşlarına nazaran büyük bir paya sahip olduğu söylenebilir. Keza, 2017 yılı verilerine göre sektördeki prim üretiminin yaklaşık %85'i hayat dışı sigortalar kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmada Türkiye'de faaliyet gösteren hayat dışı sigorta şirketlerinin finansal performansını belirleyen içsel faktörler araştırılmaktadır. Bu amaçla 2014-2017 yıllarında hayat dışı sigorta sektöründe faaliyette bulunan ve 2017 yılı verilerine göre prim üretimi açısından sektörün toplam %81.12'sini oluşturan ilk on beş sigorta şirketlerinin çeyrek dönemlik finansal verileri kullanılarak bir örneklem oluşturulmuştur. Çalışmada finansal performans göstergesi olarak aktif karlılığı değişkeni kullanılmıştır. Bununla beraber, firma büyüklüğü, likidite düzeyi, sermaye yapısı, hasar prim oranı ve konservasyon oranı gibi değişkenler ise firmaya özgü içsel değişkenler olarak çalışmaya dahil edilmiştir. İki yönlü sabit etkiler panel veri analiz sonuçlarına göre; firma büyüklüğü, likidite düzeyi, konservasyon oranı ve sermaye yapısını temsil eden değişkenler ile aktif karlılığı arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Daha açık bir ifade ile aktif karlılığı değişkeni; likidite düzeyi değişkenlerinden negatif yönde etkilenmekte ancak firma büyüklüğü, sermaye oranı ve konservasyon oranı gibi değişkeninden ise pozitif yönde etkilenmektedir. Ayrıca, çalışmada hasar prim oranı ile aktif karlılığı arasında negatif bir ilişki belirlenmesine rağmen bu ilişki her hangi bir önem düzeyinde anlamlı değildir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Dışı Sigorta Şirketleri, Finansal Performans, Panel Veri Analizi

ABSTRACT

The insurance sector which is one of the most important components of the financial system, is increasingly contributing to the Turkish economy. If we examine premium production of the sector and the profitability of the companies, we can observe this situation because of the fact that both of them are significantly increased in the last years. On the other hand, the strong financial position of the companies is important for the development of the sector and increasing its share in the world market. If insurance companies can't manage risk successfully which related with financial issues, they will have difficulty in fulfilling their responsibility to the insured and social confidence in the insurance system will be damaged.

There are many classifications related with the distinction of insurance branches. However, it can be said that the most commonly used differentiation in the literature as regards of distinction of insurance branches is the non-life insurances and life-pension insurances. When the number of premiums

produced by the companies operating in the Turkish insurance sector and the number of policies signed with the insured are examined, it can be said that non-life insurance branches have a large share compared to life and pension insurance branches. Likewise, according to years of 2017 insurance reports, approximately 85% of the premium production in the sector was carried out within the scope of non-life insurance.

In this study, the internal factors that determine the financial performance of non-life insurance companies operating in Turkey are being researched. For this purpose, a sample is created by using quarterly financial data of the first fifteen insurance companies which are operating in the non-life insurance sector in 2014-2017. These companies compose 81.12% of the total premium production of the sector according to 2017 data. Asset profitability variable is used as financial performance indicator in the study. Otherwise, variables such as firm size, liquidity level, capital structure, loss-premium ratio and conservation ratio are included as firm-specific internal variables. According to the two-way fixed effects panel data analysis; statistically significant relationships are found between the variables representing firm size, liquidity level, conservation ratio and capital structure with asset profitability. With more explicitly, liquidity level variable has negative effect on asset profitability but firm size, capital ratio and conservation ratio variables have positive effect on this variable. In addition, although the study found a negative relationship between loss-premium ratio and profitability, this relationship is not significant at any significance level.

Keywords: Non-Life Insurance Companies, Financial Performance, Panel Data Analysis

ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEKNİKLERİYLE TÜPRAŞ FİRMASININ 2009-2017 YILLARINA İLİŞKİN PERFORMANSININ ÖLÇÜMÜ PERFORMANCE MEASUREMENT OF TUPRAS FIRM BETWEEN 2009-2017 YEARS WITH MULTI-CRITERIA DECISION MAKING METHODS

Yüksel AYDIN

Dr. Öğr. Üyesi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü

ÖZET

İş dünyasında yoğun rekabet altında sahip oldukları kaynakları etkin bir şekilde yönetmek durumunda olan firmalar, belirledikleri amaçlara ulaşip ulaşmadıklarını görebilmek için belli aralıklarda performans ölçümleri yapmak durumundadırlar. Firma performansının ölçümü sadece yöneticiler için değil aynı zamanda ortaklar ve yatırımcılar açısından da oldukça önemlidir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, performans ölçme literatüründe sıklıkla kullanılan çok kriterli karar verme (ÇKKV) yaklaşımları ile 2009-2017 yılları arasında Fortune 500 listesinde ilk sırada bulunan (2014 yılı 2. sıra) Tüpraş (Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.) firmasının finansal performans ölçümünü gerçekleştirmektir. Avrupa'nın 7'nci büyük rafineri firması olan Tüpraş, yarattığı katma değer ve cirosuyla Türkiye'nin en büyük sanayi şirketi konumundadır. 2017 yılı itibariyle pay senetleri Borsa İstanbul'da işlem gören (%49) ve kimya, petrol, kauçuk ve plastik ürünler sektöründe faaliyette bulunan Tüpraş firmasının finansal performanslarını yıllar itibariye değerlendirmek hem sanayi sektörü hem de genel ekonomi açısından büyük önem taşımaktadır.

Uygulamanın ilk aşamasında belirlenen kriterlerin (piyasa değeri defter değeri, hisse başına kar, aktif karlılık oranı, net kar marjı, alacak devir hızı, stok devir hızı, cari oran, nakit oranı, ar-ge yoğunluğu ve finansal kaldıraç) önem ağırlıkları objektif bir ÇKKV yöntemi olan ENTROPİ yaklaşımı kullanılarak hesaplanmıştır. Ardından ikinci aşamada, ENTROPİ ağırlıklarına dayalı TOPSIS yöntemi ile Tüpraş firmasının yıllara ilişkin başarı sıralaması yapılmıştır. Entropi ağırlıklarına ilişkin elde edilen bulgulara göre, Tüpraş firması için en önemli performans kriteri aktif karlılığı değerlendirme kriteridir. TOPSIS yönteminin uygulanması sonucunda elde edilen bulgulara göre ise Tüpraş firmasının 2009-2017 yıllarını kapsayan dönemdeki finansal performansının en yüksek olduğu yıl 2014 yılıdır. Sonuç olarak, yıllara ilişkin Tüpraş firmasının başarı sıralaması 2014, 2011, 2015, 2016, 2010, 2017, 2009, 2012 ve 2013 şeklinde yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Tüpraş, Performans Ölçümü, ÇKKV Teknikleri

ABSTRACT

Companies that have to manage their resources effectively under intense competition in the business world have to make performance measurements at certain intervals in order to see whether they have achieved the goals they set. Measurement of firm performance is important not only for managers but also for shareholders and investors. The aim of this study in this direction was to evaluate financial performance measurement of Tüpraş (Turkey Petroleum Refineries Corporation) firm, which is the first in the Fortune 500 list between 2009-2017 (with the exception of 2014) with multi-criteria decision-making approaches (MCDM) used in the literature. Being Europe's 7th largest refinery, Tüpraş is the largest industrial firm in Turkey based on the added value it creates and its turnover. As of 2017, evaluating the financial performances of Tüpraş, whose shares are traded on Borsa İstanbul (49%) and operating in the chemical, petroleum, rubber and plastic products sectors, is of great importance for both the industrial sector and the general economy.

In the first phase of the application, the weights of the criteria determined (market value book value, profit per share, asset profit per share, net profit margin, receivable turnover rate, stock turnover rate, current rate, cash rate, R & D density and financial leverage) are calculated using the objective ENTROPY approach, which is a MCDM Method. Then, in the second stage, the success ranking of Tüpraş is made with TOPSIS method based on ENTROPY weights. According to the findings obtained from ENTROPY weights, the most important performance criterion for Tüpraş is the asset profitability

assessment criteria. According to the findings obtained from the application of TOPSIS method, the year 2014 is the year in which Tüpraş's financial performance is highest for the period 2009-2017. As a result, the success ranking of Tüpraş for the years can be made in 2014, 2011, 2015, 2016, 2010, 2017, 2009, 2012 and 2013.

Keywords: Tüpraş, Performance Measurement, MCDM Techniques

TÜRKİYE EKONOMİK VE PARASAL BİRLİK'E GİREBİLİR Mİ? MALİ VE POLİTİK BİR ANALİZ

MAY TURKEY JOIN ECONOMIC AND MONETARY UNION? A FISCAL AND POLITICAL ANALYSIS

Mehmet ELA

Dr. Öğr. Üyesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

ÖZET

1992 yılında Maastricht Antlaşması ile Avrupa Birliği ülkelerinin Ekonomik ve Parasal Birlik (EMU)'e girişi için birtakım kriterler getirilmiştir. Ancak, EMU'ya girişte birçok EMU üyesi ülke Maastricht yakınsama kriterlerine uyum sağlamamıştır. Bu durumun nedeni Maastricht kriterlerinin esnek biçimde yorumlanmasıdır. Nitekim, Maastricht kriterleri Avrupa Komisyonu'na esnek biçimde yorumlanmış ve yakınsama kriterlerini sağlayamayan ülkeler EMU'ya girebilmişlerdir. Kriterlerin esnek biçimde yorumlanmasının arkasında ise mali ve politik nedenler bulunmaktadır. Mali açıdan, EMU'ya girişin ülkelerin uzun vadeli faizlerini düşüreceği varsayılmıştır. Politik açıdan ise, çeşitli ülkeler EMU'ya kriterleri sağlayamadıkları halde alınmaları için politik baskı yapmışlardır. Bu bağlamda, Türkiye'nin EMU'ya girebilme yetisini ele alan bu çalışmada Türkiye'nin 2015 yılı verisi ve üye ülkelerin EMU'ya giriş yılı baz verileri kullanılarak TOPSIS yöntemi ile ülkelerin Maastricht kriterlerine uyumu karşılaştırılmıştır. Çalışmanın sonucuna göre, Türkiye Maastricht kriterlerine uyum açısından üçüncü sırayı almıştır. Sonuç göstermektedir ki, Türkiye kriterlerin esnek yorumlanması halinde kolaylıkla EMU'ya katılabilecektir. Diğer yandan Türkiye'nin söz konusu verilerle EMU'ya girebilmesi politik gücüne bağlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: TOPSIS, Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri, Türkiye, Ekonomik ve Parasal Birlik, Maastricht Yakınsama Kriterleri

ABSTRACT

With the Maastricht Treaty in 1992, a number of criteria were introduced for entry of the European Union countries into the Economic and Monetary Union (EMU). However, EMU member countries have not complied with the Maastricht convergence criteria when entering the EMU. The reason for this was the flexible interpretation of the Maastricht criteria. As a matter of fact, the Maastricht criteria were interpreted flexibly by the European Commission and the countries that could not meet the convergence criteria could enter EMU. The reasons for the flexible interpretation of the criteria were financial and political factors. From a fiscal point of view, joining EMU was assumed to reduce long-term interest rates. From a political standpoint, various countries made political pressure to join EMU, even if they could not meet EMU convergence criteria. In this context, using the data of 2015 for Turkey and EMU member countries' data of base year to entrance EMU, in this study, it is compared the Maastricht criteria compliance of countries by TOPSIS (Technique for Order Preference Similarity to Ideal Solution) method. According to the results of the study, Turkey takes the third place in terms of compliance with the Maastricht criteria. Results indicate that Turkey may readily join to EMU if Maastricht criteria are interpreted flexibly. On the other hand, Turkey's ability to enter EMU with given data will depend on its political power.

Keywords: TOPSIS, Multi-Criteria Decision Making, Turkey, Economic and Monetary Union, Maastricht Convergence Criteria

AMASYA İLİ MERKEZ İLÇEDEKİ KURU SOĞAN ÜRETİCİLERİNİN MEVCUT DURUMU

CURRENT SITUATION OF DRY ONION PRODUCERS IN CENTRAL DISTRICT OF AMASYA

Bilge GÖZENER*Doç. Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, TOKAT/TÜRKİYE***Nurgül KARADOĞAN***Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Bölümü, TOKAT/TÜRKİYE***ÖZET**

İnsanlık tarihinin başlangıcından beri tüketilen kuru soğanın bilinen anayurdu Türkiye'nin de içinde bulunduğu Küçük Asya bölgesidir. Dünya yaş meyve ve sebze üretimi içerisinde ilk sırayı domates alırken, kuru soğan ise ikinci sırada yer almaktadır. Farklı iklim koşullarına sahip olan Türkiye'de Doğu Anadolu Bölgesi hariç hemen her bölgede kuru soğan yetiştiriciliği yapılmaktadır. En yoğun kuru soğan üretimi İç Anadolu, Akdeniz'in Doğusu, Orta Karadeniz ve Marmara Bölgesi'nde yapılmaktadır. Türkiye'de kuru soğan üretiminin en yoğun yapıldığı illerden birisi olan Amasya, Ankara ilinden sonra üretim bakımından kuru soğan üretiminde ikinci sırada yer almaktadır. Amasya ilinde soğan üretiminin önemli bir kısmı ise Merkez İlçede yapılmaktadır.

Amasya ili Merkez ilçesinde kuru soğan üretiminin mevcut yapısının belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada; araştırmanın ana materyalini Amasya ili merkez ilçede kuru soğan yetiştiren işletmelerde yapılan anket verileri oluşturmuştur. Anket verileri 2018 yılı üretim dönemine ait olup, anketler 2019 yılı Ocak- Şubat aylarında gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda dekara en yüksek verim 4.85 ton olarak belirlenmiştir. Araştırma bölgesinde soğan ekim alanı ortalama 63.65 da olup, soğan üretiminde dekara yapılan masraf ise 2177.18 TL olarak hesaplanmıştır. Ankete katılan üreticilerin %77'si kooperatif kurulmasını istemektedir. Ancak mevcut kooperatif yapısının farklı olması durumunda üreticiler kooperatife üye olmak istediklerini dile getirmişlerdir. Soğan üretiminde karşılaşılan en büyük sorun birçok tarımsal üretimde de olduğu gibi girdilerin pahalı olması olarak tespit edilmiştir. Üreticilerin %84'ü kuru soğan üretimini karlı olarak gördüğünü, %78'i ise gelecek yıl yine kuru soğan üretmeyi düşündüğünü belirtmiştir. Üreticiler sonraki yıllarda da fiyatların bu şekilde devam edeceği beklentisi ile ekim alanlarını genişleterek kuru soğan üretimine devam edeceğini bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Kuru Soğan, Kooperatif, Üretici, Amasya.

ABSTRACT

Since the beginning of human history known homeland onions consumed in Turkey is small regions including in Asia. Tomatoes take the first place in the world fresh fruit and vegetable production, while nectarine takes the second place. having different climatic conditions onion growing in almost every region except Eastern Anatolia Region of Turkey is. The most intensive bulb onion production is carried out in Central Anatolia, Eastern Mediterranean, Central Black Sea and Marmara Region. Turkey onion production in the province of Amasya is one of the most dense structures, it ranks second in onion production in terms of production after Ankara. An important part of the onion production in the province of Amasya is done in the Central District. In this study conducted in order to determine the current structure of dry onion production in the central district of Amasya province; The main material of the research was the questionnaire data made in the onion growing plants in the central district of Amasya province. Survey data are from the 2018 production period and surveys were conducted in January-February 2019. As a result of the research, the highest yield per decare was determined as 4.85 tons. Onion cultivation area in the research region is 63.65 da on average and the cost per hectare in onion production is calculated as 2177.18 TL. 77% of the surveyed producers want to establish a cooperative. However, if the existing cooperative structure is different, the producers expressed their wish to become a member of the cooperative. The biggest problem encountered in the production of onions, as in many agricultural production is determined to be expensive inputs. 84% of the producers see the production of bulb onion as profitable and 78% of them think that they will produce bulb onion

again next year. Producers have announced that they will continue to produce dry onions by expanding their cultivation areas with the expectation that prices will continue in this way in the following years.

Keywords: Dry Onion, Cooperative, Producer, Amasya

TOKAT İLİ MERKEZ İLÇE KÖYLERİNDE BAĞCILIK YAPAN ÜRETİCİLERİN MEVCUT DURUMU (TOKAT İLİ KAZOVA BÖLGESİ ÖRNEĞİ) PRODUCERS OF VINEYARDS IN CENTRAL DISTRICT VILLAGES OF TOKAT PROVINCE CURRENT SITUATION (TOKAT PROVINCE OF KAZOVA REGION)

Bilge GÖZENER

Doç. Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, TOKAT/TÜRKİYE

Nurgül KARADOĞAN

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Bölümü, TOKAT/TÜRKİYE

ÖZET

Dünyada bağcılık genel olarak A.B.D, Şili, Güney Afrika, Avustralya, Türkiye, Yunanistan ve İran'da yapılmaktadır. Dünyada bağcılık için en elverişli iklim kuşağı üzerinde yer alan Türkiye, çok eski ve köklü bir bağcılık kültürü ile zengin bir yetiştiricilik potansiyeline sahiptir. Bağ alanları ve üretim değerleri ile dünyada ilk altı ülke arasında yer alan Türkiye, bağcılığını birinci derecede çekirdeksiz ve çekirdekli kuru üzüm ve ikinci derecede ise sofralık üzüm üretimini karakterize etmektedir.

Tokat ili Türkiye'de önemli bağcılık alanlarından birisidir. 230 m ile 1000 m rakım arasındaki alanlarda bağcılık başarılı bir şekilde yapılmaktadır. Tokat ilinde toplam bağ alanı 6084 hektardır. Tokat, Türkiye'de bağ alanları bakımından 28.sırada, üretim bakımından ise 31. sırada yer almaktadır. Bağ alanlarının %39,8'i Merkez, Pazar ve Turhal'da; %33,2'si Erbaa ve Niksar'da; %26,7'si ise Zile'de bulunmaktadır. Tokat bölgesinde üretilen üzümlerin yaklaşık %50'si sofralık, %25'i pekmez, %20'si alkollü içecek ve %5'i köme olarak değerlendirilmektedir. Tokat ili Merkez ilçede bağcılık yapan üreticilerin mevcut durumlarının ortaya konulması amacıyla yapılan bu çalışmada; araştırma bölgesi olarak seçilen Kazova Bölgesindeki yoğun olarak bağcılık yapılan 3 köy (Emirseyit, Güryıldız, Büyükyıldız) araştırmanın ana popülasyonunu oluşturmuştur. Bu köylerde bağ alanları dikkate alınarak 95 çiftçi ile görüşülmüştür.

Yapılan anket sonuçlarına göre üreticilerin ortalama 6.01 da bağ alanına sahip oldukları belirlenmiştir. Üreticilerin yaklaşık 16 yıldır bağa sahip oldukları ve yaklaşık %35'inin pazarlama konusunda hiç sorun yaşamadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Bağcılık, Üretici, Kazova Bölgesi

ABSTRACT

U.S. viticulture in the world in general, Chile, South Africa, Australia, Turkey, Greece and are made in Iran. Situated on the most favorable climate for viticulture in the world, Turkey has a very old and rich aquaculture potential with a deep-rooted culture of viticulture. the vineyard area and production values are among the top six countries in the world Turkey, viticulture and core seedless raisins in the first degree and second degree is characterized by the production of table grapes. Tokat province is one of the most important wine-growing areas in Turkey. Viticulture is successfully done in areas between 230 m and 1000 m altitude. Total vineyard area in Tokat province is 6084 hectares. Tokat, 28.sıra in terms of vineyard area in Turkey, ranks 31. In terms of production. 39.8% of the vineyard areas in the Center, Market and Turhal; 33.2% in Erbaa and Niksar; 26.7% are in Zile. Approximately 50% of the grapes produced in Tokat region are evaluated as table, 25% molasses, 20% alcoholic beverages and 5% as keme. In this study carried out in order to reveal the current status of viticulture producers in the central district of Tokat province; The main population of the study consisted of 3 villages (Emirseyit, Güryıldız, Büyükyıldız) in Kazova Region, which were selected as the research region. In these villages, 95 farmers were interviewed considering the vineyard areas. According to the results of the survey, it was determined that the producers had an average of 6.01 da vineyard area. It has been found that the producers have been holding bonds for about 16 years and that 35% of them have no problems in marketing.

Keywords: Viticulture, Producer, Kazova Region

KRİTER AĞIRLIKLANDIRMA MODELİ VE BİR UYGULAMA: BEST-WORST METHOD (BWM)

CRITERIA WEIGHTING MODEL AND AN APPLICATION: BEST-WORST METHOD (BWM)

Hüdaverdi BIRCAN*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Sivas, Türkiye***Gülay DEMİR***Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Yıldızeli MYO, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, Sivas, Türkiye***ÖZET**

Çok kriterli karar verme problemlerinin genelinde bir dizi alternatif arasından en iyi alternatifi seçmek ve bu seçimi yaparken kullanılan kriterlere uygun ağırlığı vermek çok önemlidir. Best-Worst Method (BWM) kriterlerin ağırlığını belirlemek için ikili karşılaştırma vektörü kullanan çok kriterli karar verme (ÇKKV) yöntemidir. Ayrıca amaç bir dizi alternatif arasından bir alternatif seçmek söz konusu ise BWM kullanılabilir. Bu çalışma ile kriterlerin ağırlık katsayılarının belirlenmesi ve en iyi alternatifin seçimi için önerilen BWM yönteminin yerel literatüre tanıtımı amaçlanmıştır. Bir karar verici veya bir grup karar verici içeren tüm problemlerde uygulanabilen BWM'nin belirgin özellikleri, çoğu mevcut ÇKKV yöntemine kıyasla: (i) daha az ikili karşılaştırma yapar; (ii) modelde tutarlılık oranının hesaplanabilmesi ile daha tutarlı sonuçlar elde edilir. Modelde ilk olarak, en iyi (örneğin en çok istenen, en önemli) ve en kötü (örneğin en az istenen, en az önemli) kriterler karar verici tarafından belirlenir, bundan sonra en iyi kriter diğer kriterlerle ve en kötü kriter de diğer kriterlerle karşılaştırılır. Ağırlık oranlarını belirlemek için doğrusal olmayan bir minimax modeli kullanılır, öyle ki ağırlık oranları ve karşılık gelen karşılaştırmaları arasındaki maksimum mutlak fark en aza indirgenir. Alternatiflerin nihai puanları, en iyi alternatifin seçilmesine dayanarak ağırlıkları farklı kriter ve alternatif kümelerinden toplayarak elde edilir. BWM'nin karşılaştırmaların güvenilirliğini kontrol etmesi için bir tutarlılık oranı hesaplanır. Önerilen modeli göstermek için hibrid bir örnek yapılmıştır. Kullanılan örnekte daha az enerji ve su tüketebilen, CO2 salımının azaltıldığı, küresel iklim değişikliğine pozitif etki sağlayan, çevre dostu, yerel ve geri dönüştürülebilir malzemeler ile yapımı oluşturulan sürdürülebilir oteller tercih edilmiştir

Anahtar Kelimeler: BWM, Sürdürülebilir Otel, Çok Kriterli Karar Verme**ABSTRACT**

Multi-criteria decision making problems of a number of alternative across the best alternative is to choose and this selection criteria is used when it is important to weight. Best-Worst Method (BWM) uses binary comparison to determine the weight vector of benchmarks, multi-criteria decision making (MCDM) method. BWM can also be used if the objective is to select an alternative from a range of alternatives. The aim of this study is to introduce the proposed BWM method to the local literature to determine the weight coefficients of the criteria and to select the best alternative. A group of decision makers or decision makers that contains all of the problems that can be implemented in BWM's salient features, most existing MCDM method: (i) less compared to binary comparison; (ii) calculate the rate of consistency in the model with more consistent results are obtained. The first model, the best (for example most requested, most important) and the worst (for example at least requested, least significant) criteria is determined by decision makers, hereafter referred to as the best criterion is the worst criteria other criteria and compared to the other criteria. Weight to determine the proportions of a non-linear minimax model is used, such that the weight ratios and the maximum absolute difference between the corresponding comparisons are minimised. Of the final scores, based on the best alternative selection according to different criteria and weights are obtained by collecting a set of alternatives. To check the reliability of BWM's comparison of a consistency rate is calculated. A hybrid example was made to illustrate the proposed model. In the example used, sustainable hotels, which can consume less energy and water, reduce CO2 emission, have positive impact on global climate change, are built with environmentally friendly, local and recyclable materials.

Key Words: BWM, Sustainable Hotel, Multi-Criteria Decision Making

KRİTER AĞIRLIKLANDIRMA MODELİ VE BİR UYGULAMA: FULL CONSISTENCY METHOD (FUCOM) CRITERIA WEIGHTING MODEL AND AN APPLICATION: FULL CONSISTENCY METHOD (FUCOM)

Hüdaverdi BIRCAN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Sivas, Türkiye

Gülay DEMİR

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Yıldızeli MYO, Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, Sivas, Türkiye

ÖZET

Çok kriterli karar verme yöntemlerinde kriterlerin ağırlıklarının belirlenmesi çok önemli bir aşamadır. Çünkü bazı yöntemlerde ağırlık katsayıları nihai karar vermeyi önemli ölçüde etkilemektedir. Bu çalışmada, kriterlerin ağırlık katsayılarının belirlenmesi için önerilen FUCOM yönteminin yerel literatüre tanıtımı amaçlanmıştır. Bu yöntem tek karar verici veya grup karar vericilerle kriter ağırlıklarının belirlemek için kullanılan yeni çok kriterli karar verme yöntemidir. FUCOM, tüm elemanların ağırlık katsayılarını belirli bir hiyerarşi düzeyinde karşılıklı olarak karşılaştırarak ve karşılaştırma için iki tane tutarlılık koşulu olan yöntemdir. İlk koşul, kriterlerin ağırlık katsayıları arasındaki ilişkilerin kriterlerin karşılaştırmalı önceliklerine (önemine) eşit olmasıdır. İkinci koşul ise, matematiksel geçişliliğin sağlanmasıdır. Modelin bu koşullar altındaki kısıtlamaları belirlendikten sonra çözümlenerek optimum ağırlık katsayıları elde edilir. Modeli diğer yöntemlerden ayıran en önemli özelliği bu optimum ağırlık katsayılarının bulunmasına ek olarak tam tutarlılıktan sapma (DFC) derecesinin hesaplanabilmesidir. DFC derecesi elde edilen ağırlık katsayılarının kriterlerin tahmini karşılaştırmalı önceliklerinden sapma değeridir. Aslında DFC elde edilen kriter ağırlıklarının güvence onayıdır. Önerilen modeli göstermek için hibrid bir örnek yapılmıştır. Kullanılan örnekte daha az enerji ve su tüketebilen, CO2 salımının azaltıldığı, küresel iklim değişikliğine pozitif etki sağlayan, çevre dostu, yerel ve geri dönüştürülebilir malzemeler ile yapımı oluşturulan sürdürülebilir oteller tercih edilmiştir. Sürdürülebilir otel olmayı etkileyen ve çalışmada kullanılan kriterlerin derecelerini belirlemek için alanında 4 uzman karar verici ile çalışılmıştır. Karar vericilerin kriterler için yaptıkları sıralama farklı olduğu için her bir kriterin ağırlığı da farklı olmuştur. Tüm ağırlıkların ortalaması alınarak sürdürülebilir otel için çalışmada kullanılan kriterlerin ağırlıkları belirlenmiştir. Hesaplanan DFC derecelerine göre kriter ağırlıklarının tutarlı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: FUCOM, Sürdürülebilir Otel, Çok-Kriterli Karar Verme

ABSTRACT

Determining the weight of the criteria is a very important step in multi-criteria decision making methods. Because, in some methods, weight coefficients significantly affect final decision making. It is aimed to introduce the proposed FUCOM method to the local literature to determine the weight coefficients of the criteria. This is the new multi-criteria decision making method used to determine criterion weights with single decision-makers or group decision-makers. FUCOM is a method for comparing and comparing the weight coefficients of all elements at a certain level of hierarchy with two consistency conditions for comparison. The first condition is that the relationships between the weight coefficients of the criteria are equal to the comparative priorities of the criteria. The second condition is to ensure mathematical transitions. After determining the constraints of the model under these conditions, the optimum weight coefficients are obtained by dissolving. What distinguishes the model from other methods is that it is possible to calculate the degree of deviation from full consistency (DFC) in addition to finding these optimum weight coefficients. The DFC rating is the deviation value of the obtained weight coefficients from the estimated comparative priorities of the criteria. In fact DFC is the assurance approval of the criterion weights obtained. A hybrid example was made to illustrate the proposed model. In the example used, sustainable hotels with less energy and water consumption, reduced CO2 emissions, positive impact on global climate change, environmentally friendly, local and recyclable materials were preferred. In order to determine the degree of the criteria used in the study and to affect the sustainable hotel, 4 expert decision makers were studied. Since the ranking of the decision makers

for the criteria was different, the weight of each criterion was different. The weights of the criteria used in the study for sustainable hotel were determined by taking the average of all weights. It can be said that the criterion weights are consistent according to the calculated DFC grades.

Key Words: FUCOM, Sustainable Hotel, Multi-Criteria Decision Making

SSR BASED CHARACTERIZATION OF HARNAI SHEEP BREED IN THEIR HOME TRACT AREA OF BALOCHISTAN, PAKISTAN

Muhammad Ali KHAN

Dr., Assistant Professor Center for Advanced Studies in Vaccinology and Biotechnology (CASVAB), UoB, Balochistan, Pakistan

ABSTRACT

The livestock segment plays an energetic role in lifestyle of the rural people of Balochistan, as the main source of revenue for the rural areas. These animals are raised by all types of agriculturalists and livestock dealers. The knowledge of the local sheep breeds is very scarce in the area and farmers don't care of cross breeding, due to which the indigenous breeds are in danger as vanishing of the native breeds is very fast in the province. The aim of the current study is to characterize the local sheep breed on molecular level. FAO suggested SSR markers, have been applied to calculate various genetic factors through Pop gene software. As a whole 74 alleles have detected on 27 various loci. The values 2.45 ± 0.87 , 1.71 ± 0.60 and 0.589 ± 0.36 for observed number of alleles, effective number of alleles and Shannon's Information index, respectively. Furthermore, 0.6 ± 0.3 , 0.37 ± 0.3 , 0.60 ± 0.24 , 0.36 ± 0.219 , 0.347 ± 0.209 and 0.347 ± 0.209 for observed heterozygosity, expected homozygosity, expected heterozygosity, effective number of allele and average Heterozygosity, respectively. Similarly, a range from 0.29 to 0.91 was observed for F-statistic. Maximum markers presented greater values as compare to the average one. The lower standard errors indicates the presence of homozygosity in the population, which may be due to intense inbreeding in the Harnai sheep flock.

Key words; SSR markers; average Heterozygosity; F-statistic; Observed Heterozygosity; Expected Homozygosity; Expected Heterozygosity.

